

VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN INZAKE OMGEVING, LEEFMILIEU EN NATUUR, RUIMTELIJKE ORDENING EN LANDBOUW

Samenvatting

Voorliggend decreet bevat verschillende wijzigingen van decreten op vlak van omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, alsook wijzigingen aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

Deze wijzigingen kaderen steeds binnen volgende beleidsdoelstellingen: heldere, transparante en duidelijke regelgeving, actuele regelgeving, een vermindering van regeldruk door het schrappen van zinloze en overbodige regels en het wegwerken van onduidelijkheden.

Zo bevat dit decreet wijzigingen aan 23 wetten en decreten uit het beleidsdomein Omgeving, en 1 decreet uit het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

1. Dit voorontwerp van decreet beoogt een wijziging van diverse bepalingen van de hierna vermelde decreten/wetten:

- 1) de jachtwet van 28 februari 1882
- 2) de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet
- 3) het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij
- 4) het Jachtdecreet van 24 juli 1991
- 5) het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
- 6) het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu
- 7) het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
- 8) het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen
- 9) het Bodemdecreet van 27 oktober 2006
- 10) het Mestdecreet van 22 december 2006
- 11) het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten
- 12) het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid
- 13) het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond
- 14) de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- 15) het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

- 16) het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid
- 17) het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting
- 18) het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten
- 19) het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning
- 20) het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving
- 21) het Instrumentendecreet van 26 mei 2023
- 22) het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg
- 23) het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit

2. Inhoud

2.1. Grondbeleid

2.1.1. Aanwijzing als speciale beschermingszone

➤ *Betreft: Wijziging artikel 36ter Natuurdecreet*

3. Artikel 36bis Natuurdecreet voorziet de procedure voor de aanwijzing van een speciale beschermingszone.

Artikel 36ter §5 Natuurdecreet bevat een afwijkingsprocedure wanneer een vergunningsplichtige activiteit, plan of programma een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. Dergelijke vergunning of plan of programma kan slechts toegestaan of goedgekeurd worden onder welbepaalde voorwaarden.

Zo kan de afwijking slechts toegestaan worden nadat onder andere de nodige compenserende maatregelen zijn genomen.

4. In een aantal situaties kan het aangewezen (of zelfs verplicht zijn) om het gebied waar de compenserende maatregelen zijn genomen aan te wijzen als speciale beschermingszone om de samenhang van het netwerk te waarborgen.

Vandaag de dag kan dit slechts na het doorlopen van de volledige procedure van artikel 36bis, wat heel veel tijd in beslag neemt. Voor het wijzigen van de afbakening van een als speciale beschermingszone aangewezen gebied, in casu door toevoeging van het gebied waar de compenserende maatregelen worden genomen, geldt immers dezelfde procedure. Nochtans biedt het doorlopen van de procedure van artikel 36ter, §5, voor een plan of project dat omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang moet worden gerealiseerd, ook reeds procedurele waarborgen, zoals een openbaar onderzoek, advisering door het ANB en een beslissing van de Vlaamse Regering.

Vandaar wordt voorgesteld dat het doorlopen van artikel 36ter, §5, kan resulteren in een aanwijzingsbesluit. Daarbij worden wel enkele bepalingen van artikel 36bis van overeenkomstige toepassing verklaard, zoals dat het besluit een grafisch plan moet omvatten dat aangeeft voor welk gebied het besluit van toepassing is, evenals een wetenschappelijke omschrijving en een situering van het gebied, maar ook dat het besluit bij uittreksel moet bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

➤ *Betreft: Wijziging artikel 16 en artikel 26 decreet complexe projecten*

De hiervoor geschetste wijziging aan artikel 36ter, §5, Natuurdecreet dient om dezelfde redenen eveneens doorgevoerd te worden in het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten. Het is namelijk zo dat krachtens artikel 4 van het

decreet complexe projecten, artikel 36ter, §§ 3 t.e.m. 6, van het Natuurdecreet niet van toepassing is bij complexe projecten. Het decreet complexe projecten bevat een eigen omzetting van art. 6, leden 3 en 4, van de Habitatrichtlijn. In die omzettingbepalingen dient bijgevolg ook voorzien te worden dat, in het geval van een project dat om een dringende reden van groot openbaar belang moet worden gerealiseerd, het gebied waar de compenserende maatregelen genomen moeten worden, aangewezen kan worden als speciale beschermingszone, via een besluit dat kadert in de afwijkingsprocedure, zonder het doorlopen van de procedure van artikel 36bis Natuurdecreet voor aanwijzing en herziening van speciale beschermingszones.

2.1.2. Gebruikersovereenkomsten Grondenbank en voorkeurrecht

➤ *Betreft: wijziging artikel 14 Decreet Vlaamse Grondenbank*

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. Algemene toelichting over het beheer van goederen, vermeld in het decreet Vlaamse Grondenbank

De Vlaamse Grondenbank werd opgericht bij decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen¹. De Vlaamse Grondenbank heeft geen rechtspersoonlijkheid en ressorteert onder en is een afdeling van de VLM, zoals blijkt uit artikel 2, 3°, en artikel 3 van datzelfde decreet van 16 juni 2006.

Overeenkomstig artikel 5, §2, 3°, van voornoemd decreet heeft de Vlaamse Grondenbank onder meer als taak het beheren van de zakelijke rechten op gronden die zij in eigen naam heeft verworven dan wel op vraag van een administratieve overheid van het Vlaamse Gewest en dit vanaf de verwerving van de gronden tot aan de eventuele overdracht ervan aan de administratieve overheid van het Vlaamse Gewest. Op verzoek van een administratieve overheid van het Vlaamse Gewest, kan de Vlaamse Grondenbank ook de onroerende goederen beheren waarop de administratieve overheid zakelijke rechten heeft.

3. Om dit beheer te kunnen organiseren verleent artikel 14 van voornoemd decreet de Vlaamse Grondenbank de mogelijkheid om voor de onroerende goederen die vrij van gebruik zijn een gebruiksovereenkomst af te sluiten die van rechtswege verstrijkt na één jaar maar die hernieuwd kan worden. Hiervoor heeft zij in voorkomend geval het akkoord nodig van de verzoekende bevoegde administratieve overheid van het Vlaamse Gewest.

De VLM beschikt over éénzelfde recht om éénjarige gebruiksovereenkomsten af te sluiten ingevolge artikel 76 van de Wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet ("RVK-wet"). In afwachting dat de goederen die vrij van gebruik zijn door de VLM, geheel of gedeeltelijk ter beschikking van een ruilverkavelingscomité worden gesteld, kunnen deze verpacht worden bij overeenkomst die van rechtswege verstrijkt na één jaar doch kan hernieuwd worden.

In beide gevallen zijn deze éénjarige gebruiksovereenkomsten niet onderworpen aan de reglementering over pacht.

4. Artikel 14, §2 van het decreet Vlaamse Grondenbank bepaalt verder dat wanneer de onroerende goederen vrij van gebruik zijn gemaakt, de laatst gekende gebruiker van de onroerende goederen een voorkeurrecht geniet voor het afsluiten

¹ B.S. 9 februari 2007

van een nieuwe gebruiksovereenkomst dewelke is opgesteld overeenkomstig de door de bevoegde administratieve overheid gestelde voorwaarden.

5. In de periode van 2019 tot 2024 werden jaarlijks door de VLM gemiddelde zo'n 600 éénjarige gebruiksovereenkomsten afgesloten op grond van zowel het decreet Vlaamse Grondenbank als de RVK-wet van 1970.

Vaak gaat het om hernieuwingen van éénjarige gebruiksovereenkomsten met dezelfde gebruiker waarvan de eerdere éénjarige overeenkomst door het verstrijken van haar duurtijd van rechtswege ten einde is gekomen.

Het hernieuwen van de éénjarige overeenkomsten creëert een administratieve en financiële overlast, die kan vermeden worden door de mogelijke duurtijd van de overeenkomst te verlengen. Momenteel dient jaarlijks een nieuwe overeenkomst te worden afgesloten die door de VLM moet worden geregistreerd en waarvoor door haar telkens een registratierecht verschuldigd is, dat vervolgens teruggevorderd wordt bij de gebruiker.

Anderzijds biedt de duurtijd van één jaar de betrokken partijen onvoldoende garanties over de correcte en optimale exploitatie van de onroerende goederen die in éénjarig gebruik worden gegeven.

Het opstarten van een geschikte teeltrotatie en investeren in de kwaliteit van de in gebruik gekregen onroerende goederen vergt tijd en middelen. Bij een éénjarige overeenkomst hebben de gebruikers geen garantie dat het gebruik na het einde van de éénjarige duurtijd zal verder gezet worden. Hierdoor zullen zij minder geneigd zijn om de nodige investeringen te doen. Op termijn leidt dit tot een verarming van de kwaliteit van de gronden van de VLM.

De pachtreglementering beschermt de pachter dermate dat gewone pachtcontracten afsluiten volgens de pachtreglementering, de gronden voor onbepaalde tijd buiten beschikking van de overheid stelt. Immers zijn de bestaande juridische gronden om een pacht te beëindigen beperkt.

Een verregaande pachtregeling afsluiten met een landbouwer is weinig interessant voor de overheid. Immers er is bij het afsluiten van een dergelijke pacht geen garantie voor de overheid als eigenaar over het tijdstip waarop het goed opnieuw vrij komt van gebruik en waarop het goed dus ingezet kan worden voor het realiseren van de doelstellingen van de betrokken overheid.

6. Artikel 14, §2 van het decreet Vlaamse Grondenbank bepaalt dat indien de onroerende goederen ter beschikking van de Vlaamse Grondenbank vrij van gebruik werden gemaakt, de laatst gekende gebruiker een voorkeurrecht geniet voor het afsluiten van een nieuwe gebruiksovereenkomst.

Echter, de kerntaak van de Vlaamse Grondenbank is net het organiseren van grondmobiliteit voor het realiseren van strategische open ruimte doelen. De gronden moeten vrij van gebruik ingezet kunnen worden voor het realiseren van projecten die een ruimteclaim omvatten. Dit wordt tegengewerkt door het vermelde voorkeurrecht van de laatst gekende gebruiker.

Concreet wordt verwezen naar de situatie waarbij de Vlaamse Grondenbank gronden verwerft om oplossingen te bieden aan getroffen landbouwers. Om de verworven gronden tijdelijk aan een getroffen landbouwer ter beschikking te kunnen stellen, moeten deze vrij van gebruik zijn.

In de praktijk is dit een probleem omdat de gronden op basis van het voorkeurrecht terug ter beschikking moeten worden gesteld aan de gebruiker, wiens gebruik net

tegen een billijke vergoeding minnelijk werd beëindigd. De gronden kunnen hierdoor niet ingezet worden voor het doel waarvoor de Vlaamse Grondenbank ze heeft verworven, met name het instellen van een flankerend beleid voor getroffen landbouwers.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

7. Met voorliggend voorstel van wijziging wordt het mogelijk dat de Vlaamse Landmaatschappij tijdelijke gebruiksovereenkomsten sluit van maximaal 5 jaar, eventueel te hernieuwen. Daartoe wordt artikel 14 van het decreet Vlaamse Grondenbank en artikel 76, derde lid van de RVK-wet van 1970, gewijzigd. Daarnaast wordt het voorkeurrecht van de laatst gekende gebruiker geschrapt in artikel 14 van het decreet Vlaamse Grondenbank.

8. Vooreerst krijgt de VLM de mogelijkheid om, zowel in de uitvoering van haar taken als Vlaamse Grondenbank, als in afwachting van de ter beschikking stelling van gronden aan een ruilverkavelingscomité, tijdelijke gebruiksovereenkomsten te sluiten met een maximumduur van vijf jaar op de gronden die zij in eigendom houdt alsook op de gronden die haar in beheer worden gegeven door andere administratieve overheden.

Een vaste termijn voor een gebruiksovereenkomst biedt geen oplossing, gelet op de verscheidenheid aan individuele situaties van de getroffen landbouwers en aan de verscheidenheid aan te realiseren doelstellingen van de betrokken overheid. In die zin is het aangewezen over een termijnvork te kunnen beschikken waarbinnen de VLM vrij kan onderhandelen met een landbouwer over de eindduur ervan - een vork die oploopt tot een voorgestelde maximale termijn van 5 jaar.

De uitbreiding van de termijn van de gebruiksovereenkomsten biedt een antwoord voor 'getroffen landbouwers'. Zij kunnen gedurende een langere periode over de gronden beschikken, zij het zonder dat daarbij beroep wordt gedaan op de normale pachtreglementering en diens verregaande bescherming die in de praktijk als gevolg heeft dat verpachte gronden voor lange tijd niet meer inzetbaar zijn. Overeenkomsten gesloten op grond van de pachtreglementering zijn immers maar in zeer beperkte mate opzegbaar.

Inspiratie voor deze tijdelijke gebruiksovereenkomsten kan worden gevonden in de nieuwe Waalse pachtwetgeving waar er in het kader van het algemeen belang door een openbaar bestuur een pachtovereenkomst van maximum 5 jaar kan worden gesloten.

De tijdelijke gebruiksovereenkomsten die mogelijk worden gemaakt door voorliggend decreet, vormen geen ontduiking van de pachtreglementering maar zijn een werkelijke uitzonderingsmaatregel die enkel geldt voor de VLM. Het beheer door de VLM is trouwens tijdelijk. In de meeste gevallen (eventueel na uitruiling) is het namelijk de bedoeling de goederen in een latere fase vrij van gebruik over te dragen aan de administratieve overheid op wiens verzoek het goed is verworven, of ter beschikking te stellen van een ruilverkavelingscomité.

Het werken met tijdelijke gebruiksovereenkomsten van beperkte duur wijkt in de praktijk niet af van de huidige werkwijze, nl. een herhaaldelijke hernieuwing van een éénjarig contract en dit voor dezelfde gebruiker.

De landbouwer krijgt hierdoor een duidelijk zicht over de periode waarbinnen hij over het goed kan beschikken en kan hiermee rekening houden binnen zijn bedrijfsvoering. Zo kan hij bv. op basis van een vijfjarig contract besluiten om een beheerovereenkomst af te sluiten.

Het hanteren van een gebruiksduur tot 5 jaar biedt ook meer zekerheid aan landbouwers die ingevolge een project van een administratieve overheid landbouwareaal verliezen. In het bijzonder aan getroffen pachters. Zij hebben namelijk niet altijd voldoende financiële middelen ter beschikking om ter compensatie van hun verlies aan landbouwareaal (op korte termijn) elders grond te kopen. De langere gebruiksduur tot 5 jaar biedt in voorkomend geval meer mogelijkheden om (tijdelijk) een oplossing voor de landbouwer uit te werken.

Tot slot zal de administratieve last zowel voor de landbouwer als voor de VLM kleiner worden gezien niet elk jaar een nieuw contract moet worden opgesteld, getekend en geregistreerd worden.

9. Daarnaast wordt met voorliggend decreet het voorkeurrecht van de laatste gebruiker dat werd opgenomen in artikel 14, §2, decreet Vlaamse Grondenbank, opgeheven.

Voor de landbouwers die gronden in gebruik hadden binnen de perimeter van een overheidsproject – zogenaamde getroffen landbouwers – is het in vele gevallen logisch dat hen een verder gebruik wordt aangeboden tot aan de effectieve uitvoering van de geplande werken of inrichting ter realisatie van het overheidsproject. Maar om in het kader van het flankerend beleid landbouw de impact van het project op de bedrijfsvoering voor alle getroffen landbouwers te milderen, is het aanbevolen dat de VLM het gebruik van de vrijgekomen gronden kan herverdelen. Op deze manier kan de VLM maximaal inspelen op de grondbehoefte en bedrijfsvoering van alle landbouwers die getroffen zijn door het betrokken project. De laatst gekende gebruiker zal dus de grond niet meer automatisch volledig kunnen verder gebruiken wanneer lokale noden een andere aanpak vereisen. Deze herverdeling is ook mogelijk en te verantwoorden in het licht van de vaststelling dat de pachter/gebruiker vooraf reeds integraal is vergoed voor het minnelijk beëindigen van zijn pacht/gebruik.

Overheidsprojecten met een grote impact op landbouw worden meestal in fases uitgevoerd, waardoor landbouwers niet gelijktijdig worden geconfronteerd met grondverlies. Omwille van deze vaststelling is het aangewezen om het tijdelijk gebruik van gronden te kunnen herverdelen en niet automatisch te geven aan de laatst gekende gebruiker.

Voor de gronden die gelegen zijn buiten de perimeter van een overheidsproject en die dus door de Vlaamse Grondenbank zijn verworven om uit te ruilen met gronden van getroffen landbouwers binnen de projectperimeter, is het ook aangewezen dat het gebruik via het voorkeurrecht niet automatisch toekomt aan de gebruiker die zijn pacht/gebruik minnelijk heeft beëindigd. Zodoende kan de Vlaamse Grondenbank onder meer in afwachting dat een grondruil met een getroffen landbouwer bij akte wordt geformaliseerd, de grond reeds in gebruik geven aan deze landbouwer. Deze mogelijkheid faciliteert het opzetten van grondruil en draagt dus bij aan het flankerend beleid landbouw dat is ingesteld voor het betrokken overheidsproject.

2.1.3. Restpercelen bij woonreservegebied

➤ *Betreft: Artikel 5.6.10 en artikel 5.6.11 VCRO*

10. Voorliggend ontwerp van decreet stuurt ook de bepalingen uit de VCRO over de woonreservegebieden beperkt bij op grond van de praktijkervaringen sinds de inwerkingtreding van de regeling op 7 juli 2023.

Een eerste bijsturing betreft de restpercelen en kleine samenhangende oppervlaktes woonreservegebied. In de oorspronkelijke tekstvoorstellen voor de

regeling inzake woonreservegebieden was een aparte regeling opgenomen voor restpercelen, maar die werd geschrapt in de uiteindelijke tekst. Daardoor is voor bebouwing van restpercelen ook een vrijgavebesluit nodig – wat zeker verdedigbaar is. Een aantal vereisten voor vrijgave, met name functievermenging, groepering van woningen, gedeelde voorzieningen e.d. zijn moeilijk werkbaar voor restpercelen, en bij uitbreiding voor kleinere oppervlaktes woonreservegebied die geschikt zijn voor ontwikkeling. Om die reden wordt op die vereisten in de vermelde gevallen best een uitzondering ingeschreven.

Een tweede bijsturing betreft het toepassingsgebied van de vereiste van een voorafgaand vrijgavebesluit vooraleer vergunningen kunnen worden afgegeven. Er zijn vergunningen die betrekking hebben op woonreservegebied, maar die geen bebouwing of verharding met zich meebrengen. Zo bijvoorbeeld een vergunning voor het afbreken van een constructie, of nog voor het vellen van een boom. Of bijvoorbeeld een verkavelingsvergunning waarbij van een perceel dat te paard zit op woongebied (aan de straat) en woonreservegebied (achteraan), het deel in woongebied wordt afgesplitst om het te laten bebouwen door de koper. Door de ruime omschrijving van de vergunningsplichtige handelingen die een voorafgaand vrijgavebesluit vereisen, is ook in meerdere van de vermelde casussen in principe een vrijgavebesluit nodig. Dat is niet de bedoeling. Een aanpassing aan de omschrijving van de gevallen waarin het vrijgavebesluit vereist is, kan hieraan remediëren.

2.1.4. Meerwaarderamingsrapport

➤ *Betreft: wijziging*

- *artikel 2.2.5, §1, 10°/1 en artikel 2.6.10, §2/1, VCRO*
- *artikel 2.2.1 decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting*
- *artikel 7, §3 Instrumentendecreet van 26 mei 2023*

Probleemstelling en omgevingsanalyse

11. Het decreet van 26 mei 2023 betreffende het realisatiegerichte instrumentarium (verder "Instrumentendecreet van 26 mei 2023") voorziet de mogelijkheid voor een initiatiefnemer van een ruimtelijk uitvoeringsplan om de opmaak van een meerwaarderamingsrapport te laten opmaken door de landcommissie.

De figuur van het meerwaarderamingsrapport is ingevoegd het Instrumentendecreet tijdens de parlementaire behandeling en naar aanleiding van het advies 72.661/1 van 20 februari 2023 van de Raad van State. De Raad van State stelde dat het meerwaarderamingsrapport, net als het schaderamingsrapport bij de planschaderegeling, aangemerkt kon worden als "informatie die in de loop van de totstandkomingsprocedure van de beleidsbeslissing beschikbaar wordt" en die dus best mee onderworpen werd aan het openbaar onderzoek over het plan.

12. Naar analogie met het schaderamingsrapport is dit een rapport dat de definitieve vaststelling van ruimtelijke uitvoeringsplannen voorafgaat en uitspraak doet over de meerwaarde op niveau van het plan en niet perceelsgewijs.

Het is facultatief, dus te maken op eventueel verzoek van de plannende overheid.

Net zoals voor het planschaderamingsrapport geldt, is het rapport niet bedoeld om inspraakreacties (tijdens een openbaar onderzoek) uit te lokken over de hoogte van individuele planbatenheffingen. Dat kan ook helemaal niet, aangezien de meerwaarde niet gelijk staat met de heffing, nog daar gelaten dat het gaat over de meerwaarde op planniveau en niet per perceel. De heffing is gebaseerd op de

vermoede (meer)waarde, maar de verhouding hangt onder meer af van de perceelsgrootte en van de belastingsschijven. Net zoals bij de vergoedingen, is tegenspraak over de individuele vermoede meerwaarde en de betrokken heffing voorzien na de vaststelling van het plan, namelijk tijdens de opmaak van het meerwaarderapport (beschreven in art. 2.6.10, §1, VCRO).

Tot slot kan nog worden vermeld dat het meerwaarderamingsrapport om dezelfde reden aan de plannende overheid geen inzicht biedt in de te verwachten inkomsten van de planbatenheffing, noch in de spreiding in de tijd daarvan. Dat laatste is afhankelijk van zogenaamde "startfeiten" (beschreven in art. 2.6.14 VCRO).

Vermits het meerwaarderamingsrapport geen enkele indicatie geeft van de uiteindelijke planbatenheffing en de meerwaarde slechts een raming bevat op niveau van het volledige plangebied, kan in vraag gesteld worden wat de beleidsmatige relevantie is van dergelijk rapport. Noch voor de initiatiefnemer van het RUP, noch voor de betrokken eigenaar biedt het rapport zekerheid over de omvang van de planbatenheffing of over het moment waarop deze heffing zal geïnd worden.

Om deze redenen kan de beleidsmatige relevantie van dergelijk rapport in vraag gesteld worden.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

13. De figuur van het meerwaarderamingsrapport wordt geschrapt in de regelgeving, met een tweeledig doel.

- Ten eerste wordt de onnodige administratieve overlast zowel bij de initiatiefnemer van een RUP als bij de landcommissie weggenomen.
- Ten tweede wordt ook onnodige verwarring en onzekerheid vermeden bij de burger (in dit geval de heffingsplichtige eigenaar).

Bij dit voorstel zijn geen decretale overgangsmaatregelen noodzakelijk. Het meerwaarderamingsrapport is een facultatief document en creëert geen rechtsgevolgen voor de betrokken actoren.

De voorgestelde decretale ingreep zal wel leiden tot een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende sommige aspecten van de planbatenheffing.

2.2. Financieel

2.2.1. Planbatenheffing

➤ *Betreft: wijziging art. 2.6.5 VCRO*

14. Artikel 2.6.5 VCRO stelt dat er geen planbatenheffing verschuldigd is wanneer voor het perceel een ruimtelijk uitvoeringsplan, dan wel een bijzonder plan van aanleg, in werking treedt om te voldoen aan een verplichting tot planschadevergoeding.

Deze bepaling werd bij de invoering van de planbaten in de regelgeving voorzien als een 'recht op inkeer' voor de planopmakende overheid. De overheid kan via dit artikel aan de door de rechter vastgestelde verplichting tot planschadevergoeding voldoen door een plan vast te stellen, binnen 2 jaar nadat het in kracht van gewijsde gegane vonnis of arrest een schadevergoeding toekent. Het nieuwe plan heeft tot doel aan het goed opnieuw de bestemming te geven die het had de dag vóór de inwerkingtreding van het bestaande plan.

Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 heeft de planschadeprocedure omgezet van een gerechtelijke naar een administratieve procedure, waar de initiatiefnemer van het RUP nauw betrokken wordt en bevoegd is voor het nemen van een definitieve beslissing over de toe te kennen planschadevergoeding. In deze administratieve procedure dergelijk 'recht op inkeer' niet langer zinvol.

15. Het dit in artikel voorziene 'recht op inkeer' wordt aangepast zodat het enkel nog van toepassing is bij een gerechtelijke uitspraak die de betaling van een planschadevergoeding oplegt.

2.2.2. Indexering van de prijs van jachtverloven en jachtvergunningen

➤ *Betreft: artikel 19 Jachtdecreet van 24 juli 1991*

16. In het Decreet Programmadecreet bij de begroting 2023 van 16 december 2022 werd een indexering van de prijs van jachtverloven en jachtvergunningen ingevoerd. De indexering werd evenwel ingevoerd zonder rekening te houden met de timing en praktische werkwijze van de uitreiking van jachtverloven en jachtvergunningen.

Een jachtseizoen loopt van 1 juli tot en met 30 juni van het daaropvolgende kalenderjaar. Een jachtverlof of jachtvergunning is geldig in 1 welbepaald jachtseizoen. De jachtverloven en jachtvergunningen kunnen aangevraagd en uitgereikt worden vanaf 6 maand voor aanvang van het jachtseizoen waarvoor het jachtverlof of de jachtvergunning bedoeld is.

Met de huidige regeling wordt voor de start van de aanvraagperiode de prijs vastgesteld. Die prijs verandert dan plots eind juli (in de volle loop van een jachtseizoen) voor zowel het huidige jachtseizoen als voor het begin van het volgend jachtseizoen. Daar zit op zich al weinig logica achter.

17. Er wordt een procesmatige rationalisatie van de indexering doorgevoerd voor de prijs van jachtverloven en jachtvergunningen:

- De indexering van de prijs van jachtverloven en jachtvergunningen blijft bestaan, maar wordt geënt op de cyclus van de jachtseizoenen.
- De prijs wordt vastgelegd voor een volledig jachtseizoen.
- De prijsbepaling kan ruimschoots vooraf gebeuren
- De prijs wordt afgerond tot de hogere euro.

Dat laat toe om duidelijkheid en continuïteit te geven voor de aanvragers en voor de bevoegde administratie. Het zorgt ook voor het vermijden van onnodige aanpassingen van de toepasselijke digitale systemen, communicatie en afhankelijke administratieve processen (provinciale belastingen).

Dit moet ook zorgen dat finaal minder foutieve betalingen gebeuren en dat geen remediering daarvan nodig is.

2.2.3. Rechtsgrond voor aanvullende ondersteuning van bosgroepen

➤ *Betreft: artikel 54bis Natuurdecreet van 21 oktober 1997*

18. Om de ondersteuning en werking van bosgroepen vanuit Vlaanderen structureel te verankeren, is een decretale rechtsgrond nodig. Op dit moment wordt de extra ondersteuning vanuit Vlaanderen geregeld via een samenwerkings-overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en de provinciebesturen.

De rechtsgrond om financiering te koppelen aan dergelijke overeenkomst is uiteindelijk te vinden in de begrotingsdecreten. Het biedt meer duidelijkheid indien een rechtsgrond ter ondersteuning van de bosgroepen te vinden is het decreet dat een rechtsgrond geeft aan het bestaan en de opdrachten vastlegt van de bosgroepen. Om prioriteit te geven aan de realisatie van specifieke Vlaamse

doelstellingen, zoals de bosuitbreiding, is het nodig een decretale basis te voorzien voor de financiële ondersteuning door de Vlaamse overheid.

Dergelijke bijsturing dient te worden geregeld door middel van wijziging van het decreet op natuurbehoud.

2.2.4. Vergoeding bij aanduiding watergevoelig open ruimtegebied

➤ *Betreft: art. 5.6.8 VCRO*

19. In 2017 voerde de decreetgever in de VCRO de mogelijkheid in voor de Vlaamse Regering om "watergevoelige open ruimtegebieden" aan te duiden. Bebouwbare gronden waarbij de bebouwingsmogelijkheid conflicteert met de belangen van het watersysteem, krijgen daarmee een open ruimtestatuut. Voor het teloorgaan van de bouwmogelijkheid werd in een vergoedingsregeling voorzien door verwijzing naar de planschaderegeling voor ruimtelijke uitvoeringsplannen. De decreetgever specificeerde in artikel 5.6.8, §6 VCRO dat *"de vergoedingsgerechtigde diegene is die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied het eigendomsrecht of het bloot eigendomsrecht op het perceel kan laten gelden"*. Daarnaast werd ook bepaald dat het vergoedingsrecht ontstaat conform het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, en dat het vorderingsrecht na twee jaar vervalt.

Met het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werden een reeks vergoedingsregelingen, waaronder de planschaderegeling van de VCRO, geharmoniseerd. De harmonisatie had betrekking op procedurele regels, op de berekening van de vergoeding, enzovoort. Ook wie de "begunstigden" zijn van een vergoeding, werd voor de diverse vergoedingen gelijkgeschakeld. Voor de zogenaamde eigenaarsvergoedingen, waaronder de planschade, zijn dat de bepaalde houders van een zakelijk recht, zie artikel 5 maar ook artikel 3 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 schrapte dan ook de procedurele bepalingen over planschade uit de VCRO ten voordele van de bepalingen van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 die voor meerdere vergoedingsregelingen tegelijk gelden. Ook de bepaling over wie recht heeft op een planschadevergoeding verdween zo uit de VCRO.

Het hierboven geciteerde artikel 5.6.8, §6 VCRO werd echter niet aangepast, op de verwijzing naar de regeling over het ontstaan van de vergoeding na.

Aldus is er een discrepantie tussen de omschrijving van de begunstigde of vergoedingsgerechtigde in artikel 5.6.8 VCRO enerzijds en artikel 5 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 anderzijds. Naast de blote eigenaar kunnen er namelijk ook andere zakelijk gerechtigden zijn in de zin van artikel 3 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023. Deze discrepantie leidt niet enkel tot toepassingsproblemen maar potentieel ook tot een ongelijke behandeling en een onvolledige vergoeding. Bovendien kan volgens artikel 11 Instrumentendecreet van 26 mei 2023 een verlenging van de aanvraagtermijn voor een vergoeding gevraagd worden, wat volgens de tekst van artikel 5.6.8, §6 VCRO niet kan (al is de initiële termijn gelijk).

Deze knelpunten worden verholpen door in artikel 5.6.8, §6, eerste lid, VCRO een eenvoudige verwijzing naar de voorwaarden en modaliteiten van de planschaderegeling van artikel 2.6.1 en 2.6.2 VCRO op te nemen, waardoor automatisch de (generieke) bepalingen uit het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 over wie "begunstigde" is en over de afhandeling van vergoedingsaanvragen van toepassing worden. Artikel 2.6.2 VCRO verwijst immers zelf voor wat de

gerechtigden en de modaliteiten betreft naar het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

2.2.5. Salderingsregel planschade en planbaten

➤ *Betreft: art. 2.6.10 VCRO, art. 14 Instrumentendecreet van 26 mei 2023*

20. In die gevallen waar als gevolg van een ruimtelijk uitvoeringsplan zowel min- als meerwaardes worden gerealiseerd en geen gebruik wordt gemaakt van het instrument 'herverkaveling uit kracht van wet gekoppeld aan een RUP', kan het voorkomen dat een eigenaar (van één of meerdere percelen gevat binnen de contour van dat RUP) te maken krijgt met een combinatie van planschade en planbaten. Dit is doorgaans het geval bij gebiedsgerichte projecten, zoals bijvoorbeeld een woonontwikkeling in combinatie met groen-blauwe dooradering op een plek waar eerder een bedrijfsbestemming gold.

Bij toepassing van de klassieke combinatie van RUP met planschade of planbaten, leidt de hierboven beschreven situatie ertoe dat twee verschillende procedures worden doorlopen. Deze situatie leidt tot een onnodige verhoging van de administratieve last, zowel voor de landcommissie als voor de betrokken eigenaar.

Een oplossing wordt geboden door het principe te introduceren dat de min- en meerwaarden gegenereerd door een RUP en op één of meerdere percelen in eigendom van dezelfde eigenaar reeds met elkaar worden verrekend bij de opmaak van het schaderapport of meerwaarderapport.

2.2.6. Rechtsgrond voor retributies

➤ *Betreft: invoeging nieuwe titel XVII DABM*

21. Binnen het beleidsdomein Omgeving worden thans op basis van verschillende rechtsgronden heffingen opgelegd, waaronder op basis van de oude wet van 12 juli 1985 betreffende de bescherming van de mens en van het leefmilieu tegen de schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen, infrasonen en ultrasonen.

Conform het advies van de Raad van State, Afdeling Wetgeving (nr. 75.511/16 van 26 februari 2024) is het aanbevolen een nieuwe decretale basis voor deze retributies te voorzien, die meteen een uniforme rechtsgrond kan vormen voor verschillende heffingen. Het spreekt voor zich dat deze retributies proportioneel moeten zijn en het gelijkheidsbeginsel moeten respecteren.

22. De gewestelijke entiteiten binnen het beleidsdomein Omgeving kunnen, als onafhankelijke instantie met expertise ter zake, voor verschillende toepassingen van het milieubeleid onderbouwde metingen en simulaties uitvoeren die voldoen aan de wetenschappelijke kwaliteitseisen. Deze metingen en simulaties kunnen opgevraagd en gebruikt worden door verschillende actoren om bijvoorbeeld inzicht te verkrijgen in de blootstelling aan verschillende factoren en de impact van toekomstige projecten in te schatten. Het opzetten van meetsystemen door gewestelijke entiteiten komt dan ook de transparantie en de controleerbaarheid van meetgegevens en simulaties ten goede.

De uitvoering van metingen en simulaties gaan echter gepaard met administratieve kosten. Deze kosten kunnen via een retributie die betaald wordt door de aanvrager van de meetgegevens worden gefinancierd. Voorliggend voorstel biedt dan ook een decretale basis om de Vlaamse Overheid te vergoeden voor het aanleveren van wetenschappelijk onderbouwde gegevens die ten dienste kunnen komen van de aanvrager.

Het voorzien van een uniforme en algemene rechtsgrond voor de vergoeding van de opvraging van meetgegevens, simulaties en analyses maakt het mogelijk om op niveau van het besluit van de Vlaamse Regering de modaliteiten te bepalen die hiervoor wenselijk zijn.

Toekomstige decretale bepalingen inzake financieringsinstrumenten kunnen in een latere fase op een samenhangende en leesbare wijze ontwikkeld en in regelgeving opgenomen worden middels gebruik van deze nieuwe titel XVII.

2.2.7. Toelage Vlaamse Landmaatschappij

➤ *Betreft: artikel 1.2.1 decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting*

23. Het decreet van 28 maart betreffende de landinrichting² en het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni betreffende de landinrichting³ bepalen dat binnen de grenzen van de begroting het Vlaams Gewest een subsidie kan toekennen aan provincies, gemeenten, publiekrechtelijke rechtspersonen, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni betreffende de landinrichting wordt de VLM wordt vernoemd als begunstigde van subsidies.

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) voorziet sinds 1 januari 2023 in een aantal nieuwe bepalingen en randvoorwaarden inzake subsidies. Een subsidie onderscheidt zich van een toelage. Een subsidie wordt echter nooit verstrekt aan een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid, zoals de VLM, behoort.

Voorgesteld wordt om de mogelijkheid van een 'toelage' aan de Vlaamse Landmaatschappij in te schrijven in artikel 1.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting.

Deze toelage kan later in het uitvoeringsbesluit verder uitgewerkt worden.

2.3. (Overheids)communicatie

2.3.1. Kennisgeving voorkooprecht

➤ *Betreft: Decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten*

24. De wijziging van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten is nodig ten gevolge van een recent arrest van de Raad van State (arrest nr. 261.854 van 20 december 2024 - in de zaak A. 237.693/X-18.270).

De Raad van State stelt in het arrest dat de beslissing om het voorkooprecht uit te oefenen een administratieve rechtshandeling is met individuele draagwijdte die conform artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, steeds individueel ter kennis moet worden gebracht aan de betrokken personen, zijnde de initieel betrokken partijen bij de verkoopovereenkomst (nl. de verkoper en de kandidaat-koper).

Dergelijke individuele kennisgeving is niet voorzien in het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten. Op dit moment wordt er vanuit het e-voorkooploket geen kennisgeving verstuurd aan de

² Deel 3. De toepassing van de instrumenten via landinrichtingsplannen, Titel 3. De opmaak en uitvoering van landinrichtingsplannen.

³ Deel 3. De toepassing van de instrumenten via landinrichtingsprojecten, Titel 4. Subsidies

kandidaat-koper of verkoper. Enkel de instrumenterende ambtenaar wordt via het e-voorkooploket op de hoogte gebracht van de uitoefening van het voorkeepsrecht. Het e-voorkooploket werd ontwikkeld conform artikel 3 en 4 van het voormelde decreet van 25 mei 2007.

Dit heeft als gevolg dat de beroepstermijnen om de uitoefening van het recht van voorkeepsrecht te betwisten niet aanvangen zolang de beslissing tot uitoefening van het voorkeepsrecht niet werd betekend aan de verkoper en de kandidaat-koper. Probleem hierbij is dat de contactgegevens van de kandidaat-koper en de verkoper niet altijd gekend zijn. Deze gegevens moeten niet meegedeeld worden bij de aanbidding van het voorkeepsrecht.

Voorliggende wijziging van het voormelde decreet van 25 mei 2007 bepaalt dat de instrumenterende ambtenaar de naam en het adres van de kandidaat-koper en de verkoper moet meedelen aan degene die het voorkeepsrecht uitoefent. Waardoor deze laatste de verkoper of de kandidaat-koper op de hoogte kan stellen van de uitoefening van het voorkeepsrecht als dit nodig is conform artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State of conform het Bestuursdecreet.

2.3.2. Kennisgevingen i.k.v. beroepen Bodemdecreet

➤ *Betreft: art. 149, art. 150, §2, art. 154, §2 en art. 155, §2 Bodemdecreet*

25. Omwille van administratieve vereenvoudiging en kostenefficiëntie wordt voorgesteld om in het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 de woorden "bij aangetekende brief" te schrappen.

Door deze schrapping moeten de beslissingen in het kader van een administratief beroep, net zoals de beslissingen van de OVAM, niet langer verplicht via een aangetekende brief ter kennis worden gebracht.

Een aangetekende brief biedt weliswaar rechtszekerheid, maar in het verleden is al gebleken dat een dergelijke kennisgeving bijvoorbeeld bij een groot aantal te bereiken omwonenden duur en bovendien ook niet werkbaar is, aangezien enkel de eigenaars bij de OVAM en de beroepsinstantie bekend zijn.

In zulke gevallen is bijvoorbeeld een bus-aan-bus verdeling geschikter, omdat dan ook gebruikers bereikt kunnen worden, ook als deze niet bij naam gekend zijn.

Met de voorgestelde wijziging kan de huidige wijze van kennisgeving bij aangetekende brief nog steeds toegepast worden en dat zal in beginsel ook zo gebeuren, maar er wordt meer flexibiliteit toegelaten. In uitzonderlijke gevallen kan dan van de huidige wijze van kennisgeving bij aangetekende brief worden afgeweken, met name indien het – mede rekening houdende met onder meer de mogelijke gevolgen (= risico-inschatting) – niet opportuun is deze werkwijze aan te houden gelet op het aantal te versturen brieven en dus het kostenplaatje.

2.4. Handhaving

2.4.1. Handhaving door omgevingsinspectie van de aardgasdistributie-veiligheidscode

➤ *Betreft: Wijziging artikel 16.1.1 DABM*

26. De federale bevoegdheid inzake het toezicht op de veiligheid van de aardgasdistributie werd overgedragen naar de gewesten. In de praktijk is de bevoegdheidsoverdracht voorzien op 1 april 2025.

Via het Verzameldecreet Energie VI⁴ werd de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties gewijzigd, zodanig dat het departement Omgeving bevoegd zal zijn voor de handhaving en de controle op de voorschriften inzake veiligheid van aardgasdistributie vanaf 1 april 2025 en dit met toepassing van titel XVI DABM.

Op 1 januari 2026 wordt deze wet van 24 december 1970 opgeheven wat betreft de gewestbevoegdheid, met inbegrip van de bepaling die de handhavingsbevoegdheid regelt.

27. Vanaf 1 januari 2026 is het nieuwe artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing.

Er dient dan ook een regeling voorzien te worden die met ingang van 1 januari 2026 de handhaving van artikel 4.1.11/8 Energiedecreet en uitvoeringsbepalingen regelt. Voorstel is om de handhavingsbevoegdheid te behouden bij het departement Omgeving.

De opname van artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 in het toepassingsgebied van titel XVI DABM is daartoe een eerste regelgevende stap. In uitvoering van dat artikel zal de Vlaamse Regering zelf veiligheidsmaatregelen inzake aardgasdistributie vaststellen.

2.4.2. Duidelijkere regeling inzake handhaving m.b.t. vervoer en handel in wild en het bezit van wild in relatie tot handelaars in eetwaren, traiteurs en restaurateurs

➤ *Betreft: Wijziging artikel 26 Jachtdecreet*

28. Artikel 26 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 voorziet in een rechtsgrond voor vervoer en handel in wild. Het artikel bevat ook meteen ook een alinea met een uitzondering: vervoer en handel van onherkenbaar verwerkt wild in preparaten is toegelaten.

Er is eigenlijk geen enkele objectieve meerwaarde voor de uitzondering van onherkenbaar verwerkt wild in preparaten. Enkel rechtmatig bekomen wild mag vervoerd en verhandeld worden.

Vandaar dat voorgesteld wordt de uitzonderingsbepaling voor vervoer en handel van verwerkt wild in preparaten te schrappen. Dit verduidelijkt het handhavingskader op een wijze die overeenstemt met de huidige mogelijkheden qua detectie. Het zorgt tevens dat elke ambiguïteit ten aanzien van de wetgeving rond voedselveiligheid weggenomen wordt.

29. Artikel 26 bevat eveneens een verbod inzake het bezit van wild ten aanzien van handelaars in eetwaren, traiteurs en restaurateurs. Dit verbod dateert van lang voor de periode waarin de federale wetgeving inzake voedselveiligheid uitgebouwd werd. Ook deze specifieke bepaling wordt geschrapt. Dat zorgt dat er geen bevoegdheidsoverlap is tussen de handhavers inzake jachtregelgeving en handhavers inzake voedselveiligheid. Daardoor wordt de handhaving transparanter.

2.4.3. Bestuursdwang bij niet uitvoeren lasten, verbonden aan een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden

➤ *Betreft: art. 4.2.16 VCRO; art. 77 Omgevingsvergunningendecreet*

⁴ Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer en energie-efficiëntie.

30. Ingevolge de toepassing van artikel 77 Omgevingsvergunningendecreet – de verplichte waarborg bij elke last in natura, ontstaan er in de praktijk problemen bij de verkavelingsvergunningen.

31. Als deze lasten niet worden uitgevoerd, moet de bevoegde overheid deze zelf kunnen realiseren a.d.h.v. de financiële waarborg. Zij kan echter niet in de plaats treden van de verkavelaar omdat zij niet zomaar werken kan uitvoeren op andermans grond zonder toestemming van de eigenaar van de grond. Voorgesteld wordt om de bestuursdwang terug in te voeren (in artikel 77 OVD) gelet op de sterkte van dit instrument bij het handhaven van het niet uitvoeren van lasten in natura. Minstens als stok achter de deur.

32. Door het feit dat er bij een last in natura steeds een financiële waarborg is, kan het college niet meer kiezen tussen de waarborg en het effectief uitvoeren van de lasten.

Artikel 4.2.16, §2 VCRO, inzake het verkavelingsattest, is echter niet gealigneerd aan het gewijzigde artikel 77 Omgevingsvergunningendecreet.

Daarom wordt voorgesteld om in artikel 77 OVD voor de verplichting van het stellen van een waarborg bij een last in natura, een uitzondering te maken voor verkavelingsvergunningen.

Dit heeft tot gevolg dat artikel 4.2.16 VCRO kan blijven bestaan mits het terminologisch wordt aangepast aan artikel 77 Omgevingsvergunningendecreet. Op die manier heeft de gemeente opnieuw de optie om de uitvoering in natura door de verkavelaar zelf af te dwingen door middel van het verkavelingsattest.

2.5. Juridisch kader valwild

➤ *Nieuw hoofdstuk VI/1 Jachtdecreet van 24 juli 1991*

33. Wanneer grof wild slachtoffer raakt van het verkeer, zogenaamd valwild, raken zij vaak ernstig gewond. Ze hebben soms tal van ernstige breuken of inwendige bloedingen.

In deze omstandigheden kan het moeilijk zijn om de dieren te vangen om de nodige zorgen toe te dienen. Bovendien kan dit voor extra pijn en lijden van de dieren zorgen. Soms is een volledig herstel van de dieren onwaarschijnlijk en is het normaal opnieuw innemen van hun leven in de vrije natuur onmogelijk.

In dergelijke omstandigheden is het welzijn van de dieren ernstig geschaad en is het wenselijk het leven zo snel mogelijk te beëindigen. Bovendien kunnen dieren in een dergelijke toestand een ernstig risico vormen voor andere dieren, voor mensen en voor de openbare veiligheid.

In de ons omringende landen en regio's is er een specifiek wettelijk kader om met dieren in dergelijke situaties om te gaan. In Vlaanderen is dergelijk kader er niet. Dat betekent dat in Vlaanderen momenteel nog steeds moet teruggevallen worden op alternatieve wettelijke kaders, wat dan potentieel weer leidt tot soms heftige discussies en rechtsonzekerheid voor wie in dergelijke omstandigheden actie neemt.

De huidige mogelijkheden en pijnpunten bij de aanpak van valwild zijn volgende:

- 1) Dieren die bejaagbaar zijn kunnen geschoten worden in de periode dat de jacht geopend is. Ongevallen met dieren gebeuren echter vaak in de voortplantingsperiode of in de periode waarin de jongen door hun moeder verstoten worden. Dan is de jacht vaak niet geopend en vervalt deze mogelijkheid. Ook in andere omstandigheden kan de jachtwetgeving

beperkingen opleggen aan de jacht, waarbij de omgang met valwild actueel niet geregeld is.

- 2) Er kan een oproep gedaan worden naar een opvangcentrum voor wilde dieren. Een opvangcentrum is wettelijk gemachtigd om een wild dier te euthanaseren.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat:

- De aanrijtijd kan erg lang zijn voor een dier in doodstrijd. Wanneer dieren nog mobiel zijn, kunnen ze zich in tussentijd verplaatsen en worden ze mogelijks niet meer teruggevonden.
- Een eventuele vangstactie kan het lijden nog vergroten of kan in de praktijk onmogelijk zijn omwille van de omgeving waarin het dier vertoeft.
- Het verplaatsen van een dier naar een instelling voor verzorging kan bijzonder stresserend en/of pijnlijk zijn en zorgt voor nodeloos extra lijden voor een dier waarvan men de situatie als niet herstelbaar kan beschouwen.

Omwille van het dierenwelzijn en de openbare veiligheid is een duidelijk wettelijk kader in Vlaanderen gewenst.

We zorgen voor een decretale basis voor een regeling voor het doden van valwild met als doel het dierenwelzijn van de dieren niet verder te laten afnemen en/of de openbare veiligheid te vrijwaren.

Door een duidelijk wettelijk kader moet het ook voor de betrokkenen mogelijk worden om snel en adequaat op te treden. Het moet toelaten om noodzakelijke beslissingen en acties op een legale manier te nemen.

2.6. Gegevensverwerking & digitalisering

2.6.1. Actuele digitale jachtadministratie

➤ *Betreft: Nieuw hoofdstuk IX/2 Jachtdecreet van 24 juli 1991*

34. De verschillende overheden werken al enige tijd aan digitalisatie, data-integratie en databescherming en willen dit blijvend versterken, onder meer door een duidelijk wettelijk kader.

Vlaanderen heeft reeds sinds 2013 een zeer uitgebreide digitale dienstverlening op vlak van jacht. Het Agentschap voor Natuur en Bos host alle digitale jachtadministratie in één digitaal platform en stelt dit voor de burger ter beschikking via de webpagina voor e-loketten op haar website. Zowel het Agentschap voor Natuur en Bos als het Agentschap Overheidspersoneel (de administratie achter de arrondissementscommissarissen bevoegd voor jacht) gebruiken het digitale platform voor de verwerking van de jachtadministratie voor het respectievelijke deel waarvoor zij bevoegd zijn. In dat digitale platform gebeurt de nodige data-integratie.

Deze digitale dienstverlening was reeds in ontwikkeling vóór de wetgeving en actieplannen rond digitalisering, data-integratie, gegevensbescherming vastgelegd of zelfs nog maar opgestart waren. Dat heeft tot gevolg dat de actuele digitale jachtadministratie vandaag botst op nieuwe regels waaraan niet formeel kan voldaan worden, niettegenstaande de digitale jachtadministratie in de feiten wel voldoet aan al de achterliggende principes.

We zorgen voor een juridische kapstok teneinde de actuele en toekomstige (digitale) jachtadministratie te conformeren aan de recente wetgeving aangaande gegevensbescherming. Daarmee expliciteren we de rechtvaardigingsgrond in de AVG waarop de verwerking van de persoonsgegevens zal plaatsvinden, we zorgen voor een duidelijke basis voor gegevensuitwisseling tussen de bevoegde

administraties en met authentieke gegevensbronnen, we verankeren het principe van data-integratie en geven een kader voor de verantwoordelijkheden over gegevensbescherming.

Het doel is om de actuele digitale jachtadministratie voldoende wettelijke stabiliteit te geven en de digitalisering verder te stimuleren.

35. Tot slot is het in kader van verdere digitalisering niet altijd wenselijk om voor bepaalde processen nog te voorzien in niet-digitale dienstverlening. Bijvoorbeeld omdat dan onvoldoende gebruik kan gemaakt worden van de geautomatiseerde controle, omdat het de benodigde voortgang of flexibiliteit van het proces bemoeilijkt of omdat het een disproportionele belasting van de bevoegde administratie vraagt. Ook daarvoor wordt een voldoende rechtsbasis voorzien.

2.6.2. Verwerking persoonsgegevens i.k.v. het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

➤ *Betreft: Artikel 7 en 29 decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid*

36. De rechtsgrond waarin de categorie van persoonsgegevens is opgenomen om gegevens verbonden aan een landbouwbedrijf te verwerken, blijkt te beperkt. De toevoeging van een bijkomende categorie van persoonsgegevens in artikel 7, §5, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013, nl. bedrijfsgegevens, moet dit verhelpen.

37. Daarnaast biedt artikel 29 van het Landbouwdecreet de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de voorwaarden te bepalen waaronder:

- binnen de scope van het decreet representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers kunnen worden erkend,
- overeenkomsten van die organisaties goedgekeurd worden,
- aan de aangesloten leden of andere vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven verplichte bijdragen kunnen worden opgelegd,
- de partijen in onderling overleg een minnelijke oplossing kunnen zoeken bij een geschil tussen diverse schakels in de keten en welke bijstand hen hierbij kan verleend worden.

Verder is er voorzien in een toezicht op die organisaties en de mogelijkheid tot algemeen verbindend verklaring van bovenvermelde overeenkomsten.

Voorliggend decreet voegt een nieuwe paragraaf 4 in die de gegevensuitwisseling tussen representatieve producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, brancheorganisaties, (hierna producenten- en brancheorganisaties) en het Agentschap Landbouw en Zeevisserij in bepaalde gevallen moet mogelijk maken.

2.6.3. Verwerking persoonsgegevens i.k.v. het Instrumentendecreet

➤ *Betreft: Artikel 7 Instrumentendecreet van 26 mei 2023*

38. Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 voorzag onder andere in verschillende wijzigingen aan de procedures in het kader van compenserende vergoedingen en de planbatenheffing. Artikel 7, §3 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 bevat nodige bepalingen voor de verwerking van door de landcommissies. Op initiatief van het Vlaams Parlement werd het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens op 24

maart 2021⁵ en het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit op 31 maart 2023⁶ ingewonnen.

De Raad van State merkte in haar advies [nr. 75.630/16](#) over het hierbij horende uitvoeringsbesluit op dat er onvoldoende rechtsgrond is voor de verwerking van persoonsgegevens door de initiatiefnemer, zijnde de (gewestelijke, provinciale of gemeentelijke) overheid die verantwoordelijk is voor het ruimtelijk uitvoeringsplan dat aanleiding geeft tot een compenserende vergoeding (meestal planschade) of planbaten. (zie randnr. 5.3)

De lacune in het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 betreft zowel de verwerking van persoonsgegevens door de initiatiefnemer in het algemeen alsook de specifieke machtiging voor de verwerking van het rijksregisternummer (vergelijk art. 7, §3, tweede lid, 1°, van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, waar die wel is gegeven aan de landcommissie).

39. Voorliggend voorstel voorziet in de nodige decretale basis voor de verwerking van persoonsgegevens door de initiatiefnemer bij de administratieve procedure inzake de planschadevergoeding alsook het voorzien in een rechtsgrond voor de verwerking van het rijksregisternummer bij de procedure voor de planschadevergoeding voorzien in het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

2.6.4. Digitalisering van de procedure van stedenbouwkundige verordeningen

➤ *Betreft: artikel 2.3.1/1 VCRO*

40. De administratieve afhandeling van de adviesverlening en het specifiek toezicht op stedenbouwkundige verordeningen is momenteel reeds mogelijk in DSI. De regelgeving legt evenwel geen verplichting op om hiervan gebruik te maken.

Gelijklopend met het systeem voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt daarom voorgesteld om het gebruik van DSI verplicht te maken, zowel bij de adviesverlening als bij de betekening van de definitieve vaststellingen en schorsings- en vernietigingsbeslissingen.

Voorliggend artikel creëert hiertoe de rechtsgrond. De Vlaamse Regering kan vervolgens de nadere regels uitwerken in een uitvoeringsbesluit, zoals dit gebeurde bij ruimtelijke uitvoeringsplannen.⁷

Dit zorgt voor administratieve vereenvoudiging.

2.6.5. Verwerking persoonsgegevens i.k.v. het Bodemdecreet

➤ *Betreft: art. 174bis, art. 174quater, art. 174quinquies en art. 174septies Bodemdecreet*

Daarnaast bevat het Bodemdecreet een regeling voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten (o.a. VLAREBO en MB's met vaststelling van standaardprocedures).

Naar aanleiding van eigen nieuwe inzichten en enkele adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State over ontwerp MB's tot vaststelling van de standaardprocedures wordt deze regeling verder aangevuld.

⁵ Zie Parl. St. VI. Parl. [2019-2020 194/6](#)

⁶ zie Parl. St. VI. Parl. [2019-2020 194/16](#))

⁷ Zie [Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen](#)

2.7. Optimalisaties, vereenvoudigingen en verduidelijkingen

41. Artikel 161bis Bodemdecreet bevat een onvolledige verwijzing, hier moet tevens verwezen worden naar de vestiging van saneringsplicht in hoofde van de veroorzaker van de bodemverontreiniging ex artikel 157, eerste lid van het Bodemdecreet.

42. Artikel 4.1.5, tweede lid, van het DABM⁸, stelt:

"Als bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering geen wijze van integratie is bepaald, dan gelden voor een project dat overeenkomstig artikel 4.3.3. onder de werkingssfeer van deze titel valt, de bepalingen zoals voorzien in deze titel."

Hoewel de bedoeling van dit tweede lid was om de geïntegreerde procedure van de omgevingsvergunning zo vrij mogelijk te maken, heeft dit echter tot gevolg dat alle generieke bepalingen die met de modernisering van de milieueffectrapportage voor project-MERs eigenlijk weinig zinvol zijn. Omgekeerd betekent dit immers ook dat, indien wel een wijze van integratie bepaald is, de bepalingen zoals geïntegreerd gevolgd moeten worden.

Het is echter wel degelijk de bedoeling dat de modernisering ook voor project-MERs bij omgevingsvergunningen van toepassing is. Er wordt dan ook afstemming tussen de bepalingen in het Omgevingsvergunningendecreet en het DABM voorzien.

43. In het door het decreet van 17 mei 2024 gewijzigd artikel 4.3.2, §1, DABM wordt foutief verwezen naar de bijlagen I en II van het project-mer-besluit van 10 december 2004. Dit besluit is opgegeven door het mer-besluit van 24 oktober 2025. Artikel 4.3.2 DABM wordt in die zin aangepast.

44. Het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond voorziet in een procedure om een toegekende vergunning voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen resp. voor het opsporen en het winnen van aardwarmte in te trekken.

De termijn om hierover een beslissing te nemen, houdt echter geen rekening met de eventuele noodzaak om bijkomende toelichting te vragen naar aanleiding van de informatie die de vergunninghouder heeft bezorgd.

Vandaar dat een termijnverlenging voorzien wordt in het geval de vergunninghouder om bijkomende toelichting wordt gevraagd.

45. De Raad van State beval aan om bij gelegenheid een specifiekere rechtsgrond te creëren voor de Hydrogeologische Codering van de Ondergrond van Vlaanderen (de "hcov-codering"), dit omwille van de rechtszekerheid. Voorliggend decreet geeft uitvoering aan deze aanbeveling.

46. Voor bepaalde types van najaarsbemesting dient voorafgaandelijk aan de bemesting een bodemanalyse met bijhorend bemestingsadvies uitgevoerd te worden. Het uitvoeren van dergelijke analyse is echter voor sommige teelten niet eenvoudig, gelet op bv. de dichte begroeiing naar het einde van het teeltseizoen. Terwijl een analyse ook niet steeds een (grote) meerwaarde heeft, aangezien de bemestingsbehoefte ook op basis van andere aspecten vastgesteld kan worden (vb. bladkleur, bladgroei, ...) en te veel meststoffen voor sommige teelten ook tot kwaliteitsverlies leidt. Het gaat hier bijgevolg voor sommige teelten om een moeilijk na te leven voorwaarde, zonder meerwaarde. Dit geldt met name voor spruitkool zo. Doch ook andere teelten kunnen in die situatie zitten. Bijgevolg wordt

⁸ Zoals gewijzigd door het Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en diverse andere decreten, wat betreft de milieueffectrapportage.

de voorwaarde van het uitvoeren van een voorafgaandelijke bodemanalyse met bijhorend bemestingsadvies opgeheven voor spruitkool en wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om ook andere teelten van die voorwaarde vrij te stellen.

47. De VCRO bevat een minimumtermijn tussen versturen van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan en de organisatie van een plenaire vergadering dan wel een minimumtermijn voor advisering in geval geen plenaire vergadering wordt georganiseerd.

Uit de praktijk blijkt dat deze termijn te krap is geworden met de geïntegreerde procedure. Om de adviesinstanties voldoende tijd te gunnen het voorontwerp te kunnen doornemen, wordt deze minimumtermijn verlengd van 21 naar 30 dagen. Dit komt de advisering (en robuustheid van planning) ten gunste.

48. De VCRO laat toe dat planningsbevoegdheden worden gedelegeerd van het ene planningsniveau naar het andere planningsniveau. Ook is voorzien in de mogelijkheid dat kan worden afgeweken van een gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan mits instemming door de bevoegde plannende overheid. Het tijdstip waarop deze delegatie of instemming moet bekomen zijn is volgens de huidige regeling op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of schriftelijke adviesronde. (art. 2.2.2, art. 2.2.12 en art. 2.2.18)

De huidige formulering komt verwarrend over terwijl de praktijk leert dat de delegatie of instemming moet bekomen zijn voor de voorlopige vaststelling. Dit wordt bijgevolg zo ingeschreven in de VCRO.

49. De term 'studiegebied', ingevoerd door het Verzameldecreet Omgeving 2024 in de VCRO ter vervanging van de term 'plangebied' in het kader van RUP's verving is problematisch aangezien de term studiegebied een courante term is uit het MER.

De effecten van het 'plan' worden onderzocht in het 'studiegebied' dat per discipline verschilt en dat meestal groter is dan 'het gebied van het plan'.

Bovendien is het moeilijk om in de fase van de startnota een concrete afbakening van een studiegebied / plangebied op te nemen.

Vanaf het moment dat een contour wordt opgenomen, komt men tot de vaststelling dat het heel moeilijk is om bepaalde percelen nog bijkomend op te nemen in het plangebied van het RUP als deze nog niet opgenomen zijn geweest in startnotafase.

Vandaar dat een aangepaste formulering wordt voorgesteld. (art. 2.2.4 VCRO)

50. Artikel 2.2.6 VCRO bevat de "categorieën van gebiedsaanduiding" die verplicht moeten worden gebruikt bij opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen. Elk stedenbouwkundig voorschrift moet ressorteren onder één van de categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding.

Er bestond betwisting over de categorie waaronder "agrarische gebieden met overdruk natuurverweving" en "agrarische gebieden met ecologisch belang" moeten worden ondergebracht. Dit zijn gebieden met specifieke voorschriften die in ruimtelijke uitvoeringsplannen worden aangeduid (in het bijzonder in de RUPs die opgemaakt worden voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur – AGNAS). Die discussie is beslecht bij Besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 tot bepaling van bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw. De betrokken gebieden ressorteren voortaan onder twee nieuw gecreëerde subcategorieën binnen de hoofdcategorie landbouw. De Vlaamse Regering kon

deze nieuwe subcategorieën van gebiedsaanduiding creëren omdat artikel 2.2.6 VCRO een machtiging aan de Vlaamse Regering bevatte om dit te doen.

De goedkeuring van het betrokken besluit leverde echter een situatie op waarbij sommige subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen het agrarisch gebied te vinden zijn in de VCRO, en andere in een uitvoeringsbesluit.

Door met voorliggend decreet de bijkomende subcategorieën ook in de VCRO te verankeren, wordt de overzichtelijkheid van de categorisering van voorschriften bevorderd.

51. Artikel 4.3.1 VCRO bevat de mogelijkheid voor de overheid om voorwaarden op te leggen, met inbegrip van het opleggen van een beperkte aanpassing van de ter beoordeling voorgelegde plannen.

Dit artikel verwijst naar artikel 30 van het Omgevingsvergunningendecreet wat betreft een aanpassing van de plannen leggen, met inbegrip van het opleggen van een beperkte aanpassing van de ter beoordeling voorgelegde plannen.

De rechtspraak leest de verwijzing naar dit artikel 30 als zou een wijziging van het aangevraagde slechts mogelijk zijn op verzoek van de aanvrager, terwijl deze verwijzing bedoeld was als afbakening van het begrip 'beperkte' aanpassingen.

Gezien het nooit de bedoeling was om de overheid de mogelijkheid te ontnemen om uit eigen beweging beperkte planaanpassingen op te leggen (via voorwaarden), wordt de verwijzing naar betrokken artikel 30 opgeheven.

De gelijkaardige bepaling in het decreet van 17 mei 2024⁹ tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit

52. Artikel 5.1.1 VCRO bepaalt welke informatie er in het plannenregister moet worden opgenomen. De stedenbouwkundige verordeningen ontbreken hier in de oplijsting, terwijl deze eveneens planningsinformatie bevatten. Deze worden dan ook toegevoegd. (art. 5.1.1 VCRO)

53. Een projectbesluit is een eindbesluit over een complex project, maar niet noodzakelijk het enige eindbesluit. Het is wel minstens een eindbesluit over onderdeel van een complex project. Dit wordt verduidelijkt in de definitie hiervan. (art. 2, 1°, DCP)

54. Door de formulering over wat een ontwerp voorkeursbesluit resp. projectbesluit dient te bevatten, wordt soms gedacht dat het onteigeningsbesluit zelf moet worden opgenomen in dit besluit. Het ontwerp besluit moet echter hiervan melding maken. (art. 14 en 23 DCP)

55. Het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten regelt de mogelijkheid om voor een complex project te kiezen voor een geïntegreerde besluitvormingsprocedure. Deze procedure is opgesplitst in 3 fases:

- Een verkenningsfase die leidt tot een startbeslissing,
- Een onderzoeksfase die leidt tot een voorkeursbesluit en
- Een uitwerkingsfase die leidt tot een of meerdere projectbesluiten.

Artikel 29 e.v. van dit decreet bepalen de rechtsgevolgen die gekoppeld kunnen worden aan het voorkeursbesluit en het projectbesluit en de doorwerking van het projectbesluit.

⁹ Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit, *B.S.* 9 augustus 2024.

Een van deze rechtsgevolgen is dat een vergunning, machtiging of toestemming geweigerd kan worden als de aanvraag onverenigbaar is met het voorkeursbesluit.

Het ontwerp van projectbesluit omvat een herkenbaar onderdeel dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat beschrijft meer in detail dan het voorkeursbesluit welk project zal gerealiseerd worden. Bovendien is er op basis van het onderzoek in de uitwerkingsfase (o.a. een geïntegreerd plan-/project-MER) meer duidelijkheid over welke percelen geraakt worden.

Voorgesteld wordt om ook vermeld rechtsgevolg ook te koppelen aan een ontwerp projectbesluit. Dit biedt eveneens een nauwkeurige onderbouwing voor het weigeren van een omgevingsvergunningsaanvraag.

56. Artikel 4.4.7, §1, VCRO voorziet de mogelijkheid om zogenaamde 'anticipatieve' vergunningen te verlenen voor handelingen van algemeen belang die verenigbaar zijn met een ontwerp van RUP van zodra de resultaten van het openbaar onderzoek bekend zijn.

Artikel 23 van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten stelt dat een ontwerp van projectbesluit onder andere en in voorkomend geval, een herkenbaar onderdeel dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan als vermeld in artikel 2.2.5 VCRO.

Het decreet van 25 april 2014 bevat echter geen gelijkaardige bepaling om op basis van een ontwerp projectbesluit af te wijken van stedenbouwkundige voorschriften in het kader van een vergunningsprocedure, hoewel complexe projecten gaan per definitie over handelingen van algemeen belang (groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang zelfs).

Voorgesteld wordt om de mogelijkheid van anticipatieve vergunningen ook te voorzien in het kader van projectbesluiten.

56. Een kopie van het definitief vastgestelde voorkeursbesluit of projectbesluit moet naar een aantal instanties gestuurd worden. De bevoegde overheid hoeft uiteraard geen afschrift van het definitief vastgestelde voorkeursbesluit aan zichzelf te sturen. (art. 17 en 27 DCP)

57. Tijdens de processen voorafgaand aan de erkenning van de Vlaamse Parken en de aanduiding van de bijhorende parkbureaus kwamen enkele onduidelijkheden in de wetgeving naar boven. Het doel is om met een minimale tekstuele aanpassing deze onduidelijkheden te verhelpen. De inhoud van de artikelen wordt niet aangepast, maar de twijfel in verband met de interpretatie wordt weggewerkt. (wijziging Parkendecreet)

2.8. Actualisaties en rechtzettingen

58. Tot op heden zijn verschillende bepalingen van de Jachtwet van 1882 nog steeds niet officieel opgeheven. Deze bepalingen zijn echter overbodig geworden aangezien alle regels over jacht actueel zijn opgenomen in meer specifieke regelgeving.

De inhoud van artikel 7bis wordt op heden volledig afgedekt door de bepalingen van hoofdstuk VII van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 over wildschade.

De aanwezigheid van deze laatste restanten van de stoude Jachtwet leidt enkel tot onduidelijkheid.

59. De wijzigingen aan het decreet aan van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij (verder afgekort

“oprichtingsdecreet”) passen dit oprichtingsdecreet aan het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (verder afgekort “WVV”) en het Bestuursdecreet van 7 december 2018 aan.

Het oprichtingsdecreet wordt zo gewijzigd dat het maximaal aansluit tot de voormelde wetgeving. Bepalingen die een loutere herhaling vormen van andere regelgevende bepalingen werden maximaal geschrapt om interpretatieproblemen of andere ongewenste effecten te vermijden. Waar er wel wordt verwezen naar andere toepasselijke regelgeving bv. het Bestuursdecreet van 7 december 2018, dan is dit om een volledig beeld te geven over de regelgeving die van toepassing is op de organen van de VLM en hun werking zoals de raad van bestuur of het toezicht en de controle op het agentschap (commissaris en regeringscommissarissen). De doorverwijzingen naar andere regelgeving moeten in het voorliggende decreet steeds dynamisch worden geïnterpreteerd.

Het oprichtingsdecreet wordt door voorliggend ontwerp van decreet ook gemoderniseerd en terminologisch op punt gezet. Sommige bepalingen worden verschoven naar de statuten van de VLM als naamloze vennootschap, omdat dit meer flexibiliteit biedt op het vlak van werking door opnemings in de statuten (statuten opgenomen als bijlage in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 1988 houdende goedkeuring van de statuten van de Vlaamse Landmaatschappij).

Een aantal bepalingen worden overgeheveld van de statuten naar het oprichtingsdecreet.

Bij de inwerkingtreding wordt dan ook bepaald dat het agentschap de statuten in overeenstemming dient te brengen met de bepalingen van dit decreet en dat de wijzigingen van dit decreet en de aangepaste statuten op hetzelfde ogenblik in werking zullen treden.

60. Artikel 4.3.6 DABM handelt over de project-m.e.r.-screening. De beslissing over de vraag of een screeningsgerechtigd project al dan niet aan een milieubeoordeling moet worden onderworpen moet door de bevoegde overheid, binnen een termijn van maximaal 90 dagen na het ter beschikkingstellen van de project-m.e.r.-screening genomen worden.

Artikel 4 (6) van de MEB-richtlijn voorziet ook dat het mogelijk is om deze termijn te verlengen in uitzonderlijke gevallen, bv. afhankelijk van de aard, de complexiteit, de locatie of de omvang van het project.

Het DABM wordt op dit punt verder aangevuld.

61. Daarnaast bevat bijlage II van het DABM, zoals vervangen door het decreet van 17 mei 2024¹⁰ een foute verwijzing naar het Seveso-samenwerkingsakkoord. Dit wordt thans rechtgezet.

62. In artikel 1.3.2.2, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, zijn de bepalingen opgenomen aangaande de toegestane handelingen in de nabijheid van waterlopen. In en rond deze “oeverzones” gelden heel wat beperkingen.

Met het wijzigingsdecreet van 20 december 2024 werden, voor wat betreft oppervlaktewaterlichamen opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas, een aantal specifieke bepalingen opgenomen.

Zo is er, net zoals voor de andere oppervlaktewaterlichamen, een afwijkende regeling, afhankelijk van de ligging in VEN. Bij het uitwerken van de specifieke bepalingen voor VHA-waterlopen is er hierbij een andere formulering gebruikt.

¹⁰ decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en diverse andere decreten, wat betreft de milieueffectrapportage

Voor de uniformiteit is het echter aangewezen dat beide formuleringen gelijklopend zijn.

63. Bij de opmaak van het wijzigingsdecreet van 20 december 2024¹¹ diende de definitie van voorteelt, opgenomen in artikel 3, §6, 23°, van het Mestdecreet, vervangen te worden. Verkeerdelijk werd echter een tweede definitie toegevoegd, die daarenboven een fout bevatte in de titel van het besluit waarnaar verwezen wordt. Met voorliggend decreet wordt deze fout gecorrigeerd.

64. Artikel 14, §5, eerste lid, 2°, a), van het Mestdecreet vermeldt de bepalingen die niet overtreden mogen worden, om in aanmerking te komen voor een vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen van artikel 14. Hiervoor wordt onder meer ook verwezen naar de bepalingen uit het decreet integraal waterbeleid, die betrekking hebben op de toegestane handelingen in de nabijheid van waterlopen. Deze verwijzing naar de betreffende bepalingen van het decreet integraal waterbeleid is echter niet langer correct. Met voorliggend ontwerp van decreet wordt daarom deze verwijzing aangepast.

65. Zowel in het Mestdecreet als in het Decreet integraal waterbeleid zijn bepalingen opgenomen aangaande de bemesting in de nabijheid van waterlopen. Met het wijzigingsdecreet van 20 december 2024 werd deze regeling, zoals opgenomen in het decreet integraal waterbeleid aangepast. Daarnaast werd er voor gekozen om in het Mestdecreet geen soortgelijke bepalingen op te nemen, maar wel om te verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in het decreet integraal waterbeleid.

De wijze waarop de bemestingsbeperkingen in en rond waterlopen, zoals opgenomen in het Decreet integraal waterbeleid sinds het wijzigingsdecreet van 20 december 2024, toegepast moeten worden, bevat echter een aantal nuances die met de verwijzing in het Mestdecreet onvoldoende duidelijk zijn.

Deze verwijzing wordt dan ook aangepast, zodat deze, voor wat betreft de bemesting in en rond waterlopen, alle aspecten hieromtrent, zoals opgenomen in het decreet integraal waterbeleid, bevat en beide bepalingen inhoudelijk dus volledig overeenstemmen (wijziging art. 21 Mestdecreet).

66. Artikel 20 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid verwijst nog naar een met het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 opgeheven artikel. Deze verwijzing wordt rechtgezet naar een verwijzing naar het artikel 21, §1 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 dat eveneens handelt over de koopplichten.

67. Met de wijziging van 20 juli 2024 aan het Materialendecreet¹² werd een extra uitzondering op de definitie van afvalstof ingevoegd, nl. *"afvalwater dat voldoet aan de geldende lozingsvoorwaarden zoals opgenomen in, hetzij de omgevingsvergunning van de producent van het afvalwater, hetzij in de van toepassing zijnde algemene of sectorale voorwaarden inzake lozing van dat afvalwater in oppervlaktewater, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, en dat nuttig wordt gebruikt in een productieproces;"*. Dit punt is echter ingevoegd ter vervanging van het bestaande punt c, in plaats van als nieuw punt. Daardoor werd het vroegere punt c geschrapt wat nooit de bedoeling was. Met deze aanpassing wordt het oorspronkelijke punt c opnieuw opgenomen als punt j. Tevens wordt een typefout rechtgezet.

¹¹ Decreet van 20 december 2024 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006, B.S.10 januari 2025.

¹² Decreet van 17 mei 2024 houdende diverse bepalingen over omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, B.S. 20 juli 2024.

Ook wordt verduidelijkt dat bemalingswater niet als afvalstof moet worden beschouwd wanneer dit nuttig wordt gebruikt of terug in de ondergrond wordt gebracht. De milieu-impact van deze activiteiten wordt immers al geregeld via de sectorale voorwaarden in Vlare II.

68. Krachtens de huidige tekst van artikel 1.1.2 VCRO behoren de agrarische gebieden met ecologisch belang die in de gewestplannen destijds zijn aangeduid, tot de "ruimtelijk kwetsbare gebieden" (artikel 1.1.2, 10°, a)), terwijl agrarische gebieden met ecologisch belang die in ruimtelijke uitvoeringsplannen opgenomen worden, niet voorkomen in de lijst met ruimtelijk kwetsbare gebieden voor wat de ruimtelijke uitvoeringsplannen betreft (artikel 1.1.2, 10°, b°).

Aan die discrepantie wordt met het voorgestelde artikel verholpen.

69. Artikel 4.8.11, §2, VCRO bevat de termijn voor derden om een registratiebeslissing (inzake vermoeden van vergunning) aan te vechten bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Voor derden startte die termijn vanaf de dag na de opname van de constructie in het vergunningenregister.

Met het arrest van 19 oktober 2023 (nr. 140/2023) heeft het Grondwettelijk Hof die regeling ongrondwettig bevonden, omdat dit te streng zou zijn. Er kan van een burger niet worden verwacht dat hij op regelmatige basis het vergunningenregister raadpleegt, louter om na te gaan of daarin constructies werden opgenomen waarvan hij hinder of nadelen kan ondervinden.

Voorgesteld wordt om een delegatie in te schrijven zodat de Vlaamse Regering in een actieve bekendmakingsregeling kan voorzien.

Deze delegatie heeft ook een impact op de termijn waarbinnen het tegenbewijs van het vermoeden van vergunning geleverd kan worden. (art. 4.2.14, 4.8.11 en 5.1.3 VCRO)

70. Bij de decreetwijziging van 2024 van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten¹³ werden de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, verdragspartijen of gewesten verkeerdelijk ondergebracht onder de door de Vlaamse Regering aangeduide adviesinstanties. Dit wordt nu rechtgezet.

71. Artikel 40 van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten geeft aan als welke beslissingen een definitief vastgestelde projectbesluit kan gelden. Sinds de totstandkoming van dit decreet is de regelgeving m.b.t. deze beslissingen aangepast. Enkele actualisaties dringen zich dan ook op.

72. Ingevolge de gedeeltelijke inwerkingtreding van het Verzameldecreet Omgeving 2024¹⁴ is het thans mogelijk om gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen, vastgesteld vóór 1 september 2009, op vereenvoudigde wijze op te heffen (zonder adviesronde en openbaar onderzoek).

Het op 20 juli 2024 in werking getreden art. 2.3.2, §2/4, derde lid VCRO luidt als volgt:

"In geval van een loutere opheffing van een verordening, vastgesteld voor 1 september 2009, zijn de bepalingen van paragraaf 2, zesde tot en met achtste lid, niet van toepassing en kan de gemeenteraad onmiddellijk tot opheffing overgaan."

¹³ Decreet van 26 april 2024 tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft het optimaliseren van de regelgeving inzake complexe projecten, B.S. 27 juni 2024.

¹⁴ Het decreet van 17 mei 2024 houdende diverse bepalingen over omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening

Bij artikel 63 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werd art. 2.3.2, §2, tweede lid VCRO opgeheven (in werking getreden op 15/04/2024). Hierdoor telt art. 2.3.2, §2, niet langer acht, maar zeven leden.

73. Het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving voerde de ruimtelijke beleidsplanning in de VCRO in. De overgangsbepalingen hierbij werden onvolledig afgestemd op de inwerkingtredingsbepalingen van hetzelfde decreet. Dit wordt thans rechtgezet.

74. Door het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werd het toepassingsgebied van de planbatenregeling in de VCRO geactualiseerd naar de huidige planningscontext. De inwerkingtreding van bijzondere plannen van aanleg is vandaag de dag niet meer van toepassing. De link met bijzondere plannen van aanleg is nog blijven staan in artikel 2.6.5 en 2.6.6 VCRO. Dit wordt bijgevolg rechtgezet.

75. Artikel 2.6.1, §3, 1°, VCRO beschrijft dat er geen planschade verschuldigd is bij een verbod om te bouwen of te verkavelen als gevolg van een vastgestelde en, in voorkomend geval, goedgekeurde onteigeningsbeslissing. Deze bepaling (met gebruik van de begrippen 'vastgesteld' en 'goedgekeurd') was al opgenomen in de VCRO vóór de inwerkingtreding van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 2017. Het onderscheid tussen een vastgestelde en goedgekeurde onteigeningsbeslissing heeft in de huidige Vlaamse onteigeningsprocedure geen betekenis meer.

Met een terminologische aanpassing van deze bepaling wordt voorzien in een afstemming met het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

76. Artikel 2.7.6/2 VCRO bevat een overgangsregeling die vandaag de dag niet meer van toepassing is. Deze wordt bijgevolg opgeheven.

77. De artikelen inzake de informatieplichten van de VCRO werden reeds technisch aangepast bij decreet van 26 april 2024¹⁵ om de formulering technisch af te stemmen op het Kaderdecreet. De voorliggende aanpassing, wijzigt inhoudelijk niets maar verduidelijkt de vorige wijziging. Dit is aangewezen gezien de bepalingen thans gelinkt zijn aan de twee decreten en dit bv. voor particulieren, die hiertoe ook gehouden zijn, zo duidelijker tot uiting komt. Verder is er bij een verwijzing nog een technische aanpassing in de nummering gebeurd die eerder onopgemerkt bleef. Ook is in artikel 101, vierde lid OVD de formulering die thans gericht is op het stakingsbevel van de VCRO omgezet naar de terminologie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (beveiligingsmaatregel) zonder inhoudelijke wijzigingen.

78. Artikel 2 van het Omgevingsvergunningendecreet verwijst verkeerdelijk naar de "Raad van Vergunningsbetwistingen" terwijl de officiële benaming "Raad voor Vergunningsbetwistingen" is. Dit wordt nu gecorrigeerd.

79. Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werkte de verplichting van een financiële waarborg uit bij alle lasten in natura, en werden ook de modaliteiten van de financiële waarborg verder verfijnd en geëxpliciteerd. Tevens werd de niet-uitvoering van de lasten gekoppeld aan het verval van de omgevingsvergunning. Deze regeling werd opgenomen in het Omgevingsvergunningendecreet.

Op dit ogenblik is er geen overgangsregeling voorzien voor het verval van de omgevingsvergunning door het niet uitvoeren van de lasten.

¹⁵ artt. 57, 58 en 59, decreet van 26 april 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023

Een overgangsbepaling is noodzakelijk is om volgende redenen:

- *Rechtzetten niet gewenst gevolg:*
Geen overgangsbepaling heeft tot gevolg dat het niet uitvoeren van lasten bij een vergunning in het verleden (bv. beslissing in 2006, in 2021) van rechtswege het verval tot gevolg heeft. Dit kan heel verregaande gevolgen hebben voor vergunningen die nog in uitvoering zijn, of zelfs al uitgevoerd zijn en kan een welkom argument zijn voor tegenstanders van een vergunning. Het is nooit de bedoeling van de decreetgever geweest om dergelijke impact te hebben t.a.v. het verleden (dit komt niet aan bod in de parlementaire voorbereiding)
- *Rechtszekerheid:*
Vergunninghouders krijgen hierdoor duidelijkheid over het statuut van hun vergunning. Nieuwe vergunningsaanvragers (na 1 januari 2024) weten duidelijk vooraf onder welke voorwaarden het verval intreedt.
- *Juridisch technisch:*
Als er enige onduidelijkheid zou kunnen rijzen over de werking van de wet in de tijd, is het sowieso aangewezen om duidelijke overgangsbepalingen bij de regelgeving te maken ook al is het enkel ter verduidelijking. In dit geval zijn er verregaande (ongewenste) gevolgen als er geen overgangsbepalingen worden voorzien.

De overgangsbepaling moet ook reeds van rechtswege vervallen vergunningen van voor de inwerkingtreding op 1 januari 2024 kunnen repareren, daarom wordt voorgesteld om de overgangsbepaling (retroactief) in te laten gaan vanaf de inwerkingtreding op 1 januari 2024.

De overgangsbepaling moet sowieso steeds gekoppeld zijn aan de inwerkingtreding van de betrokken regelgeving (wetgevingstechnisch) (in casu artikel 115, tweede lid Instrumentendecreet: Artikel 104 tot en met 107 treden in werking op 1 januari 2024.)

80. Daarnaast voorzag het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 in artikel 75 Omgevingsvergunningendecreet een regeling rond het lot van lasten bij overdracht van een omgevingsvergunning. Echter, artikel 79, vierde lid, OVD, bevatte reeds een regeling hieromtrent.

Beide bepalingen regelen de uitvoering van lasten bij overdracht van de omgevingsvergunning op een verschillende manier en zijn tegenstrijdig. Vandaar dat terug wordt aangesloten bij de regeling die reeds voorzien was in het Omgevingsvergunningendecreet. Deze regeling wordt het meest rechtzeker geacht. Doordat de overheid actief moet instemmen met de overdracht, heeft zij het beste zicht op deze overdracht. Bij een automatische overdracht is dit veel moeilijker.

Daarnaast bevat ook artikel 77 Omgevingsvergunningen een bepaling inzake het borg staan voor de goede uitvoering van de lasten. Ook deze bepaling regelt wat er gebeurt bij overdracht van de vergunning. Deze bepaling wordt verplaatst, zodat alles wat betrekking heeft op de overdracht van een vergunning in 1 artikel terug te vinden is.

5. Totstandkomingsprocedure

5.A. Adviezen van de strategische adviesraden (SARO-SALV-SERV-Mina)

81. De Vlaamse Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed ("SARO") bracht op 27 augustus 2025 een briefadvies uit, waarin ze vaststelde dat het voorliggende voorontwerp geen bepalingen bevat

inzake ruimtelijke ordening of onroerend erfgoed die een strategisch advies noodzakelijk maken.

De SARO sprak zich wel uit over de schrapping van de figuur van het meerwaarderamingsrapport (zie verder).

Op 15 september 2025 liet de SERV weten niet in te gaan op de gestelde adviesvraag. De sociale partners verwijzen naar het advies dat ze hierover zullen uitbrengen in de Minaraad.

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij ("SALV") heeft advies gegeven op 15 september 2025.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ("Minaraad") heeft advies gegeven op 18 september 2025.

Hieronder worden de verschillende adviezen gegroepeerd besproken per te wijzigen decreet.

➤ **Wat betreft het Jachtdecreet van 24 juli 1991**

82. De **Minaraad** (met onthouding van VOKA en Unizo) vraagt de wijzigingen met betrekking tot valwild niet op deze manier door te voeren. De Minaraad wijst erop dat, naast de vermelde wettelijke regeling voor opvangcentra voor wilde dieren, ook de politie kan worden gebeld en sommige gemeenten en steden over een eigen regeling beschikken. De Memorie onderbouwt deze bijkomende voorgestelde wijziging niet met cijfermateriaal. Het is voor de Minaraad daarom niet volledig duidelijk in welke mate de situaties waarvoor deze decreetswijziging een oplossing wil bieden zich momenteel voordoen. De Raad vraagt in eerste orde om de nodige onderbouwingen voor deze wijziging aan te leveren.

Reactie

Er bestaat inderdaad een regeling inzake de behandeling van gekwetste en hulpbehoevende dieren door taxidiensten voor wilde dieren en opvangcentra voor wilde dieren. Het doel is daarbij een herstel en rehabilitatie van de dieren of euthanasie indien het dier dermate gewond is. Er zijn evenwel verschillende situaties waarbij een herstel en re-integratie van de dieren in de natuur niet mogelijk is (ernstige fracturen, inwendige bloedingen, ruggengraatlletsels, open buikwonden, ...). Dit zijn casussen waarbij een transport naar opvangcentra of andere verzorgingsinstellingen enkel het lijden van de dieren verergert en of verlengt. Er is op dit moment geen wettelijk kader om de dieren ter plaatse te mogen doden wanneer de omstandigheden dit wenselijk maken. Voorliggend decretaal voorstel beoogt geen wijziging van de mogelijkheden van de taxidiensten of opvangcentra, maar een aanvulling voor aspecten van de omgang met gekwetste wilde dieren waarvoor momenteel geen kader bestaat.

De politiediensten en de vernoemde initiatieven van steden en gemeenten hebben actueel geen wettelijke basis om die dieren legaal ter plaatse te doden zoals de Minaraad voorstelt. Voor sommige initiatieven is zelfs de vraag of de hele werking voor wilde dieren legaal is.

Actueel is er inderdaad nauwelijks cijfermateriaal te vinden. Het is immers onmogelijk om betrokkenen gestructureerd cijfermateriaal te laten verzamelen over hun eigen illegale handelingen. Indien nodig doden de betrokkenen de dieren in alle eer en geweten met het oog op dierenwelzijn en openbare veiligheid, maar zonder een geldige rechtsgrond. De enige gedocumenteerde

casussen zijn die de media halen. Meestal omwille van onenigheid bij de betrokken hulpverleners over de rechtmatigheid van het doden.

Het voorliggend voorstel incorporeert in punt 3 onmiddellijk een mogelijkheid tot registratie en documentatie om dat gebrek aan cijfermateriaal weg te werken.

83. Verder meent de **Minaraad** dat vanuit het oogpunt van dierenwelzijn moet worden ingezet op preventie, met name het voorkomen van aanrijdingen. In tweede orde vraagt de Raad om uitgevoerde interventies op een gestructureerde manier te documenteren zodat 'zwarte punten' kenbaar worden en er prioritair op dergelijke plekken kan worden ingezet op ontsnipperingsmaatregelen.

Reactie

We kunnen het eens zijn met de Minaraad om in te zetten op preventie. De preventie kan evenwel niet verhinderen dat ongevallen met wilde dieren gebeuren en neemt dus evenmin de nood weg om een voldoende wettelijk kader te hebben voor wanneer een ongeval heeft plaatsgevonden.

We kunnen het eveneens eens zijn met de Minaraad dat het zinvol is om op gestructureerde wijze ongevallen te registreren met het oog op remediering. Daarvoor wordt intensief ingezet op een duidelijke registratie bij de taxidiensten en opvangcentra, er was een samenwerking tussen het Agentschap Wegen en Verkeer en Natuurpunt voor de campagne "Dieren onder de Wielen" en een paar jaar geleden werd vanuit het Agentschap voor Natuur en Bos een app van de Vlaamse overheid gelanceerd voor structurele dataverzameling, onder andere voor ongevallen: www.wildinzicht.be.

Deze aanbevelingen worden dus zeker ter harte genomen, maar dat staat los van het noodzakelijke wetgevende initiatief dat hier voorligt.

84. Vanuit het oogpunt van dierenwelzijn en openbare veiligheid, moet de aanrijtijd altijd zo kort mogelijk zijn. De **Minaraad** beveelt aan dat moet worden nagedacht over een algemeen permanentiesysteem dat breed gecommuniceerd dient te worden bij de diensten van politie, brandweer, gemeentelijke diensten, ...

Reactie

We zijn verheugd dat de Minaraad bevestigt dat de aanrijtijd zo kort mogelijk moet zijn. We scharen ons volledig achter het principe van de gestructureerde hulpdiensten met de "snelst adequate hulp". Concreet betekent dat dat telkens afgewogen wordt welke hulpverlener (politie, brandweer, gemeentelijke diensten, jager, vrijwilliger, lokale bewoner,...) met welke middelen onder die specifieke omstandigheden de meest zinvolle hulp kan bieden. In casu kan dat voor sommige situaties het doden van het dier betekenen.

Bij gebrek aan een ondersteunend wettelijk kader is het echter onmogelijk een legaal permanentiesysteem te implementeren en te communiceren.

85. Wat betreft de delegatie, vermeldt het ontwerpdecreet enkele aspecten die in een dergelijk besluit minstens moeten worden opgenomen, alsook dat de Vlaamse Regering de middelen voor het doden kan bepalen. De **Minaraad** stelt dat een dergelijke opsomming zelden in een decreet wordt opgenomen en vraagt in eerste orde om deze opsomming uit het decreet te schrappen. In tweede orde, indien de opsomming behouden blijft, vraagt de Raad om beter te motiveren waarom voor deze aspecten werd gekozen.

Reactie

De verschillende opgesomde aspecten dienen precies om een duidelijk kader te schetsen waarbinnen de Vlaamse regering nadere regels moet bepalen. Het

gaat stuk voor stuk om aspecten waarvoor de Minaraad net aanhaalt dat ze in overweging moeten genomen worden:

- Voor punt 1: de verhouding van deze regeling tot de regeling van de werking van de taxidiensten en opvangcentra.*
- Voor punt 2: de regeling voor de snelst adequate hulp.*
- Voor punt 3: het opzetten van een monitoringssysteem om cijfermateriaal te verzamelen voor beleidsmatige doeleinden.*
- Voor punt 4: regelen dat dit niet leidt tot illegaal doden van de dieren buiten de bestaande jachtregels.*
- Voor punt 5: duidelijk bepalen wie een voldoende bekwaamheid heeft voor welke handelingen in bepaalde omstandigheden.*
- Voor punt 6 bepalen hoe dit alles kan gecontroleerd worden.*

Omdat dit minimale vereisten zijn voor een goed kader worden deze elementen al verplicht aangeduid op decretaal niveau.

86. De **Minaraad** meent dat in de eerste plaats moet verzekerd worden dat de juiste keuze wordt gemaakt tussen doden of herstel. Dat moet gebeuren door gekwalificeerde personen. Dit wordt momenteel niet vermeld als een van de verder te bepalen aspecten. De Raad vraagt om voorwaarden voor deze kwalificatie mee op te nemen in het uitvoeringsbesluit.

Reactie

Als we spreken over snelst adequate hulp betekent dat dat op kritieke momenten inhoudelijke keuzes moeten worden gemaakt. Die keuzes moeten onderbouwd worden volgens punt 2. Afhankelijk van de situatie is het kwalificatieniveau van de betrokkenen belangrijker. Als voorbeeld kan men het verschil nemen tussen een ree met ernstige huidwonden en een ree met een gebroken rug. In het eerste geval zal nader onderzoek door een gekwalificeerd persoon wenselijk zijn voor een beslissing, in het tweede geval kan eenieder dat vaststellen en zal dit leiden tot een euthanasie.

87. Wat betreft preventie, vraagt de Raad om in het uitvoeringsbesluit te voorzien in een documentatiesysteem met het oog op identificatie van 'zwarte punten' en prioritering van het inzetten van ontsnippersmaatregelen.

Reactie

Zoals eerder aangehaald wordt beleidsmatig aan dit aspect gewerkt, maar maakt dat geen deel uit van voorliggend decretaal ontwerp.

88. Wat betreft de vermelding van de personen gemachtigd om dieren te doden, vraagt de **Minaraad** om dit te schrappen, gezien dit reeds bepaald wordt het decreet dierenwelzijn. Het uitvoeringsbesluit kan volgens de Raad evenwel wel verder specificeren wat 'de nodige kennis en bekwaamheid' uit het dierenwelzijnsdecreet dient in te houden. De Raad vraagt om over het uitvoeringsbesluit om advies te worden gevraagd.

Reactie

De wetgeving Dierenwelzijn verwijst net naar de jacht en soortenwetgeving om die kennis en bekwaamheid nader te bepalen. Het is dus van belang dat deze bepaling hier weerhouden wordt. Dit werd reeds op juridisch vlak afgetoetst bij de afdeling Dierenwelzijn.

89. De **Minaraad** vraagt aandacht voor de dubbele rechtsgrond inzake soortenschade. De raad meent dat het invoeren van een gebruiksvriendelijk en performant digitaal platform aan te moedigen is. De Raad wijst evenwel op de dubbele rechtsgrond wat betreft soortenschade. Indien deze digitale toepassing inzake wildbeheer zou worden gekoppeld aan meldingen m.b.t. soortenschade,

institutionaliseert men een automatische koppeling tussen jacht en schadebeheer. Een eerste pijler met betrekking tot schade is evenwel het voorkomen van schade. De Raad meent daarom dat een dergelijke automatische koppeling tussen jacht en schadebeheer dient te worden vermeden en vraagt hiertoe de nodige garanties in te bouwen.

Reactie

Het voorkomen van schade gebeurt ook door het uitvoeren van jacht of bestrijding als dat mogelijk is. Zo staat dit opgenomen in verschillende artikelen van de Code Goede Praktijk (Ministerieel besluit van 12 mei 2014 tot vaststelling van een code van goede praktijk ter uitvoering van artikel 11 van het Soortenschadebesluit van 3 juli 2009 en ter uitvoering van artikel 28 en artikel 41 van het Jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014 en ter uitvoering van bijlage 3, onderdeel 3.1 van het Soortenbesluit van 15 mei 2009), bijvoorbeeld in artikel 3.

Dit is dus louter een koppeling en geen dubbele rechtsgrond.

90. De **Minaraad** wijst er bijkomend op dat niet alle jagers in de mogelijkheid zijn om een digitaal platform te gebruiken en vraagt om ook de analoge optie open te houden.

De verdere digitalisering wordt onverminderd voortgezet. Omdat veel uitvoerende aspecten van de jacht aan één individu zijn gekoppeld, verwachten we dat gebruikers die niet mee digitaliseren geleidelijk vanzelf zullen uitfasen. Voor handelingen die wel rechtstreeks persoonsgebonden zijn (zoals de aanvraag van een jachtverlof of meldingen rond bestrijding) blijven we op dit moment wél analoge procedures voorzien.

➤ **Wat betreft het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid**

91. De **Minaraad** vraagt om het retributiesysteem op een doordachte manier in te voeren. Hierbij is voorzien dat de Vlaamse Regering de bedragen van de retributie vaststelt en dat deze bedragen in verhouding moeten staan tot de kosten voor de uitvoering van de metingen, analyses of simulaties of tot de administratieve kosten voor de opmaak of verzameling van de resultaten van metingen, analyses of simulaties. De grootteorde wordt hiermee herleid tot het aantal benodigde werkuren. Eveneens is voorzien dat de Vlaamse Regering vrijstellingen kan bepalen, maar de omschrijving hiervan is tamelijk vaag. De Raad meent dat deze bepalingen onvoldoende zekerheid geven voor de uitwerking van een effectief retributiesysteem.

Reactie

Wij begrijpen de bezorgdheid van de Minaraad wat betreft de uitwerking van een effectief retributiesysteem. De uitwerking van dergelijk systeem vereist echter steeds een concrete beoordeling van de diensten waarvoor de retributie als kostenvergoeding worden gevraagd. Huidig ontwerp voorziet slechts een rechtsgrond voor het voorzien van deze heffingen, maar om deze heffingen effectief mogelijk te maken zullen steeds bij besluit van de Vlaamse Regering de modaliteiten hiervan bepaald moeten worden. Het is immers pas bij de toetsing aan de diensten waarvoor de retributie wordt gevraagd dat de minimum- en maximumbedragen die in verhouding zullen staan tot de kosten voor de metingen, beproevingen, analyses of simulaties of tot de administratieve kosten voor het opmaken of verzamelen van de resultaten van metingen, beproevingen, analyses of simulaties kunnen worden bepaald. Daarnaast voorziet de decretale rechtsgrond geen vrijgeleide aan de Vlaamse Regering om op willekeurige wijze vrijstellingen te bepalen. Slechts in het

geval dat het statuut van de aanvrager of het louter persoonlijk gebruik van de resultaten dat zou verantwoorden, kan bij besluit van de Vlaamse Regering een vrijstelling van de retributie worden voorzien.

92. Een volgende bedenking van de **Minaraad** betreft de relatie met het principe van de openbaarheid van bestuur. Op grond van het Verdrag van Aarhus valt 'milieu-informatie' en, in het bijzonder, 'informatie over emissies in het milieu' onder de grootst mogelijke openbaarheid en zijn er op dit punt amper uitzonderingsgronden (zie ook artikel II.36, §2, van het Bestuursdecreet).

Reactie

De voorgestelde regeling is verenigbaar met het grondrecht inzake openbaarheid van bestuur.

Het is immers niet uitgesloten om de toegangsdrempel tot bepaalde gegevens te verhogen, zo kunnen lokale besturen retributies vragen voor bepaalde verzoeken tot openbaarheid.

Het is niet de bedoeling om toegang tot de gegevens onmogelijk te maken, wel om deze niet kosteloos over te maken, maar tegen een vergoeding die proportioneel is.

Net zo min als het Bestuursdecreet voert voorliggende bepaling het recht in om de overheid te verplichten om nieuwe documenten aan te maken (of metingen uit te voeren), noch om gegevens van bestaande documenten te laten verwerken/analyseren ifv een vraag van verzoeker.

93. De **Minaraad** heeft ook enkele vragen over de werking in de praktijk (vb. welke handelingen of activiteiten kunnen een retributie met zich meebrengen, blijft het voor bedrijven mogelijk om private partners in te schakelen voor het (laten) uitvoeren van metingen, ...). Concluderend vraagt de Raad om de invoering van een dergelijk systeem duidelijker te onderbouwen met het oog op het invoeren ervan op een doordachte manier.

Reactie

Zie hiervoor de reactie op de bemerking, geformuleerd in punt 94.

➤ **Wat betreft het decreet van 21 oktober 1997 betreffende natuurbescherming en het natuurlijk milieu**

94. Wat betreft de voorziene koopplicht vraagt de **SALV** eerst een grondige evaluatie van het aspect 'structurele schade' te maken op basis waarvan een adequate uitwerking van de instrumenten 'koopplicht voor de Vlaamse overheid van onroerende goederen' (artikel 39) en 'administratieve schadevergoeding beperkt in tijd' (artikel 40) voor terugkerende soortenschade binnen SBZ-H en VEN vorm kan krijgen.

Pas deze instrumenten als laatste opties in binnen een ruimer beleid rond soortenschade. Ga hierover in overleg met de betrokken stakeholders.

Reactie

Er wordt niet over 'structurele schade' maar over jaarlijks terugkerende schade gesproken. Het initiatief voor een mogelijke verwerving komt vanuit de vraag door de schadelijder zelf. Hij zal dus zelf oordelen of de schade die hij/zij leidt tot ernstige waardevermindering ofwel de leefbaarheid van de bestaande bedrijfsvoering ernstig in het gedrang brengt. Op basis van de huidige aantal dossiers van ernstige terugkerende schade zal dit vermoedelijk beperkt blijven tot uitzonderlijke situaties van schade door de bever.

Wanneer bovendien de soort binnen een ruimtelijke afbakening voorkomt waar natuurdoelen gelden (zoals VEN of SBZ-H), kan verwacht worden dat de

terreineigenaar deze natuurdoelen ondersteunt en de eigen bedrijfsvoering hieraan aanpast.

95. De **Minaraad** vraagt de voorgestelde wijzingen (mogelijkheid tot koopplicht en mogelijkheid tot stopzetten van betalingen voor soortenschade) in een ruimer beleid inzake (het voorkomen van) soortenschade. In de gezamenlijke adviezen van Minaraad en SALV stelden de Raden al dat structurele schade vraagt om een structurele aanpak. Ze vroegen om deze schade beter in beeld te brengen en hiertoe andere instrumenten te bekijken en dit met het oog op structurele oplossingen.

Beide wijzigingen vormen een bouwsteen van een structurele aanpak, zoals de Minaraad al eerder vroeg. De Minaraad merkt hierbij op dat de voorgestelde wijzigingen louter een rechtsgrond invoeren voor verdere actiemogelijkheden. De Memorie stelt dat de verdere afhandeling van deze wijzigingen uitwerking zal vinden via het Soortenschadebesluit en het besluit over het realisatiegericht instrumentarium. De Raad vraagt hierbij bijkomende aandacht voor het type acties met betrekking tot het voorkomen van soortenschade zoals bijvoorbeeld in het tweede soortenbeschermingsprogramma voor de bever werden opgenomen en goedgekeurd.

De Raad vraagt om te onderzoeken of de opgelijste instrumenten ook voor andere schadeveroorzakende soorten zouden kunnen worden ingezet.

Reactie

De steller van het ontwerp neemt notie van deze vraag, en zal het gevraagde onderzoeken.

96. De **Minaraad** herhaalt de vraag om te onderzoeken hoe dit soort structurele schade in eerste instantie beter in beeld kan worden gebracht om te kunnen komen tot een grondige evaluatie van de soortenschaderegeling. Daarnaast benadrukte de Minaraad ook telkens het belang van preventieve maatregelen (zowel de evaluatie van bestaande, als onderzoeken naar de ontwikkeling van nieuwe preventieve maatregelen)

Reactie

De steller van het ontwerp neemt notie van deze vraag, en zal het gevraagde onderzoeken.

97. De **Minaraad** vraagt voldoende aandacht en prioriteit voor het uitwerken van alle voorziene acties met betrekking tot soortenschade uit het SBP Bever met het oog op een verbetering van het gehele beleid inzake (het voorkomen van) soortenschade (zie hoger). De Raad vraagt eveneens om een en ander gelijktijdig in te voeren bij de nodige wijzigingen aan het Soortenschadebesluit en het besluit realisatiegericht instrumentarium. De Minaraad wil over deze wijzigingen om advies worden gevraagd.

Reactie

De steller van het ontwerp neemt notie van deze vraag, en zal het gevraagde onderzoeken. De Minaraad zal evident, zoals het correct verloop van een wijzigingsprocedure inzake wetgeving dat vraagt, om advies worden gevraagd.

➤ ***Wat betreft het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018***

98. De **Minaraad** stelt vast dat de huidige formulering van artikel 1.3.2.2, §1, derde lid van het Waterwetboek, rechtsonzekerheid creëert. De tekst kan zo geïnterpreteerd worden dat de bestaande basisbescherming voor oeverzones langs

VHA-waterlopen buiten landbouwgrond onbedoeld zou komen te vervallen. Een dergelijke interpretatie is niet in overeenstemming met de intentie van de decreetgever, die een verstrenging van de regels in landbouwgrond beoogde. Bovendien staat het haaks op de beleidsdoelstellingen voor waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water) en biodiversiteit (o.a. VEN)

Daarom adviseert de Minaraad de tekst als volgt te wijzigen:

*"Wijziging in 3de lid: "In afwijking van het eerste lid, 1° tot en met 3°, gelden voor oeverzones die onderdeel zijn van een landbouwgrond of gelegen langs een landbouwgrond, die enkel de taluds omvatten en die gelegen zijn langs oppervlaktewaterlichamen die zijn opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas, vanaf 1 januari 2026 de volgende bepalingen:
1° in de beschermingsstrook is ... verboden ..."*

Reactie

De aanpassingen die door de wijziging door het decreet van 22 december 2024 doorgevoerd werden, hadden inderdaad niet de bedoeling om de bestaande basisbescherming voor oeverzones langs VHA-waterlopen die geen landbouwgrond zijn of niet aan landbouwgrond grenzen, te doen vervallen. In de huidige formulering van het begrip "beschermingsstrook", begrip dat een essentiële rol speelt in de afbakening van de beschermingsregels voor oeverzones langs VHA-waterlopen, is vermeld dat deze een onderdeel is van een landbouwgrond of grenzend aan een landbouwgrond. Dit kan tot gevolg hebben dat voor niet-landbouwgronden grenzend aan VHA-waterlopen, er afgeweken wordt van de bestaande basisbescherming omwille van de ligging aan een VHA-waterloop, terwijl er echter geen beschermingsstrook van toepassing is omdat het niet gaat over een landbouwgrond, en dus bijgevolg ook de beschermingsmaatregelen voor beschermingsstroken niet van toepassing worden.

Een remediëring van de decreetstekst om hieraan tegemoet te komen, lijkt dan ook aangewezen. Er kan aldus dan ook ingestemd worden met het advies van de Minaraad. Wel wordt een andere woordvolgorde voorgesteld dan de door de Minaraad gesuggereerde tekstaanpassing aangezien in de betreffende bepalingen er een onderscheid wordt gemaakt tussen "oeverzones die enkel de talud omvatten" en "oeverzones die niet enkel de talud omvatten", en het voor de duidelijkheid aangewezen is om deze term zo te gebruiken in de tekst.

99. De **Minaraad** vraagt naar duidelijkheid inzake de regels voor nulbemesting binnen 10-meterzone in VEN. De Minaraad meent dat de wijzigingen aan artikel 1.3.2.2., §1, derde lid, 1°, op zich wel correct zijn, maar dat de leesbaarheid beter kan. De Raad kan daarom akkoord gaan met deze aanpassing op voorwaarde dat in VEN-gebieden de nulbemesting langs alle waterlichamen blijft gelden in de 10-meter zone.

Reactie

Zoals in de memorie is aangegeven, is de aanpassing er om in overeenstemming te zijn met de bestaande regeling die nu al geldt (en die vanaf 1 januari 2026 nog steeds van toepassing blijft voor de niet in de VHA aangeduide waterlopen). Met die aanpassing wordt dus gegarandeerd dat de 10-meter zone in VEN-gebieden, zowel voor in de VHA aangeduide waterlopen als voor andere oppervlaktewaterlichamen, op dezelfde manier bepaald wordt.

100. De **SALV** vraagt om snel gebruik te maken van de mogelijkheid om de maaiperiode van beschermingsstroken langs VHA-waterlopen aan te passen, zodat een billijke vergoeding aan de landbouwer voor de ecosysteemdienst die beschermingsstroken leveren, kan gegarandeerd worden. De SALV vraagt om de periode waarin niet gemaaid mag worden zo snel mogelijk in onderling overleg met de leden van het Opvolgingsorgaan te bepalen en juridisch te verankeren, zodat

een rechtszeker kader ontstaat die een billijke vergoeding aan de landbouwer garandeert voor de ecosysteemdienst die beschermingsstroken leveren.

Ook de **Minaraad** vraagt, in gelijkaardige bewoordingen de periode waarin niet gemaaid mag worden zo snel mogelijk in onderling overleg met de leden van het opvolgingsorgaan te bepalen en juridisch te verankeren.

Reactie

Net zoals de SALV en de Minaraad is ook de Regering van mening dat een snelle juridische verankering van de periode waarbinnen er alsnog gemaaid mag worden, aangewezen is.

Ondertussen werd deze problematiek ook besproken op het opvolgingsorgaan. Conform de daar gemaakte afspraken wordt de periode waarbinnen maaien toegestaan wordt, verlengd tot 30 april. Het maaien blijft dan verboden vanaf 1 mei tot en met 15 juni. Maar op deze verbodsperiode kan de Vlaamse Regering dan afwijkingen voorzien, waarin er wel gemaaid kan worden. Het is hierbij de bedoeling dat deze afwijkingen zo snel mogelijk, en uiterlijk voor het ingaan van de verbodsperiode, definitief goedgekeurd zullen zijn.

➤ **Wat betreft het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen**

101. De **Minaraad** heeft geen aanbevelingen wat betreft de voorgestelde wijzigingen aan het decreet betreffende de Vlaamse Grondenbank. Wel stelt de Raad voor om de werking van de Vlaamse grondenbank zo aan te passen dat op duidelijke en transparante manier wordt bijgehouden met welk doel een perceel gekocht wordt en, bij inzet ervan, waarvoor het ingezet wordt indien dit afwijkt van het vooropgestelde doel. De inzet van deze aangekochte percelen op een later moment moet steeds kaderen in een bredere en gedragen gebiedsvisie.

Reactie

Bij iedere beslissing van een verwerving, vervreemding en ruil wordt de opportuniteit omschreven.

Deze opportuniteit houdt telkens in dat elke aankoop, verkoop of ruil moet kaderen binnen een of meerdere specifieke projecten. Verder wordt de inzetbaarheid van aangekochte gronden steeds geëvalueerd: dit kan een rechtstreekse inzet zijn in een bepaald project (bv. aankoop grond dat dient als wachtbekken in kader van BLUE DEAL), maar kan ook aangekocht worden als ruilgrond (deze ruilgrond wordt dan gebruikt om landbouwers uit te ruilen uit een projectgebied). De aankopen zijn dus steeds grondig gemotiveerd en doelgebonden. Indien een wijziging zou optreden van het voorziene doel, wordt telkens een nieuwe gemotiveerde beslissing genomen. Tot slot kunnen we ook stellen dat voor vele aankopen ook is voorzien dat een extern advies wordt gegeven waarbij de motivatie extra in het licht wordt gezet (bv. advies ANB in kader van recht van voorkoop Natuur, advies partner i.k.v. recht van voorkoop integraal Waterbeleid,)

➤ **Wat betreft de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening**

102. De SARO betreurt niettemin dat het voorontwerp de figuur van het meerwaarderamingsrapport uit de regelgeving schrapt. Hierdoor verdwijnt voor initiatiefnemers van een ruimtelijk uitvoeringsplan de mogelijkheid om voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het plan een deskundige raming van de meerwaarde van het plan te verkrijgen.

Reactie

Vermits het meerwaarderamingsrapport geen enkele indicatie geeft van de uiteindelijke planbatenheffing en de meerwaarde slechts een raming bevat op niveau van het volledige plangebied, kan de beleidsmatige relevantie van dergelijk rapport in vraag gesteld worden. Noch voor de initiatiefnemer van het RUP, noch voor de betrokken eigenaar biedt het rapport zekerheid over de omvang van de planbatenheffing of over het moment waarop deze heffing zal geïnd worden.

➤ **Wat betreft het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid**

103. De **SALV** onderschrijft de voorgestelde wettelijke basis voor de uitwisseling van persoonsgegevens tussen producenten- en brancheorganisaties met de bevoegde overheidsentiteit, voorzien door toevoeging van een paragraaf 4 aan artikel 29 van het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid van 28 juni 2023.

De SALV stelt wel een aanvulling (onderlijnd) van volgende paragraaf zoals in artikel 89 van het verzameldecreet vermeld:

'Alleen de personeelsleden, aangestelden of vertegenwoordigers van de betrokken organisaties of dienstverleners met wie de betrokken organisaties een verwerkingsovereenkomst afsloten, die belast zijn met de inning van de bedragen, vermeld in paragraaf 1, 3°, en de uitvoering van de overeenkomsten, vermeld in paragraaf 3, krijgen toegang tot de gegevens.'

Het is immers mogelijk dat de betrokken producentenorganisaties of brancheorganisaties geen eigen personeelsleden in dienst hebben en genoodzaakt zijn om opdrachten contractueel uit te besteden.

Ook de **Minaraad** vraagt, in dezelfde bewoordingen als de SALV, een aanvulling op de voorgestelde wijziging door te voeren .

Reactie

Dit is een terechte bedenking.

De voorgestelde aanpassing is opgenomen in de ontwerptekst van het decreet.

104. De **SALV** vraagt voldoende waarborgen te garanderen op vlak van gegevensbescherming. De mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nadere voorwaarden vast te leggen voor de aanvraag en de verwerking van de persoonsgegevens, biedt ruimte om bijkomende garanties in te bouwen. De SALV wijst in dat verband op het belang van het opmaken van een sluitend protocol voor gegevensuitwisseling, conform het Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer.

Reactie

Er is een bijkomende bepaling in verband met de beveiliging opgenomen in de ontwerptekst. Het is daarnaast de bedoeling om via de delegatie aan de Vlaamse Regering bijkomende voorwaarden op te leggen voor de gegevensuitwisseling. De mededeling van de gegevens gebeurt ook binnen het kader van artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (egov-decreet) dat de opmaak van een protocol verplicht.

105. De **SALV** onderstreept het belang van duidelijke communicatie over het doel en het juridische kader van de gegevensverwerking.

Reactie

Zowel de AVG als het egov-decreet leggen een reeks verplichtingen op om de betrokkenen te informeren over het doel en het juridisch kader van de gegevensverwerking en hun rechten. Er is een bijkomende bepaling opgenomen met betrekking tot informatie en transparantie. Het is via de delegatie aan de Vlaamse Regering de bedoeling verdere voorwaarden op te nemen en hier de aandacht op te vestigen. Deze communicatie- en informatieplichten worden ook in het af te sluiten protocol opgenomen.

➤ **Boerderijcompostering**

106. De SALV vraagt om, met het oog op een wettelijk kader voor boerderijcompostering reeds die wetgevende aanpassingen door te voeren waar binnen het lopende stakeholderoverleg consensus over is.

Reactie

Met het decreet van 20 december 2024 werden in het Mestdecreet een aantal aanpassingen doorgevoerd rond boerderijcompost. Met deze aanpassingen had men tot doel de toepassing en het gebruik van deze waardevolle mestsoort verder te stimuleren. Sinds de decreetswijziging van 20 december 2024 werd er nog verder overleg gepleegd over boerderijcompost. Op basis van de huidige stand van zaken zijn er momenteel geen aspecten uit het lopende stakeholderoverleg waarover consensus is en die tegelijk een wetgevende aanpassing vergen die afdoende op zichzelf staat en nu reeds al kan doorgevoerd worden, zonder dat over andere aspecten reeds duidelijkheid is. Indien er echter, naar aanleiding van verder overleg, over meer aspecten consensus groeit, en hierbij wetgevende aanpassingen nodig zouden zijn, om die consensus ook te vertalen in wetgeving, engageren we er ons toe om dit zo snel mogelijk door te voeren.

5.B. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

107. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft op 9 september 2025 advies nr. 2025/053 uitgebracht.

Dit advies gaat in op volgende zeven punten:

- 1) Kwaliteit van de regelgevende grondslag
- 2) Doelbinding
- 3) Verantwoordelijkheid
- 4) Minimale gegevensverwerking
- 5) Juistheid
- 6) Rechten van de betrokkenen en transparantie
- 7) Beveiligingsmaatregelen

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie;
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk opnemen in het Ontwerp voor wat betreft het Jachtdecreet en het decreet betreffende landbouw- en visserijbeleid
- de categorieën betrokkenen en gegevens opnemen in het Ontwerp voor wat het Jachtdecreet betreft
- de personen die toegang krijgen tot de gegevens opnemen in het Ontwerp voor wat het Jachtdecreet betreft

- de bewaartermijnen opnemen in het Ontwerp en verantwoorden in de memorie, voor wat betreft het Jachtdecreet, het bodemdecreet en het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

➤ ***Wat betreft het Jachtdecreet van 24 juli 1991***

108. De VTC verzocht in haar advies nr. 2025/053 van 9 september 2025 volgende zaken aan te passen:

- de rechtvaardigingsgrond op te nemen in het Ontwerp, minstens in de memorie
Hieraan wordt gevolg gegeven door opname in de memorie.
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk op te nemen
Deze werd toegevoegd aan nieuw artikel 32/4, eerste lid, van het Jachtdecreet.
- de categorieën betrokkenen en gegevens op te nemen
Deze categorieën werden opgenomen in nieuw artikel 32/4, tweede en vierde lid, van het Jachtdecreet.
- de personen die toegang krijgen tot de gegevens op te nemen
Deze personen werden opgenomen in nieuw artikel 32/4, derde lid, van het Jachtdecreet.
- de bewaartermijnen opnemen in het Ontwerp en verantwoorden in de memorie
Deze termijn werd opgenomen in nieuw artikel 32/4, vijfde lid, van het Jachtdecreet.

Er wordt akte genomen van de door de VTC geformuleerde vraag met betrekking tot de juistheid van de gegevens, de noodzaak tot transparantiemaatregelen en het nemen van gepaste veiligheidsmaatregelen. Deze elementen worden meegenomen bij de verwerking van betrokken persoonsgegevens.

➤ ***Wat betreft het Bodemdecreet van 27 oktober 2006***

109. De VTC sprak zich in haar advies nr. 2025/053 van 9 september 2025 als volgt uit over de wijzigingen aan het Bodemdecreet.

- In randnummer 17 van haar advies merkt de VTC op dat de doeleinden van de gegevensverwerking blijkt uit het Ontwerp of de memorie, behoudens wat het bodemdecreet betreft.
Om hieraan tegemoet te komen, wordt een passage toegevoegd bij de toelichting bij wijzigingsartikel 55 van voorliggend ontwerp Verzameldecreet.
- In randnummer 31 van haar advies merkt de VTC op dat de bewaartermijn, vermeld in het ontworpen artikel 174septies, §6, van het Bodemdecreet (art. 53 Voorontwerp Verzameldecreet), in de memorie moet worden verantwoord. Deze verantwoording is opgenomen in de toelichting bij wijzigingsartikel 55.
- De VTC erkent dat het ontwerp expliciet vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden (randnr. 10)
- De VTC erkent eveneens dat de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk opgenomen is in voorliggend ontwerp. (randnr. 20)

➤ **Wat betreft het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid**

110. De VTC verzocht in haar advies nr. 2025/053 van 9 september 2025 volgende zaken aan te passen:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie
De rechtvaardigingsgrond is opgenomen in de memorie van toelichting.
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk opnemen in het Ontwerp
De verwerkingsverantwoordelijke werd expliciet opgenomen in het ontwerp van decreet.
- de bewaartermijnen opnemen in het Ontwerp en verantwoorden in de memorie zoals aangegeven in randnr. 31.
De bewaartermijn werd opgenomen in de ontwerptekst en verantwoord in de memorie van toelichting.

Daarnaast zijn in de ontwerptekst nog 2 extra bepalingen opgenomen in verband met de informatie- en communicatieverplichtingen enerzijds (randnr. 35 e.v. uit het advies) en de te nemen beveiligingsmaatregelen anderzijds (randnr. 6 e.v. uit het advies) door de verwerkingsverantwoordelijken.

Dit is in principe niet verplicht maar werden wel geadviseerd door de SALV en de VTC.

In de memorie is tot slot nog een terminologische correctie gebeurd: "doorgifte" is vervangen door "mededeling".

➤ **Wat betreft het Instrumentendecreet van 26 mei 2023**

111. Advies nr. 2025/053 van 9 september van de VTC geeft geen aanleiding tot aanpassingen van voorliggende teksten.

- Wat betreft de opmerking van de VTC m.b.t. het toevoegen van een rechtvaardigingsgrond (pt. 10) heeft geen betrekking op het Instrumentendecreet van 26 mei 2023. De rechtvaardigingsgrond is al opgenomen in het artikel zelf (nieuwe paragraaf 4 in artikel 7 Instrumentendecreet van 26 mei 2023).

Het advies geeft dit zelf ook aan:

Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, behoudens voor wat het bodemdecreet en het instrumentendecreet betreft, waar beroep gedaan wordt op een "taak van algemeen belang"

- Inzake de maximum bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt in het zevende lid van paragraaf 4 verwezen naar artikel III.87, §1/1, vierde lid, 8°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.
- De doeleinden waarvoor in het kader van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 gegevens worden verwerkt zijn, volgens het advies, dan ook welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.
- Ook de verwerkingsverantwoordelijke wordt, zoals voorgeschreven, bij decreet aangewezen.

Er zal vanzelfsprekend rekening gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, en waar nodig ook met artikel 20 van de wet van 30 juli 2018, artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983. Er zal voorzien worden in de nodige protocollen.

Eveneens wordt gezorgd voor de juistheid van de gegevens, transparantiemaatregelen en gepaste veiligheidsmaatregelen, zoals al weergegeven in nieuwe

§4, zevende lid, 1°, 4°, 5°, 7° en 8° van artikel 14 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

5.C. Advies van de Raad van State van ...

112. Xxxx

113. Xxxx

114. Xxxx

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. (Algemene bepaling)

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de jachtwet van 28 februari 1882

Artikel 2. (Art. 7bis jachtwet)

Tot op heden zijn verschillende bepalingen van de Jachtwet van 1882 nog steeds niet officieel opgeheven. Deze bepalingen zijn echter overbodig geworden aangezien alle regels over jacht actueel zijn opgenomen in meer specifieke regelgeving.

De inhoud van artikel 7bis wordt op heden volledig afgedekt door de bepalingen van hoofdstuk VII van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 over wildschade.

Artikel 7bis van de oude Jachtwet van 28 februari 1882 wordt bijgevolg opgeheven. Ze heeft geen functionaliteit meer omwille van meer recente en specifieke gewestelijke wetgeving.

Door deze opheffing kan er ook geen verwarring meer zijn over de gepaste rechtsgrond op het thema wildschade inzake jacht. Elke benadering gaat vanaf dan terug op de bepalingen van het Jachtdecreet.

Hoofdstuk 3. Wijziging van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet

Artikel 3. (Art. 76 - Tijdelijke gebruikersovereenkomst van maximaal 5 jaar)

Zoals vermeld in de algemene toelichting, krijgt de VLM de mogelijkheid om, zowel in de uitvoering van haar taken als Vlaamse Grondenbank, als in afwachting van de ter beschikking stelling van gronden aan een ruilverkavelingscomité, tijdelijke gebruiksovereenkomsten te sluiten met een maximumduur van vijf jaar op de gronden die zij in eigendom houdt alsook op de gronden die haar in beheer worden gegeven door andere administratieve overheden.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij

Artikel 4. (Art. 1 – technische aanpassing)

Deze wijziging is een technische aanpassingen aan de coördinatie van de Grondwet in 1992.

Artikel 5. (Art. 2 – technische aanpassing)

➤ Punt 1° - schrapping inleidende zin van paragraaf 1, tweede lid

Deze wijziging betreft een wijziging aan artikel 2, § 1, tweede lid, van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij (in de volgende artikelen verder afgekort oprichtingsdecreet VLM) waarbij de inleidende zin geschrapt wordt, de rest van het tweede lid wordt behouden.

De inleidende zin werd destijds overgenomen uit het artikel in het Wetboek van vennootschappen waarvan de inhoud nu is opgenomen als artikel 2:20 WVV:

Art. 2:20. Alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders, websites en andere stukken, al dan niet in elektronische vorm, uitgaande van een rechtspersoon moeten de volgende gegevens vermelden:

1° de naam van de rechtspersoon;

2° de rechtsvorm, voluit of afgekort;

3° de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de rechtspersoon;

4° het ondernemingsnummer;

5° het woord "rechtspersonenregister" of de afkorting "RPR", gevolgd door de vermelding van de rechtbank van de zetel van de rechtspersoon;

6° in voorkomend geval, het e-mailadres en de website van de rechtspersoon;

7° in voorkomend geval, het feit dat de rechtspersoon in vereffening is.

Gezien artikel 2:20 WVV van aanvullend recht is voor de VLM is het onnodig dit in het oprichtingsdecreet te herhalen gezien dit het risico inhoudt dat als het artikel in het WVV later wijzigt, de formulering in artikel 2, §1, tweede lid, van het oprichtingsdecreet niet meer accuraat is en zodoende wordt het risico op onvolledigheid uitgesloten.

➤ Punt 2° - opheffing paragraaf 2, vierde tot en met dertiende lid

Deze wijziging betreft de opheffing in artikel 2, §2, vierde tot en met het dertiende lid. Deze wijziging dient samengelezen te worden met de wijziging in dit artikel onder punt 3° waarbij deze leden worden gehergroepeerd in een nieuwe paragraaf 2bis omtrent kapitaal en aandelen.

➤ Punt 3° - invoering nieuwe paragraaf 2bis – kapitaal en aandelen

Deze wijziging voert in artikel 2 een nieuwe paragraaf 2bis in waarin de leden van artikel 2, §2, vierde tot en met dertiende lid worden gehergroepeerd voor de leesbaarheid zodat de bepalingen inzake kapitaal en aandelen worden samengebracht. De volgorde van de leden werd veranderd zodat de paragraaf een logisch geheel vormt. Sommige leden worden ook aangepast aan het nieuwe WVV. 2 leden worden verschoven naar de statuten van de VLM omdat ze volgens het vennootschapsrecht eerder in de statuten dan in het oprichtingsdecreet thuishoren.

- Paragraaf 2bis, eerste lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, vijfde lid, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf 2bis als eerste lid hernomen. De toevoeging van het woord "ondeelbaar" in de eerste zin wordt hernomen uit het huidige vierde lid van artikel 2, §2, vierde lid.

Het behoud van de tweede zin verduidelijkt dat het één aandeel/één stem-principe dat dwingend op het agentschap van toepassing blijft.

- Paragraaf 2bis, tweede lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, vierde lid, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als tweede lid hernomen.

Het nieuwe tweede lid veralgemeent het (mogelijke) aandeelhouderschap van het Vlaams Gewest, de provincies en de gemeenten waardoor zowel overdrachten als inschrijvingen op kapitaal nu worden gecapteerd en niet enkel inschrijvingen.

- Paragraaf 2bis, derde lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, zesde lid, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als derde lid hernomen.

De wijzigingen zijn terminologische aanpassingen aan het WVV en strekken tot vereenvoudiging van de bepaling.

- Paragraaf 2bis, vierde lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, zevende lid, eerste zin, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als vierde lid hernomen. De tweede zin van paragraaf 2, §2, zevende lid, wordt hernomen als paragraaf 2bis, vijfde lid. De wijzigingen strekken tot vereenvoudiging van de bepaling. Zo wordt de "25%-bepaling" geschrapt, want deze voegt inhoudelijk niets toe aan de bepaling.

- Paragraaf 2bis, vijfde lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, zevende lid, tweede zin, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als vijfde lid hernomen.

- Paragraaf 2bis, zesde lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, achtste lid, eerste zin en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als zesde lid hernomen. De tweede zin van het huidige artikel 2, §2, achtste lid, is hernomen in artikel 2, §2bis, tweede lid. De derde zin van het huidige artikel 2, §2, achtste lid, is hernomen in artikel 2, §2bis, derde lid. Deze wijziging is een terminologische aanpassing aan het WVV en een vereenvoudiging zonder inhoudelijke aanpassing.

- Paragraaf 2bis, zevende lid.

Dit lid is het huidige artikel 2, §2, elfde lid, en wordt om de logische opbouw van de paragraaf als zevende lid ongewijzigd hernomen.

- Verschuiving leden naar de statuten van de Vlaamse Landmaatschappij

Het tiende en twaalfde lid van het huidige artikel 2, §2, worden in het oprichtingsdecreet niet meer hernomen maar verschoven naar de statuten van de VLM omdat dit meer flexibiliteit biedt op het vlak van werking.

- Opheffing van huidig artikel 2, §2, dertiende lid

Deze opheffing komt voort uit het feit dat artikel. 2:104, §2 WVV reeds in deze regel voorziet en dit artikel als aanvullend recht geldt voor de VLM.

➤ Punt 4° - Statuten(wijziging)

Deze wijziging is een wijziging van artikel 2, §3, van het oprichtingsdecreet van de VLM. De wijziging is een terminologische aanpassing aan het feit dat het agentschap al opgericht is.

De bepaling dat voor statutenwijzigingen een authentieke akte vereist is, is niet hernomen omdat dit rechtstreeks voortvloeit uit de toepassing van het WVV.

De andere wijzigingen verduidelijken het principe dat de statutenwijziging pas uitwerking vindt op het ogenblik van de bekendmaking van het besluit van de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad, tenzij het besluit een andere inwerkingtreding voorziet.

De laatste zin voegt een uitzondering toe op het vereiste goedkeuringsbesluit van de Vlaamse Regering voor een statutenwijziging. Statutenwijzigingen die louter de verwijzing naar de laatste goedgekeurde versie van het intern reglement in de statuten aanpassen, vereisen geen goedkeuringsbesluit. Dit laatste type van statutenwijzigingen zijn louter formele aanpassingen en vereisen in private vennootschappen evenmin de goedkeuring van de buitengewone algemene vergadering.

➤ Punt 5° - opheffing paragraaf 4 – overgang OC GIS-Vlaanderen naar Digitaal Vlaanderen

Deze wijziging heft artikel 2, §4, van het oprichtingsdecreet op en betrof de rechtsopvolging en de overgang van goederen, rechten en verplichtingen van de toenmalige afdeling Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen van de VLM naar het agentschap Digitaal Vlaanderen. Deze paragraaf wordt geschrapt omdat deze overdrachten reeds uitwerking hebben gehad.

Artikel 6. (Opheffing artikel 4 – vaststelling zetel)

Dit artikel heft artikel 4 van het oprichtingsdecreet VLM op dat bepaalt dat de Vlaamse Regering de zetel van het agentschap bepaalt. Door schrapping van dit artikel in het oprichtingsdecreet komt de bevoegdheid overeenkomstig het WVV toe aan de raad van bestuur. Een aangepaste bepaling waarbij de raad van bestuur de zetel bepaalt, zal worden opgenomen in de statuten om flexibiliteit inzake werking te bieden.

Artikel 7. (Wijziging opschrift Hoofdstuk VIII)

Deze wijziging behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 8. (Art. 15, eerste lid - vereenvoudiging)Wijziging punt 1° en 2°

De schrappingen van de bevoegdheidsomschrijvingen bij de gedelegeerd bestuurder en de algemeen directeur, strekken tot vereenvoudiging van het artikel (de bevoegdheden stonden er soms wel bij, soms weer niet).

De functies van de algemeen directeur worden geregeld in een nieuw artikel 18bis/2. De bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder worden omschreven in artikel 18bis.

Artikel 9. (Wijziging opschrift afdeling 2 van Hoofdstuk VIII)

Deze wijziging behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 10. (Vervanging artikel 16 - Algemene vergadering)

De eerste zin van het tweede lid is een nieuwe toevoeging en verduidelijkt dat naast het WVV en de statuten van de VLM ook het oprichtingsdecreet en andere wetten of decreten bevoegdheden aan de algemene vergadering kunnen toewijzen.

In het huidige tweede lid worden de zinnen opgeheven:

- Ze kan elk moment besluiten tot de uitgifte van nieuwe aandelen.
- De raad van bestuur kan op elk moment overgaan tot de oproeping van buitengewone algemene vergaderingen.
- Als om de oproeping verzocht wordt door aandeelhouders die ten minste één vijfde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, moet ze plaatsvinden binnen dertig dagen vanaf het verzoek.

Deze zinnen worden opgeheven omdat dit in grote mate overlapt met het WVV en het Bestuursdecreet en niets toevoegt aan het WVV of het Bestuursdecreet. Op die manier vereist een toekomstige wijziging van deze regelgeving geen nieuwe wijziging van het oprichtingsdecreet. De zin dat "de statuten enkel kunnen gewijzigd worden door de algemene vergadering mits de Vlaamse Regering goedkeuring verleent" wordt behouden gezien dit een afwijking betreft van de WVV waar de algemene vergadering van een vennootschap de statuten wijzigt.

De periode van "dertig dagen" in de laatste zin van het huidige tweede lid vormt een afwijking van artikel 7:126 WVV dat tot bijeenroeping van de buitengewone algemene vergadering binnen drie weken verplicht. Door deze termijn te schrappen wordt de oproeping van de buitengewone algemene vergadering gealigneerd op de bepaling van artikel 7:126 WVV.

Artikel 11. (Wijzigingen artikel 17)

➤ Punt 1° - toevoeging gedelegeerd bestuurder als verslaggever raad van bestuur

Aan artikel 17, § 1, eerste lid, wordt de zin toegevoegd dat de gedelegeerd bestuur het ambt van verslaggever vervult in de raad van bestuur. Deze zin is een

herneming van het huidige artikel 18bis, §2, 2°, waar deze zin wordt geschrapt in de nieuwe tekst van artikel 18bis.

➤ Punt 2°- waarborgen

Deze wijziging herneemt voor de leesbaarheid in een apart punt 1° de tekst over de waarborgen van het huidige artikel 17, §1, tweede lid, 2°.

➤ Punt 3°

Deze wijziging vervangt artikel 17, §1, tweede lid, punt 2° tot en met 14°:

- Tekst punt 2° - leningen

Punt 2° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 3°, en past het terminologisch aan.

- Tekst punt 3° - programma's overdracht onroerende goederen en zakelijke rechten

Punt 3° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 4°, en past het terminologisch aan.

- Tekst punt 4° - opmaak begrotingsontwerp en aanpassing van de begroting

Punt 4° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 5°, over de begroting en past het terminologisch aan.

- Tekst punt 5° - opmaak algemene rekening

Punt 5° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 5°, over de algemene rekening. De zinsnede "en oefent de bevoegdheden uit die hem worden toegekend door de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019" wordt niet hernomen gezien deze bevoegdheden rechtstreeks voortvloeien uit de Codex.

- Tekst punt 6° - overeenkomsten voor aanneming

Punt 6° herneemt ongewijzigd de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 6°.

- Tekst punt 7° - rechtspositie van het personeel

Punt 7° herneemt ongewijzigd de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 7°.

- Tekst punt 8° - het in ontvangst nemen van sommen en waarden

Punt 8° herneemt vereenvoudigd de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 8°.

- Tekst punt 9° - het sluiten van dadingen

Punt 9° herneemt vereenvoudigd de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 9°.

- Tekst punt 10° - instellen van rechtsvorderingen

Punt 10° herneemt terminologisch aangepast de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 10°.

- Tekst punt 11° - afstand van zakelijke rechten

Punt 11° herneemt de eerste zin van de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 11°. De tweede zin wordt niet hernomen omdat het delegeren van deze bevoegdheid reeds vervat zit in de algemene delegatiebepaling.

- Tekst punt 12° - aanwijzen secretaris ruilverkaveling

Punt 12° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 12°, en voegt voor de coördinatiecommissie de vermelding van artikel 63 toe van de ruilverkavelingswet van 22 juli 1970 waarin deze commissie wordt opgericht.

- Tekst punt 13° - aanwijzen secretaris projectcomité en commissie

Punt 12° herneemt de tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 13°.

De tekst van artikel 17, §1, tweede lid, 14°, wordt niet hernomen omdat het niets specifiek toevoegt aan de algemene bevoegdheden van de raad van bestuur.

➤ Punt 4° - vervanging artikel 17, §2

Paragraaf 2 is in eerste instantie een herschrijving op meer logische wijze van artikel 17, §2 en §3. Paragraaf 2 formuleert op positieve wijze het principe van mogelijkheid tot delegatie en bepaalt pas nadien de uitzonderingen (is een meer logische volgorde dan het omgekeerde in de huidige tekst). Daarbij wordt verduidelijkt dat de delegatie steeds kan worden herroepen en dat deze delegatie niet belet dat de raad van bestuur zelf mag beslissen.

➤ Punt 5° - vervanging artikel 17, §3

De huidige tekst van artikel 17, §3, wordt hernomen in de nieuwe paragraaf van artikel 17.

De nieuwe tekst van paragraaf 3 in artikel 17 verduidelijkt dat het agentschap voor het uitvoeren van haar vermogensrechtelijke verrichtingen een beroep kan doen op de Vlaamse commissarissen van de Vlaamse Belastingdienst in overeenstemming met de Vlaamse vastgoedcodex van 19 december 2014.

➤ Punt 6° - opheffing artikel 17, §4

De huidige tekst van artikel 17, §4 wordt hernomen in het nieuwe artikel 18/2.

Artikel 12. (Wijziging opschrift hoofdstuk VIII, afdeling 3, onderafdeling 2)

De bepalingen van de werking van de raad van bestuur worden verschoven naar een nieuwe afzonderlijke onderafdeling 3 van Hoofdstuk VIII, afdeling 3. Daardoor verdwijnt hier het woord "werking" in het opschrift.

Artikel 13. (Wijzigingen artikel 18)

➤ Punt 1° - paragraaf 1, eerste lid

De toevoeging "stemgerechtigde" verduidelijkt dat enkel de stemgerechtigde leden en dus niet de gedelegeerd bestuurder, de algemeen directeur en de regeringscommissarissen (die slechts raadgevende stem hebben), in rekening worden genomen voor het maximumaantal.

De leden van de raad van bestuur worden beperkt tot natuurlijke personen; dit ligt in de lijn met het verbod in artikel III.39 van het Bestuursdecreet om geen managementvennootschappen toe te laten in Vlaamse overheidsrechtspersonen; een uitdrukkelijke beperking tot natuurlijke personen sluit ook andere rechtspersonen uit.

De zinsnede "Zij bepaalt tevens de werking van de raad" is geschrapt omdat dit ten onrechte de indruk zou kunnen wekken dat de werking van de raad van bestuur niet in de statuten maar rechtstreeks door een besluit van de Vlaamse Regering zou moeten worden geregeld.

➤ Punt 2° - toevoeging van twee leden tussen het eerste en tweede lid van §1.

Er worden 2 leden ingevoegd tussen het eerste en tweede lid van paragraaf 1 waarbij verwezen wordt naar de termijn van het bestuursmandaat en de regeling van het vroegtijdig openvallen van een bestuursmandaat overeenkomstig artikel III.10 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Het coöptatierecht van de

overblijvende bestuurders overeenkomstig artikel 7:88 Wetboek van vennootschappen en verenigingen, wordt uitgesloten.

➤ Punt 3° - paragraaf 2, tweede lid

Deze wijziging verduidelijkt dat de Vlaamse Regering de bestuurders die ze zelf voordraagt en diegene die provincies voordragen, op elk kan ogenblik ontslaan in tegenstelling tot de onafhankelijke bestuurders die overeenkomstig artikel III.43, eerste lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 enkel in geval van ernstige redenen en op voordracht van de raad van bestuur ontslaan kunnen worden en voegt toe ter verduidelijking dat het ontslag van een voorzitter of vice-voorzitter ook zijn ontslag als bestuurder tot gevolg heeft.”.

➤ Punt 4° - vervanging paragraaf 3

Deze toevoeging verduidelijkt dat bij een algehele vernieuwing van het Vlaams Parlement overeenkomstig artikel III.10 van het Bestuursdecreet, in afwachting van de aanstelling van de onafhankelijke bestuurders overeenkomstig artikelen III.40 en verder van het Bestuursdecreet, de raad van bestuur in deze tussenperiode rechtsgeldig is samengesteld en het aanwezigheids- en meerderheidsquorum op de reeds benoemde bestuurders slaat, namelijk de bestuurders benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de participerende provincies en de overige bestuurders benoemd door de Vlaamse Regering.

De huidige tekst van artikel 18, §3 wordt hernomen in een tweede lid en wordt in overeenstemming gebracht met het WVV waar in de statuten de werking van de raad van bestuur wordt opgenomen.

Artikel 14. (Invoeging onderafdeling 3 in hoofdstuk VIII, afdeling 3)

Deze wijziging hoeft geen toelichting.

Artikel 15. (Invoeging artikel 18/1)

Deze toevoeging verduidelijkt dat bij een belangenconflict van vermogensrechtelijke aard in ieder geval de gehele procedure uit het WVV aanvullend toegepast wordt.

Artikel 16. (Invoeging artikel 18/2)

De tekst van artikel 18/2 is een overneming mits enkele terminologische aanpassingen van de huidige tekst van het bestuurscomité ingeschreven in het huidige artikel 17, §4, van het oprichtingsdecreet.

De toevoeging van de termen “en onder zijn verantwoordelijkheid” vloeit voort uit art. 7:98 WVV.

De toevoeging van de zinsnede “uitsluitend in geval van hoogdringendheid” verduidelijkt dat het bestuurscomité samenkomt uitsluitend in geval van hoogdringendheid om te beslissen over de dossiers met betrekking tot de verwerving van het eigendoms- of gebruiksrecht van eigendommen.

Artikel 17. (Invoeging artikel 18/3)

De tekst is een overheveling van artikel 20 van de statuten waarbij bepaald wordt dat de Vlaamse Regering een regeling vastlegt inzake de vergoedingen van de bestuurders. Deze vergoedingen zijn ten laste van het agentschap.

Artikel 18. (Wijziging opschrift Hoofdstuk VIII, afdeling 4)

De titel is gewijzigd om het orgaan als uitgangspunt te nemen in plaats van de functie.

Artikel 19. (Wijziging artikel 18bis)

De huidige tekst van artikel 18bis van het oprichtingsdecreet wordt geherformuleerd met het oog op vereenvoudiging. De inhoud wordt opgenomen in dit artikel en onder het nieuwe artikel 18bis/1 en 18bis/2.

➤ Punt 1°

Deze wijziging benadrukt dat de gedelegeerd bestuurder belast is met de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur en de algemene vergaderingen. Dit stond oorspronkelijk in de oplijsting van de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder in artikel 18bis, §2. De gedelegeerd bestuurder is verder ook belast met het dagelijks bestuur van het agentschap.

De tweede zin bevestigt de algemene individuele vertegenwoordigingsbevoegdheid van de gedelegeerde bestuurder.

Deze bepalingen worden gegroepeerd in de nieuwe tekst van artikel 18bis, §1. In de huidige tekst van artikel 18bis lagen deze bepalingen verspreid over paragraaf 1, paragraaf 2, 3°, 4°, 5° en 10°, wat tot onnodige herhalingen en overlappings leidde.

➤ Punt 2°

Deze wijziging verduidelijkt dat de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder geen afbreuk doen aan bevoegdheden van de raad van bestuur.

➤ Punt 3°

De wijziging heft de punten 1° tot en met 4° op.

De bevoegdheid onder punt 1° wordt geschrapt omdat deze bevoegdheid reeds werden toegekend op basis van een autonome rechtsbasis : het nieuwe punt 10° bevat een catch-all voor alle bevoegdheden die op basis van een andere rechtsbasis aan de gedelegeerd bestuurder worden verleend ook deze van het Vlaams Personeelsstatuut van 13 januari 2006.

De bevoegdheid onder punt 2° wordt geschrapt omdat deze reeds ingeschreven is onder artikel 17, §1, eerste lid.

De bevoegdheid onder punt 3° wordt geschrapt omdat deze hernomen is onder paragraaf 1.

De bevoegdheid onder punt 4° wordt geschrapt omdat deze hernomen is onder paragraaf 1 en de nieuwe tekst van paragraaf 2, tweede lid.

➤ Punt 4°

De tekst wordt opgeheven gezien dit al hernomen wordt onder de nieuwe paragraaf 1.

➤ Punt 5°

Deze wijziging vervangt punt 7° tot en met 10° van paragraaf 2, eerste lid.

In punt 7° wordt opgeheven dat de gedelegeerd bestuurder de personeelsleden aanwijst, gezien dit al onder de algemene delegatiebevoegdheid valt van de nieuwe paragraaf 2, tweede lid.

Voor de opheffing van de tekst in punt 8° geldt hetzelfde.

De wijziging van punt 9° is terminologisch.

De tekst van het huidige punt 10° wordt vervangen gezien de inhoud werd hernomen in de nieuwe paragraaf 1 van artikel 18bis.

De tekst van punt 10° wordt niet meer hernomen gezien dit reeds is opgenomen in de nieuwe paragraaf 1.

➤ Punt 6° - Delegatieregeling

Deze wijziging herneemt de delegatiebevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder die in de huidige tekst verspreid was ingeschreven onder verschillende bepalingen van artikel 18bis. Er wordt ter verduidelijking toegevoegd dat dergelijke delegatie

de eigen beslissingsbevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder onverlet laat en dat de delegatie te allen tijde kan worden herroepen.

➤ Punt 7° - bepalen nadere regels

De wijziging bepalen dat het een mogelijkheid is dat de statuten nadere regels met betrekking tot het dagelijks bestuur bepalen in plaats van een verplichting.

Artikel 20. (Invoeging artikel 18bis/1 - algemeen directeur)

Deze wijziging herneemt de tekst van artikel 18bis, §1, tweede zin, en artikel 15, eerste lid, 4°, die op zich een herhaling waren.

Artikel 21. (Invoeging artikel 18bis/2 - aanstelling gedelegeerd bestuurder en algemeen directeur)

Deze wijziging herneemt de tekst van artikel 18bis, §1, tweede lid, in een apart artikel over de aanstelling van de gedelegeerd bestuurder en de algemeen directeur.

Artikel 22. (Wijziging artikel 18quinquies)

➤ Punt 1°

Deze wijzigingen zijn terminologisch en behoeven geen verdere toelichting.

➤ Punt 2°

Deze bepaling werd overgenomen uit artikel 26 van de statuten van VLM. Deze uitgaven hebben onder meer betrekking op de kosten voor de regeringscommissarissen. De commissaris wordt rechtstreeks aangesteld en betaald door het agentschap.

Artikel 23. (Invoegen Hoofdstuk X/1 Toezicht)

In het oprichtingsdecreet van de VLM wordt een nieuw hoofdstuk X/1 toezicht ingevoegd.

Artikel 24. (Invoeging van een artikel 18quinquies/1 over het toezicht)

In dit artikel wordt verduidelijkt dat het agentschap onder het toezicht staat van de Vlaamse Regering door middel van de aanstelling van 2 regeringscommissarissen overeenkomstig artikel III.13 van het Bestuursdecreet dat wordt uitgeoefend door 2 regeringscommissarissen.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het Jachtdecreet van 24 juli 1991

Artikel 25. (Art. 16 – Indexering jachtverloven en jachtvergunningen)

In het Decreet Programmadecreet bij de begroting 2023 van 16 december 2022 werd een indexering van de prijs van jachtverloven en jachtvergunningen ingevoerd. De indexering werd evenwel ingevoerd zonder rekening te houden met de timing en praktische werkwijze van de uitreiking van jachtverloven en jachtvergunningen.

Een jachtseizoen loopt van 1 juli tot en met 30 juni van het daaropvolgende kalenderjaar. Een jachtverlof of jachtvergunning is geldig in 1 welbepaald jachtseizoen. De jachtverloven en jachtvergunningen kunnen aangevraagd en uitgereikt worden vanaf 6 maand voor aanvang van het jachtseizoen waarvoor het jachtverlof of de jachtvergunning bedoeld is.

Met de huidige regeling wordt voor de start van de aanvraagperiode de prijs vastgesteld. Die prijs verandert dan plots eind juli (in de volle loop van een

jachtseizoen) voor zowel het huidige jachtseizoen als voor het begin van het volgend jachtseizoen. Daar zit op zich al weinig logica achter.

De maand juli waarin de prijsverandering plaatsvindt, ligt traditioneel in de volle piekperiode van de aanvragen. In die periode rond 31 juli moeten zowel de aanvragers als de dossierbehandelaars bijzonder alert zijn dat de juiste prijs betaald wordt. Dossiers die ontvangen worden voor 31 juli hebben dus de oude prijs, dossiers die ontvangen worden na 31 juli hebben de nieuwe prijs. Voor digitale dossiers is dat nog helder, voor dossiers die per post verzonden worden niet. Daarbij wordt momenteel de datum van aangetekende zending als referentiedatum gehanteerd. Gelet op de steeds meer laattijdige postbedeling levert dat wel eens misverstanden op.

De situatie maakt het bovendien bijzonder moeilijk om de jagers op een heldere wijze en tijdig te informeren over de te volgen procedure. De prijs op dat moment wordt gecommuniceerd, maar de gewijzigde prijs moet telkens in de maand juli via gewijzigde communicatie kenbaar gemaakt worden.

Bij een foutief begrip van de procedure en bijhorende prijs ontstaan veel foutieve betalingen. Remediëring van foutieve betalingen neemt momenteel onnodig veel administratieve tijd in beslag, maar is quasi louter het gevolg van de te complexe decretale bepaling.

Voor elk foutief dossier moet dan persoonlijke communicatie opgestart worden met de aanvrager en moeten bijkomende betalingsverrichtingen of terugbetalingen gebeuren. Dat geeft dus een grote administratieve last voor de aanvrager en een vermijdbare belasting voor de bevoegde administratie.

Daarnaast er is telkens in juli een bijkomende tijds- en personeelsbelasting voor informatica-aanpassingen. Jachtverloven en jachtvergunningen worden immers hoofdzakelijk digitaal aangevraagd en allemaal digitaal verwerkt. De ad hoc aanpassing in het midden van een jachtseizoen vraagt telkens een codewijziging en een tijdelijke onderbreking van de digitale dienstverlening om de aanpassingen door te voeren.

Tot slot hanteren sommige provincies nog een provinciale belasting op jachtverloven en jachtvergunningen. Die is gebaseerd op de prijs van de Vlaamse belasting. Door de onlogische indexering treedt er ook hier onlogica op.

De huidige indexeringsdatum willekeuring in het jachtseizoen is niet aangepast op de timing en praktische werkwijze van de uitreiking van jachtverloven en jachtvergunningen. Het brengt voor aanvragers en de bevoegde administratie een onbegrijpelijk en onnodig administratief kluwen. Dit noopt tot optimalisatie van de wijze en timing van indexering.

Artikel 26. (Nieuw hoofdstuk VI/1 - Juridisch kader valwild)

Wanneer grof wild slachtoffer raakt van het verkeer, zogenaamd valwild, raken zij vaak ernstig gewond, en leidt dit tot ernstig en onherstelbaar letsel, wat het dierenwelzijn ernstig schaadt en risico's inhoudt voor de openbare veiligheid.

In Vlaanderen ontbreekt momenteel een specifiek wettelijk kader om in dergelijke situaties snel en doeltreffend op te treden, wat leidt tot een aantal ongewenste gevolgen.

Vandaar dat in het Jachtdecreet een hoofdstuk VI/1 "Ernstig gekwetst wild" wordt ingevoegd.

Artikel 27. (Nieuw art. 23/1 – Juridisch kader valwild)

De eerste alinea bakent de omstandigheden af waarvoor een wettelijk kader voorzien wordt om desgevallend wild te doden buiten de omstandigheden van jacht en bestrijding. Het wordt in casu beperkt tot het doden van wild omwille van hun

pathologische anatomische of fysiologische toestand ten gevolge van ernstig trauma met als doel het dierenwelzijn van de dieren niet verder te laten afnemen of met als doel de openbare veiligheid te vrijwaren.

In de tweede alinea wordt specifiek bepaald welke elementen de Vlaamse regering daarvoor minimaal moet regelen.

Voor punt 1: dit is een afwegingskader voor de mogelijke scenario's. Dit dient onder andere om de verhouding tussen deze regeling en de regeling van de werking van de taxidiensten en opvangcentra te verankeren;

Voor punt 2: dit is een regeling voor het bepalen van de snelst adequate hulp en ook een manier om een universeel stappenplan te kunnen uitrollen;

Voor punt 3: dit omvat het opzetten van een monitoringssysteem om cijfermateriaal te verzamelen voor beleidsmatige doeleinden;

Voor punt 4: dit punt moet enerzijds regelen dat dit niet leidt tot illegaal doden van de dieren buiten de bestaande jachtregels en anderzijds biedt het de mogelijkheden om specimen te gebruiken voor dierziektemonitoring;

Voor punt 5: dit punt moet duidelijk bepalen wie een voldoende bekwaamheid heeft voor welke handelingen in bepaalde omstandigheden;

Voor punt 6: dit punt is gemaakt om specifieke elementen te bepalen om de handhaving efficiënt te kunnen laten verlopen.

Omdat dit minimale vereisten zijn voor een goed kader worden deze elementen al verplicht aangeduid op decretaal niveau.

Tot slot wordt in de derde alinea bepaald welke middelen voor bovenstaande doeleinden ingezet kunnen worden omdat dit mogelijks niet steeds de middelen zijn die toegelaten zijn voor jacht of bestrijding.

Artikel 28. (Art. 26 – Vervoer en handel in wild en bezit van wild door handelaars in eetwaren, traiteurs en restaurateurs)

Artikel 26 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 voorziet in een rechtsgrond voor vervoer en handel in wild. Het artikel bevat ook meteen ook een alinea met een uitzondering: vervoer en handel van onherkenbaar verwerkt wild in preparaten is toegelaten.

De regels rond vervoer en handel van wild zijn uitgevaardigd in ondersteuning van de regels rond bejaagbaarheid van soorten. Het is immers de bedoeling van de jachtwetgeving om ten behoeve van "verstandig gebruik van het wildsoorten en hun leefgebieden" de bejaagbaarheid en de onttrekking van individuen aan de populatie te regelen in die mate dat de gewenste ecologische evenwichten blijven bestaan. Een duidelijke regeling voor vervoer en handel moet zorgen dat ook bij controle op vervoer en handel onregelmatige onttrekking aan de natuur kan opgespoord en gesanctioneerd worden.

Er is eigenlijk geen enkele objectieve meerwaarde voor de uitzondering van onherkenbaar verwerkt wild in preparaten. Enkel rechtmatig bekomen wild mag vervoerd en verhandeld worden.

De uitzondering kan enigszins gekaderd worden in de historische context, waarbij de visuele herkenbaarheid van het wild het enige meetbare criterium was. Anno 2025 is elke verwerkte wildsoort via DNA-analyse te herkennen in wildpreparaten. De bepaling wordt dus per definitie overbodig. De uitzondering zorgt dus enkel voor meer onduidelijkheid over de basisregel en discussie over het concept herkenbaarheid.

De bepaling over de verboden inzake bezit van wild ten aanzien van handelaars in eetwaren, traiteurs en restaurateurs dateert van lang voor de periode waarin de federale wetgeving inzake voedselveiligheid uitgebouwd werd. Deze wetgeving

bepaalt expliciet wat voor deze doelgroepen wel en niet mag op vlak van basisproducten en verwerkte producten, inclusief eventuele voorschriften om met deze producten om te gaan. De bepalingen hier in het jachtdecreet hadden als oorspronkelijk doel eveneens de voedselveiligheid en eerlijke handelspraktijken. Beiden doelen zitten eigenlijk niet langer in de invloedssfeer van de jachtregelgeving, maar werden er oorspronkelijk wel in ondergebracht bij gebrek aan een beter kader. Op dit moment zorgen ze voor onduidelijkheid in het handavingskader omdat een meer specifiek actueel wettelijk kader bestaat over zowel voedselveiligheid als eerlijke handelspraktijken.

Artikel 29. (Nieuw hoofdstuk IX/2 Gegevensverzameling, -verwerking en -bescherming)

Artikel 30. (Nieuw art. 32/4 – Delegatie rond gegevensverzameling, -verwerking en -bescherming.)

Artikel 31. (Nieuw art. 32/5 – Digitaal platform jachtadministratie)

De verschillende overheden werken al enige tijd aan digitalisatie, data-integratie en databescherming en willen dit blijvend versterken, onder meer door een duidelijk wettelijk kader.

- De wet van 5 mei 2014 houdende de verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren, verscheen in het Belgisch Staatsblad van 4 juni 2014. Deze Only Once wetgeving heeft als doelstelling vereenvoudiging voor burger en ondernemingen.

Het principe van de unieke gegevensinzameling is één van de essentiële middelen om de verschillende verplichte overheidsprocedures of -formulieren voor burgers en ondernemingen te vereenvoudigen. Dit principe heeft immers als objectief te vermijden dat burgers en ondernemingen steeds opnieuw dezelfde identificatiegegevens dienen mee te delen in het geval deze gegevens reeds aan een andere administratie werden overgemaakt.

De wet heeft als doel om het hergebruik van gegevens die reeds beschikbaar zijn in authentieke bronnen (principe van de unieke gegevensinzameling/only once-principe) in de werking van de federale overheidsdiensten te verankeren en het gebruik te stimuleren van elektronische formulieren door de waarde ervan volledig gelijk te schakelen met papieren formulieren.

De wet legt meer in het bijzonder aan de federale instanties (zoals gedefinieerd in artikel 3 van de Wet) het verplicht (her)gebruik op van:

- unieke sleutels (zoals onder meer het rijksregisternummer, bisregisternummer en het ondernemingsnummer) voor de identificatie van burgers/ondernemingen;
 - de informatie uit de diverse databanken (zoals o.m. het Rijksregister en de Kruispuntbank van Ondernemingen) die via de dienstenintegratoren toegankelijk zijn, zodat deze gegevens niet meer dienen te worden opgevraagd bij de betrokkene(n).
- Het beheer en de beveiliging van persoonlijke gegevens van Europese burgers wordt geregeld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of GDPR (General Data Protection Regulation). Sinds vrijdag 25 mei 2018 moet elke organisatie kunnen aantonen welke persoonsgegevens ze verzamelt en hoe de data gebruikt en beveiligd worden. Alle bedrijven, overheidsdiensten, organisaties en instellingen die in Europa persoonsgegevens verwerken, gebruiken, registreren of bewaren, moeten voldoen aan deze richtlijn. Ook de jachtregelgeving moet hieraan gealigneerd worden.

- Via de 2de editie van het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal investeert de Vlaamse Regering verder in digitale innovatie van haar dienstverlening en in een 'slimmere' overheid. De Regering maakt voor VRD2 een incrementeel stijgend investeringsbudget vrij in 2021, in 2022 en in 2023. Hiermee worden de centrale informatie- en ICT-diensten van de Vlaamse overheid versterkt waarmee een state-of-the art dienstverlening aan iedere burger, ondernemer en vereniging kan worden gerealiseerd. Het VRD2-programma is onder de hoede van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid geplaatst, dat instaat voor de algemene coördinatie van de projecten.

Vlaanderen heeft reeds sinds 2013 een zeer uitgebreide digitale dienstverlening op vlak van jacht. Het Agentschap voor Natuur en Bos (het "ANB") host alle digitale jachtadministratie in één digitaal platform en stelt dit voor de burger ter beschikking via de webpagina voor e-loketten op haar website. Zowel het ANB als het Agentschap Overheidspersoneel (de administratie achter de arrondissementscommissarissen bevoegd voor jacht) gebruiken het digitale platform voor de verwerking van de jachtadministratie voor het respectievelijke deel waarvoor zij bevoegd zijn. In dat digitale platform gebeurt de nodige data-integratie.

Deze digitale dienstverlening was reeds in ontwikkeling vóór de wetgeving en actieplannen rond digitalisering, data-integratie, gegevensbescherming vastgelegd of zelfs nog maar opgestart waren. Dat heeft tot gevolg dat de actuele digitale jachtadministratie vandaag botst op nieuwe regels waaraan niet formeel kan voldaan worden, niettegenstaande de digitale jachtadministratie in de feiten wel voldoet aan al de achterliggende principes. Dit leidt tot kafkaïaanse toestanden.

De geïntegreerde digitale werking van het ANB en de arrondissementscommissarissen werd immers niet vastgelegd bij het ontstaan van het Jachtdecreet in 1991 (!) omdat er toen nog lang geen sprake was van digitalisering. En volgens de nieuwe regelgeving bevat de jachtwetgeving onvoldoende juridische basis voor data-uitwisseling, data-integratie en data-hosting.

Dat hypothekeert enerzijds de actuele werking van de Vlaamse digitale jachtadministratie. We stellen vast dat sommige burgers en organisaties die zwakke rechtspositie van de digitale jachtadministratie aanwenden om hun wettelijke verplichtingen niet of onvolledig te vervullen. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn.

Anderzijds verhindert dit de verdere ontwikkeling van de Vlaamse digitale jachtadministratie. Andere overheidsdiensten weigeren data uitwisseling met hun authentieke bronnen omwille van deze situatie.

De progressie van de Vlaamse digitale jachtadministratie wordt dus geblokkeerd omdat ze ooit te progressief was en de nieuwe regels niet voorzien zijn op dergelijke progressiviteit van toen.

Via het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024¹⁶ werd in het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014 voorzien in een digitaal platform voor de ontvangst en verwerking van de administratieve verplichtingen van het Jachtdecreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

¹⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 jul 2024 tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreervaten, B.S.10 oktober 2024.

Bij de totstandkoming van dit besluit was er evenwel een negatief advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State (advies 75.492/16 van 6 maart 2024).

Ook de Vlaamse Toezichtscommissie suggereerde met het advies nummer 2023/134 van 23 november 2023 bijkomende aanpassingen om verder te aligneren aan de AVG en verzocht om een verduidelijking van de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van de persoonsgegevens volgens de AVG.

Finaal werden de bepalingen in het besluit van 19 juli 2024 goedgekeurd, maar werd de inwerkingtreding van de bepaling over het digitaal platform vastgelegd op een nader te bepalen moment door de Vlaamse regering: meer bepaald na een decretale verankering van de rechtsgrond.

Tot slot is het in kader van verdere digitalisering niet altijd wenselijk om voor bepaalde processen nog te voorzien in niet-digitale dienstverlening. Bijvoorbeeld omdat dan onvoldoende gebruik kan gemaakt worden van de geautomatiseerde controle, omdat het de benodigde voortgang of flexibiliteit van het proces bemoeilijkt of omdat het een disproportionele belasting van de bevoegde administratie vraagt. Het is nodig daarvoor een voldoende rechtsbasis te voorzien

Voorgestelde wijzigingen strekken daartoe.

De rechtvaardigingsgrond voor het verwerken van persoonsgegevens betreft het uitvoeren van taken van algemeen belang.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Artikel 32. (Art. 4.1.5 – toepassing generieke regeling op geïntegreerde procedures)

Met het wijzigingsdecreet van 17 mei 2024 werd in het nieuwe artikel 4.1.5. o.a. in het tweede lid het volgende opgenomen:

“Als bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering geen wijze van integratie is bepaald, dan gelden voor een project dat overeenkomstig artikel 4.3.3. onder de werkingssfeer van deze titel valt, de bepalingen zoals voorzien in deze titel.”

Het tweede lid van dit artikel verduidelijkte dat indien geen wijze van integratie bepaald is in de sectorale regelgeving, voor een project dat onder de werkingssfeer valt, de bepalingen van titel IV van het DABM gelden. Om een volledige omzetting en implementatie van de MEB-richtlijn te garanderen wordt de m.e.r.-regelgeving zo geschreven dat zij kan toegepast worden op alle reeds bestaande en eventuele toekomstige vergunningen voor projecten. Dit artikel komt hieraan tegemoet. Omgekeerd betekent di ook dat, indien wel een wijze van integratie bepaald is, de bepalingen zoals geïntegreerd gevolgd moeten worden. Zo dus ook wat betreft de geïntegreerde procedure voor omgevingsvergunningen met als gevolg dat de bepalingen die modernisering m.e.r. met zich meebrengt zowel met het DABM als het uitvoeringsbesluit ervan (m.e.r.-besluit) eigenlijk geen toepassing zouden vinden op de omgevingsvergunningsprocedure. Dit is uiteraard niet wenselijk daar merendeel van de vergunningsaanvragen eigenlijk omgevingsvergunningsaanvragen zijn. Op die manier zou de modernisering in de praktijk eigenlijk niet veel betekenen voor de omgevingsvergunning.

Om een reeks aan uitzonderingsbepalingen in het OVD en OVB te vermijden en verwarring te voorkomen op de van toepassing zijnde bepalingen rond m.e.r. voor projecten, wordt het tweede lid van artikel 4.1.5. DABM opgeheven.

Artikel 33. (Art. 4.3.2 – correcte verwijzing naar de nieuw mer-rubrieken)

Met het wijzigingsdecreet van 17 mei 2024 werd in het nieuwe artikel 4.3.2., §1, het volgende opgenomen in punt 1°:

"Art. 4.3.2. §1. Een milieubeoordeling wordt uitgevoerd voor de volgende plannen en programma's:

1° de plannen of programma's die voorbereid worden voor landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, regionale ontwikkeling, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor een project als vermeld in bijlage I en II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage; [...]".

De verwijzing naar de bijlagen I en II van het project-mer-besluit van 10 december 2004 is niet correct gezien dit besluit werd opgegeven bij het mer-besluit van 24 oktober 2025. Vermeld mer-besluit houdt de nieuwe bijlagen 1 en 2 in, met de mer-rubrieken. Artikel 4.3.2 DABM wordt in die zin aangepast.

Artikel 34. (Art. 4.3.6, §2 – vervollediging omzetting MEB-richtlijn)

Dit artikel betreft een vervollediging van de omzetting van artikel 4, lid 6, van de MEB-richtlijn¹⁷. De beslissing over de vraag of een screeningsgerechtigd project al dan niet aan een milieubeoordeling moet worden onderworpen (wordt door de bevoegde overheid, binnen een termijn van maximaal 90 dagen na het ter beschikkingstellen van de project-m.e.r.-screening genomen. Deze bepaling is afgestemd op artikel 4 (6) MEB-richtlijn. Deze bepaling voorziet echter ook nog dat het mogelijk is om deze termijn te verlengen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld afhankelijk van de aard, de complexiteit, de locatie of de omvang van het project. Dit dient uiteraard gemotiveerd te worden met de redenen die aan de basis liggen van de termijnverlenging en op welke datum een besluit kan worden verwacht. Op die manier wordt het misbruik hiervan voorkomen.

Deze mogelijkheid was nog niet opgenomen met de wijzigingen van het m.e.r.-decreet van 17 mei 2024 maar wordt bij deze wel opgenomen.

Artikel 35. (Art. 15.11.1 - Rapportering milieuschade)

Momenteel is er een tweejaarlijkse rapportering milieuschade voorzien in artikel 15.11.1. DABM. De volgende rapportering aan de Vlaamse Regering is voorzien in de loop van 2027 en zal de periode van 30 april 2025 tot 30 april 2027 omvatten.

Voorgesteld wordt om deze frequentie te wijzigen naar een vijfjaarlijkse rapportering. Hiermee wordt aangesloten bij de vijfjaarlijkse rapporteringen aan de Europese Commissie op basis van de Milieuschaderichtlijn)

Artikel 15.11.1. DABM is geïnspireerd op artikel 18 juncto bijlage VI van de Milieuschaderichtlijn.

Dit wordt bevestigd in de memorie van toelichting bij artikel 15.11.1 DABM dat de tweejaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering heeft ingevoegd¹⁸:

"Deze bepaling is geïnspireerd op artikel 18, lid 1 en bijlage VI van de Richtlijn Milieuschade. De bevoegde instantie brengt tweejaarlijks, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze titel, rapport uit aan de Vlaamse Regering over de toepassing van deze titel".

¹⁷ Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten

¹⁸ Parl. St. VI. Parl., 2007-2008, nr. 1252/1, p. 68.

Het initiële artikel 18, lid 1, van de Milieuschaderichtlijn – dat van toepassing was ten tijde van totstandkoming van Titel XV DABM – voorzag een eenmalige rapportering aan de Europese Commissie over de tenuitvoerlegging van de richtlijn tegen 30 april 2013.

In 2019 is deze bepaling vervangen en aangescherpt door Verordening 2019/1010 tot een vijfjaarlijkse rapporteringsplicht aan de Europese Commissie, waarbij de eerste rapportering uiterlijk 30 april 2022 diende te gebeuren en daarna om de vijf jaar (dus de eerstvolgende tegen uiterlijk 30 april 2027).

De wijziging in frequentie is bijgevolg ingegeven door ten eerste een afstemming met Verordening 2019/2010 en ten tweede een administratieve vereenvoudiging (laten samenvallen van de rapporteringen). De inhoud van beide rapporteringen is nu al zo goed als identiek en het aantal te rapporteren dossiers zeer beperkt.

Artikel 36. (Art. 16.1.1 - Bevoegdheid aardgasdistributieveiligheids-code)

De federale bevoegdheid inzake het toezicht op de veiligheid van de aardgasdistributie werd overgedragen naar de gewesten. In de praktijk heeft de bevoegdheidsoverdracht plaatsgevonden op 1 april 2025.

Via het Verzameldecreet Energie VI van 17 mei 2024 werden de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid gewijzigd, zodanig dat het departement Omgeving bevoegd is geworden voor de handhaving en de controle op de voorschriften inzake veiligheid van aardgasdistributie vanaf 1 april 2025 en dit met toepassing van de handhavingsregels uit titel XVI DABM.

Op 1 januari 2026 wordt de wet van 24 december 1970 opgeheven wat betreft de gewestbevoegdheid, met inbegrip van de tijdelijke handhavingsbepaling.

Vanaf 1 januari 2026 is het nieuwe artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing.

In uitvoering van dat artikel zal de Vlaamse Regering zelf veiligheidsmaatregelen inzake aardgasdistributie vaststellen. Het is aangewezen dat ook de verdere handhaving van de veiligheidsmaatregelen inzake aardgasdistributie wordt uitgevoerd conform de regeling opgenomen in titel XVI DABM.

Het artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 dient dan ook te worden opgenomen in het toepassingsgebied van titel XVI DABM vanaf de datum van inwerkingtreding van deze bepaling, zijnde 1 januari 2026.

Artikel 37. (Nieuwe Titel XVII. Financiering)

Dit artikel voegt een nieuwe titel XVII in het DABM in inzake financiering.

Deze nieuwe titel wordt gecreëerd om toekomstige decretale bepalingen inzake financieringsinstrumenten op een samenhangende en leesbare wijze te ontwikkelen.

Artikel 38. (Nieuwe Titel XVII. Financiering, Hoofdstuk I. Retributies)

In de nieuwe Titel XVII van het DABM wordt een Hoofdstuk I ingevoegd om bepalingen rond retributies te regelen.

Artikel 39. (Nieuw art. 17.1.1 – Rechtsgrond voor retributies)

Nieuw artikel 17.2.1 DABM bepaalt dat de Vlaamse Regering retributies kan opleggen voor het verkrijgen van resultaten van metingen, simulaties en analyses

die worden uitgevoerd door gewestelijke entiteiten in het kader van het decreet algemene bepalingen milieubeleid.

Het spreekt voor zich dat deze retributies proportioneel moeten zijn en het gelijkheidsbeginsel moeten respecteren.

Een retributie is een kostendekkende vergoeding die de overheid van bepaalde heffingsplichtigen vordert als tegenprestatie voor de levering van een bijzondere dienst in hun persoonlijk belang of de toestemming voor een rechtstreeks bijzonder voordeel. Tegenover de vergoeding moet altijd een prestatie van de overheid staan.

Het is dan ook niet de bedoeling dat de kosten voor een aantal algemene metingen die nu op overheidsniveau gebeuren (bv. metingen grondwaterstanden, kwaliteit oppervlaktewater, luchtkwaliteitsmetingen,...) via dit systeem kunnen doorgerekend worden naar de exploitanten.

In het tweede lid wordt bepaald dat de Vlaamse Regering het bedrag en de wijze van heffing kan bepalen. Dit bedrag zal in verhouding moeten staan tot de kosten voor het uitvoeren van de metingen, analyses of simulaties of tot de administratieve kosten voor het opmaken of verzamelen van de resultaten van metingen, analyses of simulaties wat afhankelijk van de concrete heffing die opgelegd wordt, bepaald zal moeten worden.

In het derde lid worden de criteria beschreven op basis waarvan vrijstellingen voor het betalen van deze retributies door de Vlaamse Regering kunnen worden toegekend. Voorliggend voorstel voorziet immers in een algemene rechtsgrond die voor verschillende metingen, simulaties en analyses kan worden toegepast. Afhankelijk van de meting, simulatie of analyse waarvoor de retributie wordt geheven kan een vrijstelling op basis van het private, publieke of semi-publiekrechtelijk karakter van de aanvrager of op basis van het persoonlijk gebruik van deze resultaten wenselijk zijn.

In het laatste lid wordt tot slot bepaald dat ook een minimum-of maximumbedrag van de retributies kan worden bepaald op basis van het jaarlijks aantal gevraagde metingen of op basis van het aantal werkuren dat hiermee gepaard gaat.

Artikel 40. (Bijlage II – Actualisatie verwijzing)

Het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en diverse andere decreten, wat betreft de milieueffectrapportage, verving bijlage II bij het DABM.

In de nieuwe bijlage II DABM staat in punt 8° nog een verwijzing naar het oude Seveso-samenwerkingsakkoord van 5 juni 2015, terwijl het dat van 16 februari 2016 moet zijn. Dit wordt thans rechtgezet.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Artikel 41. (Art. 36ter - Aanwijzing SBZ door compensatie)

Artikel 36bis van het Natuurdecreet voorziet de procedure voor de aanwijzing van een speciale beschermingszone.

Artikel 36ter, §5, Natuurdecreet voorziet een afwijkingsprocedure wanneer een vergunningsplichtige activiteit die of een plan of programma dat afzonderlijk of in combinatie met één of meer bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken.

Deze kan slechts toegestaan of goedgekeurd worden:

- a) nadat is gebleken dat er voor de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone geen minder schadelijke alternatieve oplossingen zijn en

- b) omwille van dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. Wanneer de betrokken speciale beschermingszone of een deelgebied ervan, een gebied met een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort is, komen alleen argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten dan wel, na advies van de Europese Commissie, andere dwingende redenen van groot openbaar belang, in aanmerking.

De afwijking kan bovendien slechts toegestaan worden nadat voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° de nodige compenserende maatregelen genomen zijn en de nodige actieve instandhoudingsmaatregelen genomen zijn of worden die waarborgen dat de algehele samenhang van de speciale beschermingszone en -zones bewaard blijft;
- 2° de compenserende maatregelen zijn van die aard dat een evenwaardige habitat of het natuurlijk milieu ervan, van minstens een gelijkaardige oppervlakte in principe actief is ontwikkeld. De initiatiefnemer rapporteert aan het agentschap over de uitvoering van de compenserende maatregelen, ten laatste binnen een jaar na de definitieve beslissing waarbij de afwijking is toegestaan. Het agentschap neemt de gerapporteerde compenserende maatregelen op in een register. Na de ontvangst van de rapportering beslist het agentschap binnen drie maanden over de inhoud en desgevallend de verdere frequentie van de rapportering.

In het kader van een concrete afwijkingsprocedure wees de Europese Commissie op de verplichting om het gebied waar de compenserende maatregelen genomen zijn aan te wijzen als speciale beschermingszone om de samenhang van het netwerk te waarborgen.

De procedure van artikel 36bis Natuurdecreet is daar op vandaag de enige mogelijke procedure voor. Krachtens paragraaf 14 van dat artikel geldt die procedure ook bij de herziening van een speciale beschermingszone. Dat betekent dat de procedure van artikel 36bis ook volledig moet doorlopen worden in het geval het gebied waar compenserende maatregelen moeten genomen worden, moet worden toegevoegd aan een gebied dat reeds aangewezen is als speciale beschermingszone.

Onder de afwijkingsprocedure gebeurt echter reeds de afweging ten opzichte van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone, adviseert het Agentschap Natuur en Bos, is voorzien in een openbaar onderzoek in het kader van de plan-of projectprocedure én is het reeds de Vlaamse regering die oordeelt over de afwijkingsprocedure en het bestaan van een dwingende reden van groot openbaar belang.

De procedurele waarborgen zijn, mits enkele aanvullingen, voldoende opdat het doorlopen van artikel 36ter, §5, kan resulteren in een aanwijzingsbesluit, dit in afwijking van artikel 36bis, §14. Wel worden enkele bepalingen van artikel 36bis van overeenkomstige toepassing verklaard, zoals dat het besluit een grafisch plan moet omvatten dat aangeeft voor welk gebied het besluit van toepassing is, evenals een wetenschappelijke omschrijving en een situering van het gebied, maar ook dat het besluit bij uittreksel moet bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 42. (Art. 42bis - Koopplicht)

Artikel 43. (Art. 52bis - Koopplicht)

Algemene situering:

De huidige administratieve schadevergoeding kan aanzien worden als een tegemoetkoming van de Vlaamse overheid voor die gevallen waar zij mee verantwoordelijk kan gesteld worden voor soortenschade – met name waar omwille van de beschermingsstatus de schade niet doeltreffend kon voorkomen of beperkt worden. In een aantal gevallen kunnen beschermde soorten zich blijvend vestigen en bijgevolg steeds opnieuw schade veroorzaken. In sommige gevallen kan dit verholpen worden door gericht beheer van de soort toe te staan, maar veelal is dat gezien de beschermingsstatus van de soorten geen optie. Wanneer bovendien de soort binnen een ruimtelijke afbakening voorkomt waar natuurdoelen gelden (zoals VEN of SBZ-H), kan verwacht worden dat de terreineigenaar deze natuurdoelen ondersteunt en de eigen bedrijfsvoering hieraan aanpast. Een redelijke schadevergoeding is dan – minstens tijdelijk – aan de orde. Bij herhaalde en hoge schadeclaims kan ook een aankoopvoorstel vanuit de Vlaamse overheid aan de orde zijn. In de praktijk zien we echter situaties waarin landbouwers jaarlijks een hoge schadevergoeding ontvangen voor de terugkerende schade door beschermde soorten binnen VEN of SBZ-H, en tegelijk elk aankoopvoorstel weigeren. Terugkerende ernstige schade, vaak door bever maar eveneens van toepassing op ganzen, kan dus jaarlijks een hoge vergoeding voor de schadelijder opbrengen door het gebrek aan een exit-clausule in de huidige wetgeving. We voorzien daarom de mogelijkheid om de schadevergoeding binnen VEN en SBZ-H in de tijd te beperken. De verdere afhandeling zal uitwerking vinden via het Soortenschadebesluit.

In lijn met bovenstaande kan terugkerende ernstige schade met het uitblijven van een schadevergoeding ervoor zorgen dat een onroerend goed ernstig in waarde vermindert of een normale bedrijfsvoering verhinderd wordt. Daar waar de betrokken soort omwille van natuurdoelen gewenst is, zoals binnen VEN en SBZ-H, is de schadelijder enkel aangewezen op het nemen van preventieve maatregelen. Ook de kosten voor preventieve maatregelen kunnen ervoor zorgen dat een normale bedrijfsvoering verhinderd wordt als ze niet proportioneel zijn met de schade. In dergelijke gevallen staat de schadelijder met de rug tegen de muur en zou deze redelijkerwijs een aankoop van betrokken gronden door de Vlaamse overheid kunnen eisen. De verdere afhandeling zal uitwerking vinden via het BVR over het realisatiegericht instrumentarium, titel 3.

Bij artikel 39 (nieuw artikel 42bis):

Aanvullend aan de bestaande regelgeving omtrent de verwerving van een onroerend goed door de Vlaamse Overheid na opname binnen het VEN of speciale beschermingszone, wordt een gelijkaardige regeling uitgewerkt met betrekking tot een verwervingsplicht door de Vlaamse overheid in geval van ernstige terugkerende schade door een beschermde soort binnen deze gebieden, indien de schade leidt tot ernstige waardevermindering ofwel de leefbaarheid van de bestaande bedrijfsvoering ernstig in het gedrang brengt.

De nadere voorwaarden van deze koopplicht, kunnen worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

Het initiatief voor een mogelijke verwerving komt vanuit de vraag door de schadelijder zelf. Op basis van de huidige aantal dossiers van ernstige terugkerende schade zal dit vermoedelijk beperkt blijven tot uitzonderlijke situaties van schade door bever. Vanaf de effectieve verwerving door de Vlaamse Overheid kan de betrokkene geen aanspraak meer maken op een schadevergoeding.

Bij artikel 40 (wijziging artikel 52):

In zones met primaire natuurdoelen komt het behoud van de natuur op de eerste plaats. Daarom wordt de mogelijkheid voorzien om het systeem van schadevergoeding in de tijd te beperken. De Vlaamse regering moet hiervoor nadere regels vaststellen.

Artikel 44. (Art. 54bis - Rechtsgrond Vlaamse subsidiëring bosgroepen)

Om de ondersteuning en werking van bosgroepen vanuit Vlaanderen structureel te verankeren, is een decretale rechtsgrond nodig. Op dit moment wordt de extra ondersteuning vanuit Vlaanderen geregeld via een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de provinciebesturen.

De rechtsgrond om financiering te koppelen aan dergelijke overeenkomst is uiteindelijk te vinden in de begrotingsdecreten. Het biedt meer duidelijkheid indien een rechtsgrond ter ondersteuning van de bosgroepen te vinden is het decreet dat een rechtsgrond geeft aan het bestaan en de opdrachten vastlegt van de bosgroepen.

Om prioriteit te geven aan de realisatie van specifieke Vlaamse doelstellingen, zoals de bosuitbreiding, is het nodig een decretale basis te voorzien voor de financiële ondersteuning door de Vlaamse overheid.

Dergelijke bijsturing dient te worden geregeld door middel van wijziging van het decreet op natuurbeschoud.

De concrete uitwerking van de erkennings- en subsidieregeling dient geregeld te worden in een besluit van de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018**Artikel 45. (Art. 1.3.2.2 – toegestane handelingen in de nabijheid van waterlopen)**

In artikel 1.3.2.2, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, zijn de bepalingen opgenomen aangaande de toegestane handelingen in de nabijheid van waterlopen. In en rond deze "oeverzones" gelden heel wat beperkingen.

Met het wijzigingsdecreet van 20 december 2024 werden, voor wat betreft oppervlaktewaterlichamen opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas (de zgn. VHA-waterlopen), een aantal specifieke bepalingen opgenomen.

Bij de beschermingsregels voor oeverzones langs VHA-waterlopen speelt het begrip "beschermingsstrook", een essentiële rol. De beschermingsstrook is bepaald als een onderdeel van een landbouwgrond of grenzend aan een landbouwgrond. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat voor niet-landbouwgronden grenzend aan VHA-waterlopen, er afgeweken wordt van de bestaande basisbescherming omwille van de ligging aan een VHA-waterloop, terwijl er echter geen beschermingsstrook van toepassing is omdat het niet gaat over een landbouwgrond, en dus bijgevolg ook de beschermingsmaatregelen voor beschermingsstroken niet van toepassing worden. Voor niet-landbouwgronden zou de bestaande basisbescherming dus onbedoeld komen te vervallen. De Minaraad had daarom een remediëring van de decreetstekst voorgesteld. In navolging van de opmerking van de Minaraad is daarom een tekstaanpassing doorgevoerd, waardoor duidelijk gesteld wordt dat de specifieke bepalingen voor VHA-waterlopen enkel gelden voor stroken in landbouwgebied.

Daarnaast is er, net zoals voor de andere oppervlaktewaterlichamen, een afwijkende regeling, afhankelijk van de ligging in VEN. Bij het uitwerken van de specifieke bepalingen voor VHA-waterlopen is er hierbij een andere formulering gebruikt. De bestaande regeling verwees naar oppervlaktewaterlichamen gelegen in VEN, daar waar in de nieuwe regeling verwezen wordt naar het perceel in kwestie (dat dus grenst aan een VHA-waterloop) waarvoor de ligging in VEN determinerend is. Dit is een onbedoeld onderscheid dat in de meeste gevallen weinig verschil maakt, aangezien meestal zowel de waterloop als het aangrenzende perceel in VEN

gelegen zijn. Voor de uniformiteit is het echter aangewezen dat beide formuleringen gelijklopend zijn. Waarbij, aangezien de betreffende bepalingen in essentie bedoeld zijn ter bescherming van de waterlopen, het determinerend element de ligging van de waterloop zelf is. Om deze reden wordt in de bepaling voor VHA-waterlopen een aanpassing doorgevoerd, zodat duidelijk is dat de afwijkende regeling voor VEN, van toepassing is voor percelen grenzend aan een VHA-waterloop die in VEN ligt.

Ook wordt er een aanpassing doorgevoerd rond de periode waarbinnen er in de beschermingsstroken gemaaid mag worden. Zowel de SALV als de MINA-raad hadden in hun adviezen de nood van een snelle juridische verankering benadrukt. Ondertussen werd over deze problematiek ook advies gevraagd aan VMM, INBO/ANB en ILVO, en werd dit alles besproken op het opvolgingsorgaan van 15 september. Naar aanleiding van deze bespreking is de tekst van voorliggend artikel gewijzigd. Maaien blijkt in principe verboden vanaf 1 mei tot en met 15 juni. Grasland wordt als een geheel uitgezonderd, zodat percelen met grasland het gehele jaar gemaaid kunnen worden. De Vlaamse Regering kan afwijkingen voorzien. Het is hierbij de bedoeling dat deze afwijkingen zo snel mogelijk, en uiterlijk voor het ingaan van de verbodsperiode, definitief goedgekeurd zullen zijn. Minstens voor probleemmonkruiden, waaronder knolcyperus, en voor de isolatiezone van zaaizaadteelten zal een afwijking voorzien worden.

Artikel 46. (Art. 1.4.2.2. – rechtsgrond codering HCOV)

De Hydrogeologische Codering van de Ondergrond van Vlaanderen ("HVOC") is een adequaat administratief hulpmiddel voor de karakterisering en identificatie van de verschillende hydrogeologische lagen en maakt de communicatie tussen de diverse betrokkenen, wat betreft de uitwisseling van allerhande hydrogeologische gegevens, veel vlotter.

Naar aanleiding van een recente aanbeveling van de Raad van State wordt een explicietere rechtsgrond voorzien in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.

Voor meer info: <https://www.dov.vlaanderen.be/page/hcov-kartering> en https://www.dov.vlaanderen.be/sites/default/files/pfiles_files/Meyus_etal_2000_HCOV.pdf

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen

Artikel 47. (Art. 14 - Duurtijd gebruiksovereenkomsten - voorkeurrecht)

Zoals vermeld in de algemene toelichting, krijgt de VLM de mogelijkheid om, zowel in de uitvoering van haar taken als Vlaamse Grondenbank, als in afwachting van de ter beschikking stelling van gronden aan een ruilverkavelingscomité, tijdelijke gebruiksovereenkomsten te sluiten met een maximumduur van vijf jaar op de gronden die zij in eigendom houdt alsook op de gronden die haar in beheer worden gegeven door andere administratieve overheden.

Daarnaast wordt het voorkeurrecht van de laatst gekende gebruiker geschrapt in artikel 14 van het decreet Vlaamse Grondenbank.

Voor de getroffen landbouwers is het in vele gevallen logisch dat hen een verder gebruik wordt aangeboden tot aan de uitvoering van de geplande werken tot inrichting van het project. Maar om de impact van het project op de bedrijfsvoering voor alle getroffen landbouwers te milderen, is het soms beter om het gebruik van de vrijgekomen gronden te herverdelen onder hen. De laatst gekende gebruiker zal dus de grond niet meer (volledig) kunnen verder gebruiken.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006

Artikel 48. (Art. 149- administratieve vereenvoudiging)

Titel III, Hoofdstuk XV, Afdeling I, Afdeling I, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 betreft het administratief beroep tegen beslissingen van de OVAM over het bodemsaneringsproject of het beperkt bodemsaneringsproject. Omwille van administratieve vereenvoudiging en kostenefficiëntie wordt voorgesteld de verplichting te schrappen om de beslissing over de ontvankelijkheid van een dergelijk administratief beroep via een aangetekende brief aan de indiener van het beroep ter kennis te brengen.

Artikel 49. (Art. 150, §2 - administratieve vereenvoudiging)

Titel III, Hoofdstuk XV, Afdeling I, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 betreft het administratief beroep tegen beslissingen van de OVAM over het bodemsaneringsproject of het beperkt bodemsaneringsproject. Omwille van administratieve vereenvoudiging en kostenefficiëntie wordt voorgesteld de verplichting te schrappen om de uitspraak over het administratief beroep via een aangetekende brief aan de in het decreet vermelde personen en overheidsorganen ter kennis te brengen.

Artikel 50. (Art. 154, §2 - administratieve vereenvoudiging)

Titel III, Hoofdstuk XV, Afdeling II, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 betreft het administratief beroep tegen andere beslissingen van de OVAM waartegen overeenkomstig dat decreet administratief beroep openstaat. Omwille van administratieve vereenvoudiging en kostenefficiëntie wordt voorgesteld de verplichting te schrappen om de beslissing over de ontvankelijkheid van een dergelijk administratief beroep via een aangetekende brief aan de indiener van het beroep ter kennis te brengen.

Artikel 51. (Art. 155, §2 - administratieve vereenvoudiging)

Titel III, Hoofdstuk XV, Afdeling II, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 betreft het administratief beroep tegen andere beslissingen van de OVAM waartegen overeenkomstig dat decreet administratief beroep openstaat. Omwille van administratieve vereenvoudiging en kostenefficiëntie wordt voorgesteld de verplichting te schrappen om de uitspraak over het administratief beroep via een aangetekende brief aan de in het decreet vermelde personen en overheidsorganen ter kennis te brengen.

Artikel 52. (Art. 161bis - rechtzetting verwijzing)

Voorliggend artikel strekt tot rechtszetting van een artikelverwijzing (vestiging van saneringsplicht in hoofde van de veroorzaker van de bodemverontreiniging ex artikel 157, eerste lid van het Bodemdecreet) in artikel 161bis van het Bodemdecreet.

Artikel 53. (Art. 174bis, §4, en §6 - gegevensverwerking)

➤ Punt 1° en 2°

Het ontworpen artikel 174bis, §4, van het Bodemdecreet bevat de betrokkenen van wie mogelijk persoonsgegevens worden verwerkt. Het gaat om natuurlijke personen of rechtspersonen die (onrechtstreeks) in verband kunnen worden gebracht met natuurlijke personen, waardoor hun gegevens als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd. De meest voorkomende categorie van betrokkenen zijn de eigenaar, gebruiker en exploitant.

Met voorliggende wijzigingsbepaling worden de contactpersonen van de eigenaar, gebruiker en exploitant toegevoegd aan de personen van wie mogelijk persoonsgegevens kunnen worden verwerkt in het kader van het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten, meer bepaald in het kader van de opvolging van bodemdossiers en het beheer van ambtshalve opdrachten door de OVAM, zoals

vermeld in artikel 174bis, §3, van het Bodemdecreet. Dit geldt eveneens voor de relevante voormalige eigenaars en gebruikers van, en de relevante voormalige exploitanten op de grond waar de bodemverontreiniging tot stand gekomen is.

➤ Punt 3°

In artikel 174bis, §6, 5°, van het Bodemdecreet is in het kader van de regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten voorzien dat de OVAM en de Vlaamse Regering welbepaalde persoonsgegevens kunnen verstrekken aan erkende bodemsaneringsdeskundigen en erkende bodembeheerorganisaties. In de betreffende bepaling heeft de decreetgever de volgende erkende organisatie vergeten te vermelden: het Fonds erkend in het kader van het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden. In de dossieropvolging in het kader van de regeling rond gasolietank gerelateerde bodemverontreiniging van het Bodemdecreet door de OVAM gebeurt er interactie met het hogervermelde Fonds waarbij persoonsgegevens worden verstrekt aan. Met voorliggende wijzigingsbepaling wordt de eerder vergetelheid rechtgezet.

Artikel 54. (Art. 174quater, §1 en §4 - gegevensverwerking)

➤ Punt 1°

Het bestaande artikel 174quater, §1, van het Bodemdecreet biedt de bodemsaneringsdeskundigen een basis om persoonsgegevens te verwerken voor hun taken en bevoegdheden binnen het Bodemdecreet.

De bodemsaneringsdeskundige heeft evenwel niet enkel in het Bodemdecreet taken en bevoegdheden, maar ook in de uitvoeringsbesluiten ervan (bijv. opmaak van een technisch verslag in het kader van het VLAREBO-besluit), en in het kader van hoofdstuk 6 van titel V van het DABM (erkenningen) en zijn uitvoeringsbesluiten (in het bijzonder het VLAREL van 19 november 2010).

➤ Punt 2° en 3°

In het bestaande artikel 174quater, §4, Bodemdecreet worden nog een aantal natuurlijke personen opgenomen van wie de erkende bodemsaneringsdeskundigen in het kader van haar taken, opgesomd in het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten, persoonsgegevens kan verwerken die bij de invoering van de bepaling bij decreet van 17 mei 2024 vergeten werden, zo onder meer de kwaliteitsverantwoordelijke van de erkende bodemsaneringsdeskundige en de uitvoerder van de bodemsaneringswerken.

Artikel 55. (Art. 174quinquies, §1 - gegevensverwerking)

Het bestaande artikel 174quinquies, §1, van het Bodemdecreet biedt de erkende organisaties in het kader van het grondverzet (o.a. erkende bodembeheerorganisaties) een basis om persoonsgegevens te verwerken. Met voorliggende wijzigingsbepaling wordt voor alle duidelijkheid uitdrukkelijk bepaald dat het gaat om de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten (in het bijzonder het VLAREBO-besluit van 14 december 2007). Verder wordt de categorie van personen waarvan de erkende organisaties in het kader van hun wettelijke taak persoonsgegevens kunnen verwerken uitgebreid met actoren in de grondverzetregeling die bij de invoering van de regeling rond de verwerking van persoonsgegevens door de voormelde organisaties (art. 174quinquies Bodemdecreet) bij decreet van 17 mei 2024 werden vergeten, meer bepaald de ontvanger, de vervoerder en de eindgebruiker van de bodemmateriële, de initiatiefnemer en de uitvoerder van de werken.

Artikel 56. (Art. 174septies - gegevensverwerking)

Met het decreet van 17 mei 2024 werd in het Bodemdecreet (art. 174bis tot en met 174sexies) voor de verschillende verwerkingsverantwoordelijken de verwerking van persoonsgegevens geregeld die in het kader het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten plaatsvinden. Hierbij werden de erkende organisaties, vermeld in artikel 95 (erkende bodemsaneringsorganisaties) vergeten.

Met de invoeging van het ontworpen artikel 174septies in het Bodemdecreet wordt dit rechtgezet.

- Doelbinding: verwerking persoonsgegevens door erkende bodemsaneringsorganisaties i.k.v. hun decretale taak van algemeen belang

Conform het ontworpen artikel 174septies, §1, van het Bodemdecreet zijn de verwerkingen van persoonsgegevens door erkende bodemsaneringsorganisaties noodzakelijk om taken van algemeen belang te verrichten, meer bepaald de facultatieve en verplichte taken vermeld in artikel 96 en 97 van het Bodemdecreet. De verwerking van de persoonsgegevens is in dat kader in het bijzonder noodzakelijk met oog op de opvolging van bodemdossiers (uitvoering van beschrijvende bodemonderzoeken en bodemsaneringen), de behandeling van bodembeheerrapporten, de behandeling van de subsidies aan de bodemsaneringsorganisaties (jaarlijkse en vijfjaarlijkse sanerings-programma's), en het toezicht op en de handhaving van de werking van de bodemsaneringsorganisaties

- Bewaartermijn persoonsgegevens die erkende bodemsaneringsorganisaties verwerken i.k.v. hun decretale taak van algemeen belang

Het ontworpen artikel 174septies, §6, bepaalt de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die de erkende bodemsaneringsorganisaties, vermeld in artikel 95 van het Bodemdecreet, verwerken in het kader van hun decretale taken van algemeen belang. Zo hebben de erkende bodemsaneringsorganisaties onder meer als taak op basis van overeenkomsten met saneringsplichtige en saneringswillige personen beschrijvende bodemonderzoeken en bodemsaneringen uit te voeren voor bodemverontreinigingen die tot stand zijn gekomen naar aanleiding van de uitoefening van een activiteit waarvoor zij als bodemsaneringsorganisatie zijn erkend.

De persoonsgegevens worden bewaard tot maximaal 10 jaar na het beëindigen van de voormelde decretale taken als erkende bodemsaneringsorganisatie, of tot maximaal 1 jaar na het verstrijken van de toepasselijke verjaringstermijnen als die termijnen langer zijn.

De uitvoering van de voormelde decretale taken kunnen aanleiding geven tot contractuele en buitencontractuele betwistingen met de betrokken saneringsplichtigen en saneringswilligen. Ook in het kader van de opvolging van de saneringsprogramma's van de bodemsaneringsorganisaties, en het toezicht door de OVAM op de correcte uitvoering van de decretale taken door erkende bodemsaneringsorganisaties, en in voorkomend geval de sanctionering door de Vlaamse Regering van de erkende bodemsaneringsorganisaties (schorsing en opheffing van de erkenning) is het noodzakelijk dat documenten met daarin persoonsgegevens worden bewaard gedurende een redelijke termijn. Een maximumtermijn van 10 jaar na de beëindiging van de decretale taak als erkende bodemsaneringsdeskundige wordt als redelijke maximumtermijn beoordeeld. In bepaalde gevallen is de wettelijke verjaringstermijn van eventuele aansprakelijkheidsvorderingen (buitencontractuele aansprakelijkheid) of de inzet van instrumenten van bestuurlijke handhaving mogelijk langer. In dat geval is de maximale bewaringstermijn maximaal 1 jaar na het verstrijken van de toepasselijke verjaringstermijnen. Het spreekt voor zich dat relevante documenten met daarin persoonsgegevens ook nog moeten kunnen worden gebruikt in het kader van eventuele aansprakelijkheids- en handavingsprocedures.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Mestdecreet van 22 december 2006

Artikel 57. (Art. 3 – aanpassing aan definities in Mestdecreet i.k.v. RENURE en rechtzetting foutieve kruisverwijzing)

Het artikel 3 van het Mestdecreet definieert de verschillende begrippen van toepassing in de mestregelgeving.

Met voorliggend artikel worden aan deze definities een aantal wijzigingen doorgevoerd met het oog op de invoering van RENURE.

Op het nitraatcomité van 19 september 2025 werd een aanpassing aan bijlage III van de Nitraatrichtlijn goedgekeurd, met betrekking tot RENURE ("REcovered Nitrogen from manURE).

Om de invoering van RENURE ook in Vlaanderen mogelijk te maken, dient dit zo snel mogelijk in Vlaamse regelgeving omgezet te worden.

Gelet op de techniciteit is het aangewezen dat deze uitwerking niet (volledig) in het Mestdecreet gebeurt, maar in de VLAREME en zijn uitvoeringsbesluiten. Om dit mogelijk te maken worden met voorliggend artikel een aantal aanpassingen aan het Mestdecreet van 22 december 2006 doorgevoerd.

In de eerste plaats dient er een nieuwe definitie van RENURE toegevoegd te worden. Hiervoor wordt verwezen naar de Nitraatrichtlijn (punt 3° van voorliggend artikel dat een nieuw punt 16°/1 invoegt). Daarnaast worden in een aantal bestaande definities, verwijzingen naar RENURE toegevoegd. Zo wordt in de definitie van verwerken verduidelijkt dat naast het behandelen van stikstof tot kunstmest ook het behandelen van stikstof tot RENURE beschouwd wordt als verwerken (punt 1° dat de definitie van verwerken, opgenomen in art. 3, §4, 10° van het Mestdecreet) wijzigt. In de definitie van werkzame stikstof, wordt, in de bijhorende tabel, die per mestsoort het werkzaamheidspercentage bepaalt, RENURE toegevoegd aan de groep van mestsoorten die 100% werkzaam zijn (net zoals kunstmest, spuistroom en effluenten). (punt 4°)

Bij de opmaak van het wijzigingsdecreet van 20 december 2024¹⁹ diende de definitie van voorteelt, opgenomen in artikel 3, §6, 23°, van het Mestdecreet, vervangen te worden. Verkeerdelijk werd echter een tweede definitie toegevoegd, die daarenboven een fout bevatte in de titel van het besluit waarnaar verwezen wordt. Met voorliggend decreet wordt deze fout gecorrigeerd.

Artikel 58. (Art. 8- najaarsbemesting spuitkool zonder bodemanalyse)

Met voorliggend artikel wordt een beperkte aanpassing voorgesteld aan een bestaande uitzondering voor najaarsbemesting van specifieke teelten (zoals groenten en spuitkolen).

Voor specifieke teelten is het momenteel toegestaan om in de periode van 1 september tot en met 31 oktober kunstmest en spuistroom op te brengen, mits men de hoeveelheid beperkt tot maximaal 100kg werkzame N/ha (waarvan max. 60 kg werkzame N/ha binnen een periode van twee weken) en men voorafgaand aan het bemesten eerst een bodemanalyse met bemestingsadvies laat uitvoeren.

Voor deze laatste voorwaarde (het voorafgaandelijk uitvoeren van een bodemanalyse en bemestingsadvies) wordt met voorliggend artikel nu bepaald dat

¹⁹ Decreet van 20 december 2024 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006, B.S.10/01/2025.

deze voorwaarde niet vereist is voor percelen waarop spruitkolen geteeld worden of andere door de Vlaamse Regering te bepalen teelten.

De voorwaarde om voorafgaandelijk een bodemanalyse en bemestingsadvies te laten uitvoeren, waarbij de bemesting vervolgens beperkt moet worden tot de geadviseerde hoeveelheid, is een extra voorzorgsmaatregel die ingeschreven is om te vermijden dat er in het najaar nog te veel meststoffen opgebracht zouden worden, die niet allen door de plant opgenomen kunnen worden en vervolgens gaan uitspoelen.

Dit risico is door de eigenheid van bepaalde teelten, zoals bijvoorbeeld spruitkool, echter niet aanwezig. Spruitkool is bijvoorbeeld een teelt die diep wortelt en veel stikstof opneemt, hetgeen zich bijvoorbeeld ook vertaalt in heel lage nitraatresidu's bij spruitkolen. Bovendien is het ook zo dat een te veel aan bemesting op spruitkolen vooral de bladgroei stimuleert en kwaliteitsverlies bij de spruitjes veroorzaakt. Daarnaast is het ook zo dat een correcte bemonstering van een perceel waarop (bijna volgroeide) spruitkolen staan, heel moeilijk en soms zelfs quasi onmogelijk is. Het opleggen dat er een voorafgaandelijke bodemanalyse moet gebeuren is voor de najaarsbemesting van spruitkolen dus een moeilijk na te leven voorwaarde, die bovendien geen enkele meerwaarde heeft. Met voorliggend artikel wordt deze voorwaarde voor spruitkolen opgeheven. Daarnaast wordt er ook een delegatie toegevoegd aan de Vlaamse Regering om ook andere teelten van deze voorwaarde vrij te stellen.

Artikel 59. (Art. 13 – invoering van RENURE)

In artikel 13 van het Mestdecreet wordt een paragraaf ingevoegd om, voor wat betreft RENURE, de nodige bepalingen op te nemen in de VLAREME en zijn uitvoeringsbesluiten. (cfr. hoger artikel 54)

De bepalingen rond RENURE, zoals opgenomen in bijlage III bij de Nitraatrichtlijn, zijn zeer technisch van aard en leggen verschillende voorwaarden op, aan zowel het gebruik als de productie van RENURE. Om al deze bepalingen op een correcte manier in Vlaamse regelgeving te implementeren, voorziet dit artikel in een delegatie naar de Vlaamse regering om dit alles uit te werken.

Artikel 60. (Art. 14 – rechtzetting verwijzing)

In artikel 14, §5, eerste lid, 2°, a), van het Mestdecreet worden de bepalingen vermeld die niet overtreden mogen worden, om in aanmerking te komen voor een vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen van artikel 14. Hiervoor wordt onder meer ook verwezen naar de bepalingen uit het decreet integraal waterbeleid, die betrekking hebben op de toegestane handelingen in de nabijheid van waterlopen. Deze verwijzing naar de betreffende bepalingen van het decreet integraal waterbeleid is echter niet langer correct.

Deze verwijzing wordt thans aangepast.

Artikel 61. (Art. 21 – verduidelijking)

Zowel in het Mestdecreet als in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, zijn bepalingen opgenomen aangaande de bemesting in de nabijheid van waterlopen.

Met het wijzigingsdecreet van 20 december 2024²⁰ werd deze regeling, zoals opgenomen in het Decreet integraal waterbeleid aangepast.

Daarnaast werd er voor gekozen om in het Mestdecreet geen soortgelijke bepalingen op te nemen, maar wel om te verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in het decreet integraal waterbeleid.

²⁰ Decreet van 20 december 2024 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en het Mestdecreet van 22 december 2006, B.S.10/01/2025.

Het artikel 21 van het Mestdecreet werd hiervoor aangepast en bevat dan ook sindsdien een verwijzing naar de overeenkomstige bepalingen in het Decreet integraal waterbeleid. Met deze verwijzing was het de bedoeling beide bepalingen op elkaar af te stemmen.

De wijze waarop de bemestingsbeperkingen in en rond waterlopen, zoals opgenomen in het Decreet integraal waterbeleid sinds het wijzigingsdecreet van 20 december 2024, toegepast moeten worden, bevat echter een aantal nuances die met de verwijzing onvoldoende duidelijk zijn. Met name specifiek voor wat betreft de mogelijkheid om nog te bemesten door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing en aangaande de bemestingsbeperkingen rond VHA (Vlaamse Hydrografische Atlas) waterlopen gelegen in VEN of grenzend aan een helling. Met voorliggend artikel wordt de verwijzing aangepast, zodat deze, voor wat betreft de bemesting in en rond waterlopen, alle aspecten hieromtrent, zoals opgenomen in het decreet integraal waterbeleid, bevat en beide bepalingen inhoudelijk dus volledig overeenstemmen.

Hoofdstuk 12. Wijziging van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten

Artikel 62. (Nieuw art. 11/1 – kennisgeving voorkeurecht)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting stelt de Raad van State in arrest nr. 261.854 van 20 december 2024 dat de beslissing om het voorkeurecht uit te oefenen een administratieve rechtshandeling is met individuele draagwijdte die conform artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, steeds individueel ter kennis moet worden gebracht aan de betrokken personen, zijnde de initieel betrokken partijen bij de verkoopovereenkomst (nl. de verkoper en de kandidaat-koper).

Om tegemoet te komen aan dit arrest van de Raad van State wordt een artikel 11/1 toegevoegd aan hoofdstuk V, afdeling 1, van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten.

Als het recht van voorkoop wordt uitgeoefend en als de begunstigde van het voorkeurecht oordeelt dat de beslissing tot uitoefening van het voorkeurecht een beslissing met individuele strekking is die betekend moet worden aan de verkoper en/of de kandidaat-koper, dan vraagt de begunstigde van het voorkeurecht de naam en het adres van de verkoper en/of de kandidaat-koper op bij de instrumenterende ambtenaar.

De instrumenterende ambtenaar bezorgt de gevraagde gegevens aan de begunstigde van het voorkeurecht binnen vijf werkdagen na het verzoek. De gegevens worden schriftelijk bezorgd aan de begunstigde (per mail of per brief).

Bij een verkoop uit de hand is de kandidaat-koper degene met wie de verkoper een verkoopovereenkomst heeft gesloten onder opschortende voorwaarde van niet-uitoefening van het voorkeurecht. Bij een openbare verkoop is de kandidaat-koper de hoogst aanvaarde bidder aan wie het onroerend goed zou worden toegewezen conform artikel 14/1, §2, vierde lid of artikel 14/2, vijfde lid, als het voorkeurecht niet werd uitgeoefend.

Hoofdstuk 13. Wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid

Artikel 63. (Art. 2.1.3 - Aanpassen verwijzing)

Artikel 20 van het decreet van 16 juni 2006 houdende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen, dat handelt over de koopplichten, werd opgeheven via artikel 44 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

In artikel 2.1.3, §1, tweede lid, 5°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid wordt nog verwezen naar het opgeheven artikel 20 van het voormelde decreet van 16 juni 2006 houdende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank. Deze verwijzing moet aangepast worden zodat verwezen wordt naar artikel 21, §1, van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 dat eveneens handelt over de koopplichten.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond**Artikel 64. (Art. 21 – verlenging beslissingstermijn intrekking vergunning voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen)****Artikel 65. (Art. 63/18 – verlenging beslissingstermijn intrekking vergunning voor het opsporen en het winnen van aardwarmte)**

De vergunning voor het opsporen respectievelijk het winnen van koolwaterstoffen betreft een exclusieve schriftelijke toestemming om opsporingswerkzaamheden uit te voeren met betrekking tot potentiële opslagcomplexen voor koolstofdioxide in de diepe ondergrond dan wel koolwaterstoffen te winnen in de diepe ondergrond, binnen een bepaald volumegebied.

De vergunning voor het opsporen of winnen van aardwarmte verleent een exclusief recht aan de vergunninghouder om binnen het volumegebied aardwarmte op te sporen of te winnen.

Het moet echter vermeden worden dat een vergund volumegebied onnodig lang gehypothekeerd wordt zonder dat de vergunde activiteiten uitgevoerd worden. Om deze reden voorziet huidig decreet dat de Vlaamse Regering een opsporingsvergunning of winningsvergunning (zowel voor koolwaterstoffen als voor aardwarmte) op basis van de in het decreet omschreven gronden kan intrekken. Om aan de vergunninghouder de mogelijkheid te bieden zich tegen deze intrekkingbeslissing te verdedigen, voorziet het decreet dat de Vlaamse Regering, vóór dat ze kan overgaan tot intrekking, de vergunninghouder in gebreke stelt en de mogelijkheid biedt om uitleg te verschaffen, bezwaar aan te tekenen, of de activiteiten in overeenstemming te brengen met de vergunning.

Het is mogelijk dat een complexe situatie aan de basis ligt van de vertragingen in de uitvoering van de vergunde activiteiten. Om de eventuele noodzaak tot intrekking van een opsporings- of winningsvergunning met volledige kennis van zaken te kunnen beoordelen, kan het nodig zijn om bijkomende toelichting te vragen aan de vergunninghouder naar aanleiding van de uitleg die werd verschaft in antwoord op de ingebrekestelling.

Het decreet voorziet een beslissingstermijn van negentig dagen na het verstrijken van de termijn waarin aan de vergunninghouder de mogelijkheid wordt geboden om te reageren op de ingebrekestelling. Deze beslissingstermijn houdt echter geen rekening met de eventuele noodzaak om bijkomende toelichting te vragen naar aanleiding van de informatie die de vergunninghouder heeft bezorgd.

Om deze reden wordt een verlenging van de beslissingstermijn voorzien indien de vergunninghouder binnen de eerste negentig dagen om bijkomende toelichting werd verzocht.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Artikel 66. (Art. 1.1.2, 10° – ruimtelijk kwetsbaar gebied)

Bij de opmaak van (gewestelijke) ruimtelijke uitvoeringsplannen in het kader van de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur (de AGNAS-processen) wordt soms gebruik gemaakt van het stedenbouwkundig voorschrift "agrarisch gebied met ecologisch belang" zoals het eertijds ook in gewestplanwijzigingen werd gebruikt. Dat gebeurt omdat dit voorschrift passend is voor het omschrijven van de toegelaten handelingen in gebieden die bestemd zijn voor de beroepslandbouw maar waar randvoorwaarden in verband met de uitoefening van die landbouw worden gesteld vanuit aanwezige of te herstellen natuurwaarden in het betrokken gebied. Soms gaat het om een herneming van een bestemming die reeds in de gewestplannen was aangeduid, om via het RUP een overzichtelijk plankader tot stand te brengen voor een ruimer gebied waar diverse open ruimtebestemmingen aanwezig zijn.

Nu is het zo dat krachtens de huidige tekst van artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, de agrarische gebieden met ecologisch belang die in de gewestplannen destijds zijn aangeduid, tot de "ruimtelijk kwetsbare gebieden" behoren (artikel 1.1.2, 10°, a) VCRO), terwijl agrarische gebieden met ecologisch belang die in ruimtelijke uitvoeringsplannen opgenomen worden, niet voorkomen in de lijst met ruimtelijk kwetsbare gebieden voor wat de ruimtelijke uitvoeringsplannen betreft (artikel 1.1.2, 10°, b° VCRO).

Aan die discrepantie wordt met het voorgestelde artikel verholpen.

Merk op dat ook de aanhef van de opsomming van artikel 1.1.2, 10°, b° VCRO wordt aangepast, omdat het lijstje met kwetsbare gebieden tot nu toe bestond uit verwijzingen naar alle gebieden van telkens één hoofdcategorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, terwijl het thans de bedoeling is om een specifiek type gebied als ruimtelijk kwetsbaar gebied aan te duiden zonder de volledige categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding waartoe dit gebied behoort als ruimtelijk kwetsbaar gebied aan te duiden.

Artikel 67. (Art. 2.2.2 – tijdstip delegatie planningsbevoegdheden)

Artikel 2.2.2, §2, VCRO laat toe dat planningsbevoegdheden worden gedelegeerd van het ene planningsniveau naar het andere planningsniveau.

Ook is voorzien in de mogelijkheid dat kan worden afgeweken van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan mits instemming door de bevoegde plannende overheid. Het tijdstip waarop deze delegatie of instemming moet bekomen zijn is volgens de huidige regeling op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of schriftelijke adviesronde.

De huidige formulering komt verwarrend over terwijl de praktijk leert dat de delegatie of instemming moet bekomen zijn voor de voorlopige vaststelling. Vandaar wordt verduidelijkt dat de instemming (of vraag tot afwijking) er moet zijn voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp van plan.

Artikel 68. (Art. 2.2.4 – verduidelijking term)

Artikel 2.2.4, §2, bepaalt de inhoud van een startnota.

Een van de elementen is de aanduiding van het "studiegebied" voor de uitwerking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Deze term 'studiegebied' is problematisch aangezien de term studiegebied een courante term is uit het MER.

De effecten van het 'plan' worden onderzocht in het 'studiegebied' dat per discipline verschilt en dat meestal groter is dan 'het gebied van het plan'.

Bovendien is het moeilijk om in de fase van de startnota een concrete afbakening van een studiegebied / plangebied op te nemen. Vanaf het moment dat een contour wordt opgenomen, komt men tot de vaststelling dat het heel moeilijk is om bepaalde percelen nog bijkomend op te nemen in het plangebied van het RUP als deze nog niet opgenomen zijn geweest in startnotafase.

Vandaar dat een aangepaste formulering wordt voorgesteld.

Artikel 69. (Art. 2.2.5 – Opheffing meerwaarderamingsrapport)

Zoals hoger aangegeven, kan de beleidsmatige relevantie van het meerwaarderamingsrapport in vraag gesteld worden. Dit rapport is immers:

- (1) niet perceelsgewijs, maar doet enkel uitspraak over de meerwaarde op niveau van het plan;
- (2) is facultatief, dus te maken op eventueel verzoek van de plannende overheid;
- (3) is niet bedoeld om inspraakreacties (tijdens een openbaar onderzoek) uit te lokken en kan geen voorspelling maken over de hoogte van individuele planbatenheffingen of het moment van de inning.

Vandaar dat de figuur van het meerwaarderamingsrapport wordt geschrapt in de regelgeving en de verwijzing hiernaar wordt opgeheven.

Artikel 70. (Art. 2.2.6 – subcategorieën van gebiedsaanduiding)

De bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) voorzien dat binnen de vooropgestelde 750.000 ha agrarisch gebied (bestemmingscategorie 'landbouw') maximum 70.000 ha via een overdruk op de bestemming als "natuurverwevingsgebied" zal aangeduid worden. Die aanduiding houdt in dat in die agrarische gebieden ook natuurwaarden belangrijk zijn en past binnen de differentiatie van de agrarische structuur die het RSV beoogde. De agrarische gebieden met overdruk natuurverwevingsgebied zijn dus volgens het RSV een onderdeel van de 750.000 ha agrarisch gebied binnen de bestemmingscategorie 'landbouw'.

In het richtinggevend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt gesteld dat natuurlijke en agrarische structuur elkaar overlappen in de gebieden met overdruk natuurverwevingsgebied. Ze komen dus verweven voor.

In (gewestelijke) ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt soms gebruik gemaakt van het **voorschrift "agrarisch gebied met ecologisch belang"** dat eerder al in gewestplanwijzigingen werd gebruikt. Met dergelijk voorschrift wordt een gebied bestemd voor de beroepslandbouw, met dien verstande dat aan de uitoefening van die beroepslandbouw randvoorwaarden worden gesteld in functie van de instandhouding of het herstel van natuurwaarden die aanwezig zijn of waren in het betrokken gebied. Deze aanduiding past, net als de aanduiding van agrarische gebieden met overdruk natuurverweving, in de door het RSV beoogde differentiatie van de agrarische structuur.

In de typevoorschriften die als bijlage zijn gevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, worden landbouw en natuur "nevensgeschikte functies" genoemd in de agrarische gebieden met overdruk natuurverweving. Het voorschrift wordt echter duidelijk tot de groep voorschriften voor agrarisch gebied gerekend. Er zijn vier typevoorschriften voorzien in de categorie van gebiedsaanduiding "landbouw". "Overdruk natuurverweving op landbouw" is als vierde type (4.4) weergegeven onder de categorie "4. Landbouw". Merk op dat in het typevoorschriftenbesluit van 2008 dus reeds sprake is van het begrip "categorie van gebiedsaanduiding".

De gebiedsaanduiding "Agrarisch gebied met ecologisch belang" is niet opgenomen in de typevoorschriften. Daar waar het voorschrift gebruikt werd in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, worden landbouw en natuur in de toelichting bij het voorschrift "nevengegeschikte functies" genoemd.

Met het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid werd in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (daarna gecoördineerd tot de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) een opsomming van categorieën van gebiedsaanduiding ingevoerd. Voortaan moest elk stedenbouwkundig voorschrift dat gebruikt werd in een ruimtelijk uitvoeringsplan onder één van die gebiedscategorieën ondergebracht worden. Die regeling is thans te vinden in artikel 2.2.6 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Gelet op de hierboven aangehaalde vermeldingen in het RSV werden de agrarische gebieden met overdruk natuurverweving die aangeduid werden in (gewestelijke) ruimtelijke uitvoeringsplannen ondergebracht onder de categorie van gebiedsaanduiding "landbouw".

Bij arrest nr. 237.639 van 14 maart 2017 vernietigde de Raad van State een (gemeentelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan waarin agrarisch gebied met ecologisch belang was aangeduid, omdat het betrokken voorschrift was ondergebracht onder de categorie van gebiedsaanduiding "landbouw". De Raad was van oordeel dat, gelet op de bewoordingen van het voorschrift en de toelichting bij het voorschrift, agrarische activiteiten en natuurbehoud en -ontwikkeling beide als hoofdbestemmingen moeten worden beschouwd waardoor het voorschrift onterecht was ondergebracht onder de subcategorie van gebiedsaanduiding "agrarisch gebied" ("in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw") binnen de hoofdcategorie "landbouw". De Raad oordeelde dat door deze foutieve toewijzing het betrokken onderdeel van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onwettig was.

Naar aanleiding van dit arrest is sindsdien de gebiedsaanduiding agrarisch gebied met ecologisch belang (in gewestelijke RUPs) ondergebracht onder de (hoofd)categorie "overig groen", meer bepaald onder de subcategorie "gemengd open ruimtegebied". Deze subcategorie betreft volgens huidig artikel 2.2.6, §2, tweede lid, 6°, a), VCRO: "gemengd openruimtegebied, waarbij natuurbehoud, bosbouw, landschapszorg, landbouw en recreatie nevengegeschikte functies zijn".

Er is dus, voor wat betreft de agrarische gebieden met ecologisch belang maar ook voor de agrarische gebieden met overdruk natuurverweving, een discrepantie tussen enerzijds de gebiedscategorisering die in lijn ligt met het Raad van State-arrest uit 2017 en anderzijds een categorisering die rekening houdt met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen waarbij agrarische gebieden met ecologisch belang of met overdruk natuurverweving behoren deel uitmaken van de agrarische structuur.

Met het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 tot bepaling van bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw werd dit probleem geremedieerd. De betrokken gebieden ressorteren voortaan onder twee nieuw gecreëerde subcategorieën binnen de hoofdcategorie landbouw. Door deze subcategorieën van gebiedsaanduiding te bepalen, is er duidelijkheid over de (sub)categorie waarin de (gebieden beheerst door de) voorschriften agrarisch gebied met overdruk natuurverweving of met ecologisch belang moeten ondergebracht worden. De Vlaamse Regering kon deze nieuwe subcategorieën van gebiedsaanduiding creëren omdat artikel 2.2.6 VCRO een machtiging aan de Vlaamse Regering bevatte om dit te doen.

De goedkeuring van het betrokken besluit leverde echter een situatie op waarbij sommige subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen het agrarisch gebied te vinden zijn in de VCRO, en andere in een uitvoeringsbesluit. Door de nieuw gecreëerde categorieën ook in de VCRO te verankeren, wordt de overzichtelijkheid van de categorisering van voorschriften bevorderd.

Artikel 71. (Art. 2.2.9 – termijn advisering voorontwerp RUP)

Artikel 2.2.9, tweede lid, VCRO bevat een minimumtermijn tussen versturen van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de organisatie van een plenaire vergadering.

Uit de praktijk blijkt dat 21 dagen te krap is geworden met de geïntegreerde procedure aangezien ook de milieubeoordeling (vaak omvangrijk) geadviseerd moet worden.

Om de adviesinstanties voldoende tijd te gunnen het voorontwerp te kunnen doornemen, wordt deze minimumtermijn verlengd van 21 naar 30 dagen. Dit komt de advisering (en robuustheid van planning) ten gunste.

Het vijfde lid van artikel 2.2.9 VCRO bevat een adviestermin in het geval er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd (die is immers niet verplicht).

Ook daar geldt de bekommernis dat er voldoende tijd moet zijn voor advies, en wordt de minimumtermijn aangepast.

Artikel 72. (Art. 2.2.12 – tijdstip delegatie planningsbevoegdheden)

Artikel 2.2.12 VCRO (m.b.t. provinciale RUP's) laat toe dat planningsbevoegdheden worden gedelegeerd van het ene planningsniveau naar het andere planningsniveau.

Ook is voorzien in de mogelijkheid dat kan worden afgeweken van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan mits instemming door de bevoegde plannende overheid. Het tijdstip waarop deze delegatie of instemming moet bekomen zijn is volgens de huidige regeling op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of schriftelijke adviesronde.

De huidige formulering komt verwarrend over terwijl de praktijk leert dat de delegatie of instemming moet bekomen zijn voor de voorlopige vaststelling.

Vandaar wordt verduidelijkt dat de instemming (of vraag tot afwijking) er moet zijn voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp van plan.

Artikel 73. (Art. 2.2.14 – termijn advisering voorontwerp RUP)

Artikel 2.2.14, tweede lid, VCRO bevat een minimumtermijn tussen versturen van het voorontwerp van provinciaal RUP en de organisatie van een plenaire vergadering.

Uit de praktijk blijkt dat 21 dagen te krap is geworden met de geïntegreerde procedure aangezien ook de milieubeoordeling (vaak omvangrijk) geadviseerd moet worden.

Om de adviesinstanties voldoende tijd te gunnen het voorontwerp te kunnen doornemen, wordt deze minimumtermijn verlengd van 21 naar 30 dagen. Dit komt de advisering (en robuustheid van planning) ten gunste.

Het zesde lid van artikel 2.2.14 VCRO bevat een adviestermin in het geval er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd (die is immers niet verplicht).

Ook daar geldt de bekommernis dat er voldoende tijd moet zijn voor advies, en wordt de minimumtermijn aangepast.

Artikel 74. (Art. 2.2.18 – tijdstip delegatie planningsbevoegdheden)

Artikel 2.2.18 VCRO (m.b.t. gemeentelijke RUP's) laat toe dat planningsbevoegdheden worden gedelegeerd van het ene planningsniveau naar het andere planningsniveau.

Ook is voorzien in de mogelijkheid dat kan worden afgeweken van een gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan mits instemming door de bevoegde plannende overheid. Het tijdstip waarop deze delegatie of instemming moet bekomen zijn is volgens de huidige regeling op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of schriftelijke adviesronde.

De huidige formulering komt verwarrend over terwijl de praktijk leert dat de delegatie of instemming moet bekomen zijn voor de voorlopige vaststelling. Vandaar wordt verduidelijkt dat de instemming (of vraag tot afwijking) er moet zijn voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp van plan.

Artikel 75. (Art. 2.2.20 – termijn advisering voorontwerp RUP)

Artikel 2.2.20 VCRO bevat een minimumtermijn tussen versturen van het voorontwerp van gemeentelijk RUP en de organisatie van een plenaire vergadering resp. het uitbrengen van het advies als geen plenaire vergadering georganiseerd wordt.

Om de adviesinstanties voldoende tijd te gunnen het voorontwerp te kunnen doornemen, wordt de minimumtermijn verlengd van 21 naar 30 dagen. (zie ook toelichting bij wijziging van artikel 2.2.9 VCRO)

Artikel 76. (Art. 2.3.1/1 – digitalisering proces stedenbouwkundige verordeningen)

De administratieve afhandeling van de adviesverlening en het specifiek toezicht op stedenbouwkundige verordeningen is momenteel reeds mogelijk in DSI. De regelgeving legt evenwel geen verplichting op om hiervan gebruik te maken.

Gelijklopend met het systeem voor ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt met voorliggend artikel een rechtsgrond gecreëerd voor de elektronische uitwisseling en terbeschikkingstelling van alle documenten en adviezen in het kader van de opmaak van een stedenbouwkundige verordening.

Het is aan de Vlaamse Regering om de nadere regels verder uit te werken.²¹

Artikel 77. (Art. 2.3.2 – aanpassing interne verwijzing)

Ingevolge de gedeeltelijke inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024 houdende diverse bepalingen over omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, is het thans mogelijk om gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen, vastgesteld vóór 1 september 2009, op vereenvoudigde wijze op te heffen (zonder adviesronde en openbaar onderzoek).

Huidig artikel 2.3.2, §2/4, derde lid VCRO luidt als volgt:

"In geval van een loutere opheffing van een verordening, vastgesteld voor 1 september 2009, zijn de bepalingen van paragraaf 2, zesde tot en met achtste lid, niet van toepassing en kan de gemeenteraad onmiddellijk tot opheffing overgaan."

Bij artikel 63 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, dat in werking trad op 15 april 2024, werd artikel 2.3.2, §2, tweede lid, VCRO opgeheven. Hierdoor telt artikel 2.3.2, §2, VCRO niet langer acht, maar zeven leden.

De verwijzing naar de juiste leden wordt nu voorzien.

²¹ Zie [Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen](#)

Artikel 78. (Art. 2.6.1, §3 - Terminologie onteigeningsdecreet)

Met een terminologische aanpassing van artikel 2.6.1, §3, wordt voorzien in een afstemming met het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

Omdat hier sprake is van een definitieve uitschakeling van het recht op planschadevergoeding, wordt gespecificeerd dat de betreffende vrijstelling van planschade wordt gekoppeld aan het bestaan van een definitief onteigeningsbesluit zoals bepaald in het Vlaams Onteigeningsdecreet.

Een definitieve onteigeningsbeslissing overeenkomstig de onteigeningswet van 27 mei 1870 verwijst immers enkel naar de onteigeningen die niet begrepen zijn in het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, maar die nog steeds verlopen volgens de procedure van de onteigeningswet van 27 mei 1870, met name de onteigeningen door de federale overheid of door de federale overheid gemachtigde instellingen die op federale bevoegdheden betrekking hebben.

Artikel 79. (Art. 2.6.5 – actualisatie & vrijstelling planbaten)

➤ Punt 1°

De inwerkingtreding van bijzondere plannen van aanleg is vandaag de dag niet meer van toepassing. De link met BPA's is echter blijven staan in art. 2.6.5 VCRO en wordt nu dus opgeheven.

➤ Punt 2°

Het in artikel 2.6.5 VCRO voorziene 'recht op inkeer' (zie hoger) wordt aangepast zodat het enkel nog van toepassing is bij een gerechtelijke uitspraak die de betaling van een planschadevergoeding oplegt. Dit is het geval waar:

- (1) de planschadevergoeding wordt opgelegd aan de overheid in het kader van de oude (gerechtelijke) planschadeprocedure; of
- (2) wanneer een beroep conform artikel 9 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werd ingesteld tegen een definitieve beslissing over een toegekende planschade en er een rechterlijke uitspraak is.

Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 heeft de planschadeprocedure immers omgezet van een gerechtelijke naar een administratieve procedure, waar de initiatiefnemer van het RUP nauw betrokken wordt en zelfs bevoegd is voor het nemen van een definitieve beslissing over de toe te kennen planschadevergoeding. In deze administratieve werkwijze is dergelijk 'recht op inkeer' niet langer zinvol.

Artikel 80. (Art. 2.6.6 - actualisatie)

De inwerkingtreding van bijzondere plannen van aanleg is vandaag de dag niet meer van toepassing. De link met BPA's is echter blijven staan in artikel 2.6.6 VCRO en wordt nu dus opgeheven.

Artikel 81. (Art. 2.6.7/2 – opheffing overgangsregeling)

In 2013 werd de mogelijkheid om de planbatenheffing op te schorten ingevoerd voor percelen die het voorwerp uitmaken van een Brownfieldconvenant (artikel 2.6.7/1 VCRO).

Het verzoek tot opschorting gebeurt bij de Vlaamse Belastingdienst binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de derde werkdag volgend op de verzendingsdatum vermeld op het aanslagbiljet of binnen een termijn van drie maanden na de definitieve afsluiting van het Brownfieldconvenant.

Artikel 2.6.7/2 voorzag een overgangsregeling voor de heffingen die betrekking hebben op percelen die al voor de inwerkingtreding van artikel 2.6.7/1 het voorwerp uitmaken van een bestaand Brownfieldconvenant. Voor deze percelen moest het verzoek tot opschorting gebeuren voor 31 december 2013. Deze bepaling kan nu opgeheven worden.

Artikel 82. (Art. 2.6.10 – Meerwaarderamingsrapport – meerwaarderapport in geval van toepassing saldering)

Zoals hoger aangegeven, kan de beleidsmatige relevantie van het meerwaarderamingsrapport in vraag gesteld worden. Dit rapport is immers:

- (1) niet perceelsgewijs, maar doet enkel uitspraak over de meerwaarde op niveau van het plan;
- (2) is facultatief, dus te maken op eventueel verzoek van de plannende overheid;
- (3) is niet bedoeld om inspraakreacties (tijdens een openbaar onderzoek) uit te lokken en kan geen voorspelling maken over de hoogte van individuele planbatenheffingen of het moment van de inning.

Vandaar dat de figuur van het meerwaarderamingsrapport wordt geschrapt in de regelgeving en de verwijzing hiernaar wordt opgeheven.

Daarnaast vergt de invoering van de salderingsregel in het Instrumentendecreet (zie punt 2.2.5 van de algemene toelichting en de toelichting van artikel 109) een andere ingreep in artikel 2.6.10 VCRO. In de tweede paragraaf van artikel 2.6.10 VCRO wordt geregeld hoe en wanneer een meerwaarderapport wordt gemaakt. Dat gebeurt voor “elk in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan” dat heffingsplichtige bestemmingswijzigingen bevat, en het rapport “bevat een vermoede meerwaarde voor elk perceel” waarop zo’n bestemmingswijziging gebeurt. Dit houdt in de praktijk in dat er één meerwaarderapport gemaakt wordt per RUP dat heffingsplichtige bestemmingswijzigingen bevat.

Nu kan het zo zijn dat bij toepassing van de salderingsregel de berekening van de meerwaarde op de in de saldering betrokken percelen best afzonderlijk gebeurt, en op een ander moment dan de schatting van de meerwaarde voor de andere percelen in het RUP die niet in een saldering betrokken zijn. De saldering zou bijvoorbeeld kunnen worden toegepast op het ogenblik dat er een aanvraag tot planschadevergoeding wordt ingediend, wat potentieel op een later tijdstip gebeurt dan de redactie van het meerwaarderapport dat in gang gezet wordt na de inwerkingtreding van het RUP.

Om die reden wordt een bepaling ingevoegd die het mogelijk maakt om een afzonderlijk meerwaarderapport op te maken in geval van toepassing van de salderingsregel.

Voor de duidelijkheid: het bedrag van de geschatte meerwaarde blijft nog steeds vastgesteld worden met inachtneming van het tijdstip van de bestemmingswijziging.²² Dat de opmaak van het meerwaarderapport voor sommige percelen op een ander tijdstip zou gebeuren dan het rapport voor andere percelen, levert dus zeker geen ongelijke behandeling op wat betreft het bedrag van de heffing.

Artikel 83. (Art. 4.2.14, §2 - vermoeden van vergunning)

Artikel 4.2.14, §2, VCRO bevat het weerlegbaar vermoeden van vergunning. Dit speelt in het kader van bestaande constructies waarvan wordt aangetoond dat ze gebouwd werden tussen 22 april 1962 en de eerste inwerkingtreding van het gewestplan.

Het tweede lid van deze paragraaf bepaalt dat het tegenbewijs, vermeld in het eerste lid, niet meer kan worden geleverd eens de constructie één jaar als vergund geacht opgenomen is in het vergunningenregister.

²² Zie art. 2.6.10, §2, derde lid, VCRO en art. 1/5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende sommige aspecten van de planbatenheffing.

Artikel 5.1.3 VCRO handelt over wat in het vergunningenregister dient te worden opgenomen als "vergund geacht". Voorliggend decreet bevat eveneens een wijziging van dit artikel waardoor een delegatie ingevoerd wordt voor de Vlaamse Regering om de (actieve) bekendmaking van de opname in het vergunningenregister te regelen.

Hierbij moet worden vermeden van het verstrijken van deze specifieke beroepstermijn (met actieve bekendmaking) gecombineerd wordt met nog eens 1 jaar voor definitief worden van de registratie, wat een systeem is zonder actieve bekendmaking.

Dit is dubbel op en maakt het alleen maar ingewikkeld.

Vandaar dat de termijn van 1 jaar om het tegenbewijs te leveren eens de constructie als vergund geacht opgenomen is in het vergunningenregister, geschrapt wordt

Artikel 84. (Art. 4.2.16, §2 - afstemming verkavelingsattest en lasten)

Ingevolge de toepassing van artikel 77 Omgevingsvergunningendecreet (hierna "OVD")- de verplichte waarborg bij elke last in natura – ontstaan er in de praktijk problemen bij de verkavelingsvergunningen.

Zo stelt er zich een probleem met het verkavelingsattest, vermeld in artikel 4.2.16 VCRO.

Door het feit dat er bij een last in natura steeds een financiële waarborg is, kan het college niet meer kiezen tussen de waarborg en het effectief uitvoeren van de lasten.

Artikel 4.2.16, §2, VCRO is niet gealigneerd aan het gewijzigde artikel 77 OVD. Daardoor wordt in dit artikel 4.2.16 nog steeds uitgegaan van een keuze tussen het stellen van een afdoende waarborg en het uitvoeren van de lasten, net omdat de verplichting van een waarborg vroeger niet gold.

De keuze in paragraaf 2 stamt nog voort uit de vroegere regelgeving waar het stellen van een financiële waarborg bij het verlenen van de verkavelingsvergunning geen verplichting was.

Gemeenten geven aan dat de verplichte financiële waarborg bij lasten in natura heel waardevol is, maar dat dit afhangt van de aard van de aanvraag. Zo is de verplichte waarborg van belang bij een last in natura op het openbaar domein, of een verplichte last in natura op een zonevreemde site zelf.

In andere gevallen en heel vaak bij verkavelingen zou het stellen van de waarborg best optioneel zijn, zoals het ook vroeger was.

Daarom wordt voorgesteld om in artikel 77 OVD voor de verplichting van het stellen van een waarborg bij een last in natura, een uitzondering te maken voor verkavelingsvergunningen.

Dit heeft tot gevolg dat artikel 4.2.16 VCRO kan blijven bestaan (keuze waarborg of uitvoering last voor verkavelingsattest), mits het terminologisch wordt aangepast aan artikel 77 OVD (modaliteiten van de waarborg, schrappen van 'afdoende').

Op die manier heeft de gemeente opnieuw de optie om de uitvoering in natura door de verkavelaar zelf af te dwingen door middel van het verkavelingsattest. Daardoor verkrijgt het attest terug zijn nut dat het in het verleden ook al bewezen heeft.

Door de keuze te laten bij verkavelingen, heeft dit bijkomend tot gevolg dat de problematiek van het verplicht stellen van een waarborg bij een kosteloze grondafstand als last in natura zich niet meer stelt.

Door de verplichte waarborg, moet er bij verkavelingen met wegeaanleg steeds een dubbele waarborg gesteld worden zowel voor de aanleg van de wegenis, als voor de kosteloze grondafstand. (zie hiervoor ook de toelichting bij art. 77 OVD)

Artikel 77 OVD vermeldt dat de waarborg de volledige geraamde kostprijs van de lasten dekt. Als dit vertaald wordt naar de kosteloze grondafstand, gaat dat om de kostprijs van deze transactie en dus naast de waarde van de grond op zich, ook de transactiekosten zoals de kostprijs van de akte. Dit vraagt een verregaande voorfinanciering van de verkavelaar en wordt als weinig werkbaar ervaren door gemeenten.

Artikel 85. (Art. 4.3.1 - Planaanpassingen op initiatief van de overheid)

Artikel 187 van het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit heft in artikel 4.3.1, §1, VCRO het derde lid op.

De toelichting bij dit artikel 187 luidde:

Artikel 4.3.1 VCRO bevat de mogelijkheid voor de overheid om voorwaarden op te

leggen, met inbegrip van het opleggen van een beperkte aanpassing van de ter beoordeling voorgelegde plannen.

Dit artikel verwijst naar vigerend artikel 30 van het Decreet wat betreft een aanpassing van de plannen.

De rechtspraak leest de verwijzing naar vigerend artikel 30 van het Decreet als zou een wijziging van het aangevraagde slechts mogelijk zijn op verzoek van de aanvrager, terwijl deze verwijzing bedoeld was als afbakening van het begrip 'beperkte' aanpassingen. Aanpassingen zijn immers niet langer beperkt als hierover een openbaar onderzoek georganiseerd zou moeten worden.

Gezien het nooit de bedoeling was om de overheid de mogelijkheid te ontnemen om uit eigen beweging beperkte planaanpassingen op te leggen (via voorwaarden),

wordt de verwijzing naar vigerend artikel 30 van het Decreet opgeheven.

De Vlaamse Regering dient echter bij uitvoeringsbesluit de datum van inwerkingtreding van elke bepaling van dit decreet van 17 mei 2024 te bepalen. Intentie hier is dat dit gebeurt gelijktijdig met de aanpassingen aan het uitvoeringsbesluit en het Omgevingsloket.

Deze bepaling staat echter los van het invoeren van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en kan, gelet op de nood aan het kunnen opleggen van beperkte planaanpassingen op initiatief van de overheid) al eerder in werking treden.

Artikel 86. (Art. 4.4.6 – afwijkingen op stedenbouwkundige voorschriften voor beschermde erfgoed)

Artikel 4.4.6 van de VCRO betreft een afwijkingsbepaling voor constructies die beschermd zijn als monument of die deel uitmaken van een beschermd stads- of dorpsgezicht of landschap.

Naar aanleiding van enkele uitspraken van de RvVb werd in 2017 deze regeling een eerste maal verruimd, om, in het belang van het voortbestaan van het erfgoed, op een vlotte manier, zonder RUP, bepaalde ingrepen te kunnen doen die nieuwe functies in het erfgoed ondersteunen.

Zo werd de toepassing van het tweede lid niet langer beperkt tot handelingen die noodzakelijk zijn voor de ontsluiting van het monument, maar kunnen naast ontsluitingen ook parkings, verhardingen, reliëfwijzigingen, ondergrondse constructies, technische constructies of onthaalinfrastructuur met een maximale vloeroppervlakte van 100 m² worden toegelaten op voorwaarde dat ze het functioneren van de aanwezige of te vergunnen activiteiten binnen de beschermde goederen bevorderen of zorgen voor de valorisatie ervan.

De bedoeling van de decreetgever was hier om de maximale vloeroppervlakte van 100 m² te koppelen aan onthaalinfrastructuur; immers, bij parkings, verhardingen, reliëfwijzigingen is de ruimtelijke impact doorgaans kleiner, zodat grotere oppervlaktes vergund kunnen worden.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelt echter anders en acht de vloeroppervlakte-voorwaarde van 100 vierkante meter van toepassing op alle handelingen vermeld in het betreffende artikel.

Om dit artikel beter te laten aansluiten bij de initiële bedoeling, wordt dit herschreven om aan te geven dat het oppervlaktecriterium niet slaat op elke limitatief opgelijste handeling in puntje 1°, maar enkel op de onthaalinfrastructuur.

Artikel 87. (Art. 4.8.11 – Termijn om opname in vergunningenregister aan te vechten)

➤ Punt 1°

Artikel 4.8.11, §1, VCRO geeft aan welke personen een beroepen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen kunnen instellen.

Hieraan wordt de leidend ambtenaar van het Departement Omgeving toegevoegd of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde. Deze ambtenaar dient immers te waken over de doelstelling van de ruimtelijke ordening.

➤ Punt 2°

Artikel 4.8.11, §2, VCRO bevat de termijn voor derden om een registratiebeslissing (inzake vermoeden van vergunning) aan te vechten bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Derden hebben een beroepstermijn van 45 dagen.

Volgens artikel 4.8.11, §2, 2°, b), VCRO startte die termijn vanaf de dag na de opname van de constructie in het vergunningenregister.

Met het arrest van 19 oktober 2023 (nr. 140/2023) heeft het Grondwettelijk Hof die regeling ongrondwettig bevonden, omdat dit te streng zou zijn. Er kan van een burger niet worden verwacht dat hij op regelmatige basis het vergunningenregister raadpleegt, louter om na te gaan of daarin constructies werden opgenomen waarvan hij hinder of nadelen kan ondervinden.

De beroepstermijn voor derden om een registratiebeslissing aan te vechten, (de 45 dagen) start bijgevolg vanaf de datum van feitelijke kennisname van de beslissing en dus niet langer vanaf de dag na de opname van de constructie in het vergunningenregister.

Omdat 'feitelijke kennisname' heel weinig rechtszekerheid biedt naar de begunstigde van het vermoeden, wordt thans in artikel 5.1.3, VCRO een delegatie opgenomen zodat de Vlaamse Regering in een bekendmakingsregeling kan voorzien.

De beroepstermijn voor derden om op te treden tegen een registratiebeslissing start dan ook vanaf deze (nog uit te werken) bekendmakingswijze.

Hierbij lijkt het logisch dat aangesloten wordt bij de bekendmakingswijze van vergunningen.

Artikel 88. (Art. 5.1.1 - plannenregister)

Artikel 5.1.1 VCRO bepaalt welke informatie er in het plannenregister moet worden opgenomen. De stedenbouwkundige verordeningen ontbreken hier in de oplijsting, terwijl deze eveneens planningsinformatie bevatten. Deze worden dan ook toegevoegd.

Bovendien bepaalt artikel 7 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 houdende bepaling van de nadere regels voor de opmaak en de actualisering van het plannenregister reeds dat het college van burgemeester en schepenen de bestaande en de nieuwe stedenbouwkundige verordeningen, bouw- en verkavelingsverordeningen opneemt in het plannenregister.

Om de verplichte inhoud van het plannenregister te centraliseren, worden stedenbouwkundige verordeningen toegevoegd aan de decretale oplijsting.

In tegenstelling tot ontwerpen van RUPs kunnen ontwerpen van verordeningen niet worden aangewend om anticipatief een vergunning te weigeren of te verlenen, maar kan dit enkel op basis van een definitief vastgestelde verordening. Het is dan ook niet nuttig om 'ontwerpen' van verordening op te nemen.

Artikel 89. (Art. 5.1.3 – delegatie bekendmaking opname in het vergunningenregister)

➤ Punt 1° en 2°

Met het arrest van 19 oktober 2023 (nr. 140/2023) heeft het Grondwettelijk Hof de termijn voor derden om in beroep te gaan tegen registratiebeslissingen ongrondwettig bevonden, omdat dit te streng zou zijn. Er kan van een burger niet worden verwacht dat hij op regelmatige basis het vergunningenregister raadpleegt, louter om na te gaan of daarin constructies werden opgenomen waarvan hij hinder of nadelen kan ondervinden.

Vandaar dat een delegatie wordt voorzien voor de Vlaamse Regering om de bekendmaking van de registratiebeslissing nader te regelen.

Hierbij lijkt het logisch dat aangesloten wordt bij de bekendmakingswijze van vergunningen.

Dit artikel 5.1.3 VCRO voorziet zelf al in een betekening van een weigering tot opname als « vergund geacht », aan de eigenaar; tenzij ten aanzien van die constructies waarvoor reeds een gemotiveerde mededeling werd verricht bij de opmaak van het ontwerp van vergunningenregister.

➤ Punt 3°

De nieuwe paragraaf 4 bepaalt dat registratiebeslissingen die zijn gevolgd door een definitieve vergunningsbeslissing, niet langer ter discussie staan.

De registratiebeslissing zelf is misschien niet bekendgemaakt aan derden, waardoor deze ter discussie zouden kunnen staan op basis van het arrest van het Grondwettelijk Hof, de vergunningen die gevolgd zijn nadat de opname in het vergunningenregister plaatsvond, werden wel bekendgemaakt, conform de regels die gelden voor vergunningen.

Navolgende vergunningen konden slechts verleend worden met toepassing van het vermoeden van vergunning, zodat derden – die op de hoogte waren van de vergunningsbeslissing – op dat moment de mogelijkheid hadden op te treden.

Artikel 90. (Art. 5.2.1 – afstemming informatieverplichtingen)

Artikel 91. (Art. 5.2.5 – afstemming informatieverplichtingen)

Artikel 92. (Art. 5.2.6 – afstemming informatieverplichtingen)

De wijzigingen aan artikel 5.2.1, 5.2.5 en 5.2.6 VCRO betreffen eenzelfde technische aanpassing. Gezien de bepalingen gelinkt zijn aan de twee decreten (VCRO en KVH), wordt hier louter voor de duidelijkheid toch ook nog geëxpliceerd dat de eerdere rechterlijke herstelmaatregelen en bestuurlijke maatregelen die nog op grond van de VCRO waren opgelegd ook moeten opgenomen worden in o.a. onderhandse aktes tussen particulieren, notariële aktes en vastgoedadvertenties.

Dit is aangewezen gezien dit bv. voor particulieren, die hiertoe ook gehouden zijn, zo duidelijker tot uiting komt. De voorliggende aanpassing, wijzigt inhoudelijk dus niets maar verduidelijkt gewoon de vorige wijziging.

Voorts is in artikel 5.2.1 VCRO nog een technische aanpassing ingevolge een hernummering gedaan.

Artikel 93. (Art. 5.6.8 – afstemming vergoedingsregeling bij WORG's op regeling Instrumentendecreet)

Met het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 werden een reeks vergoedingsregelingen, waaronder de planschaderegeling van de VCRO geharmoniseerd. De harmonisatie had betrekking op procedurele regels, op de berekening van de vergoeding, enzovoort. De inhoudelijke grondslag voor de betrokken vergoedingen bleef in de respectieve inhoudelijke decreten geregeld (bijv. in de VCRO voor wat planschade betreft).

De planschadevergoeding is een zogenaamde "eigenaarsvergoeding" in de zin van het Instrumentendecreet (zie artikel 3, 6° juncto artikel 6 Instrumentendecreet van 26 mei 2023).

Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 geeft in artikel 5, 2°, a) een definitie van "begunstigde" voor wat de diverse eigenaarsvergoedingen betreft:

"de begunstigde van de eigenaarsvergoeding is de zakelijk gerechtigde op het moment van de inwerkingtreding van de gebruiksbeperking, de echtgenoot of echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de zakelijk gerechtigde, en de erfopvolgers aan wie het recht op eigenaarsvergoeding is overgedragen of overgegaan door erfopvolging of testament".

In artikel 14 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 wordt ook nog verduidelijkt dat, in geval van meerdere zakelijk gerechtigden (bijv. mede-eigenaars, maar evengoed een opstalhouder en een naakte eigenaar) de eigenaarsvergoeding "de gezamenlijke vergoeding voor de zakelijk gerechtigden" is. De eigenaarsvergoeding wordt in zo'n geval dus "verdeeld" volgens de proportie van het betrokken zakelijk recht of van het betrokken aandeel in de volledige rechtenbundel van de eigendom.

Met de invoering in 2017 van de mogelijkheid in de VCRO voor de Vlaamse Regering om "watergevoelige open ruimtegebieden" aan te duiden, werd ook in een vergoedingsregeling voorzien. Artikel 5.6.8, §6, eerste lid, VCRO, stelt:

"Eigenaars van gronden die in watergevoelig openruimtegebied liggen dat is aangeduid conform dit artikel, kunnen een vergoeding verkrijgen met toepassing van dezelfde voorwaarden en modaliteiten als die welke gelden voor de planschadevergoeding, vermeld in artikel 2.6.1 (...)".

Nu stipuleert die bepaling daar ook enkele modaliteiten bij, met name:

"1° het recht op vergoeding ontstaat conform artikel 13, § 1, van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023;

2° het vorderingsrecht twee jaar nadat het recht op vergoeding is ontstaan, vervalt;

3° de vergoedingsgerechtigde diegene is die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied het eigendomsrecht of het bloot eigendomsrecht op het perceel kan laten gelden.”

De onderdelen 2° en 3° van de zonet geciteerde bepaling werden, in tegenstelling tot de bepalingen in de VCRO over planschade (art. 2.6.1 e.v. VCRO), niet aangepast of opgeheven door de wijzigings- en opheffingsbepalingen van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023.

Daardoor zijn er discrepanties tussen de vergoedingsregeling voor percelen aangeduid als watergevoelig open ruimtegebied, en de planschaderegeling waarbij de bepalingen van het Instrumentendecreet van kracht zijn.

Zo stelt het hierboven geciteerde onderdeel 2° dat het vorderingsrecht na twee jaar vervalt, terwijl artikel 11 Instrumentendecreet dezelfde termijn bevat, maar daarbij wel in een mogelijke verlenging van de aanvraagtermijn voorziet. Zo'n verlenging zou dus voor aanvragen bij de aanduiding van WORG niet mogelijk zijn en bij planschade wel.

Daarnaast is de "vergoedingsgerechtigde in punt 3° uit artikel 5.6.8, §6, eerste lid, VCRO op een andere manier gedefinieerd dan de "begunstigde" in het Instrumentendecreet van 26 mei 2023. Zie artikel 5 maar ook artikel 3 van het Instrumentendecreet. Dit terwijl de vergoeding voor aanduiding van een grond als "watergevoelig open ruimtegebied" een vergoeding is "met toepassing van dezelfde voorwaarden en modaliteiten als die welke gelden voor de planschadevergoeding", aldus artikel 5.6.8, §6 VCRO. Waardoor op de vergoeding van de aanduiding als watergevoelig open ruimtegebied de bepalingen van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 over eigenaarsvergoedingen van toepassing zijn.

Het verschil tussen de omschrijving van de begunstigde of vergoedingsgerechtigde in artikel 5.6.8 VCRO enerzijds en artikel 5 (juncto art. 3) Instrumentendecreet anderzijds leidt tot toepassingsproblemen (allicht moet men artikel 5.6.8, §6 als "lex specialis" beschouwen, maar een rechtsonderhorige verwacht mogelijks de toepassing van artikel 5 van het Instrumentendecreet). Dit verschil leidt echterpotentieel ook tot een ongelijke behandeling en een onvolledige vergoeding. Want daar waar bij een "reguliere" planschadevergoeding bijv. een naakte eigenaar en een opstalhouder elk een deel van de eigenaarsvergoeding krijgen, krijgt bij aanduiding van een watergevoelig open ruimtegebied enkel de naakte eigenaar een vergoeding – en dat laatste eigenlijk met aftrek van het aandeel "opstal" in de waarde van de volledige rechtenbundel.

Deze knelpunten worden verholpen door in artikel 5.6.8, §6, eerste lid, VCRO een eenvoudige verwijzing naar de voorwaarden en modaliteiten van de planschaderegeling van artikel 2.6.1 en 2.6.2 VCRO op te nemen, waardoor automatisch de (generieke) bepalingen uit het Instrumentendecreet over wie "begunstigde" is en over de afhandeling van vergoedingsaanvragen van toepassing worden. Artikel 2.6.2 VCRO verwijst immers zelf voor wat de gerechtigden en de modaliteiten betreft naar het Instrumentendecreet.

Merk op dat bij deze wijziging een overgangsregeling aangewezen is om toe te laten dat wie niet vergoedingsgerechtigd was overeenkomstig artikel 5.6.8, §6, VCRO zoals het tot hiertoe gold, maar wel begunstigd als bedoeld in artikel 5 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 (bijvoorbeeld een opstalhouder of erfpachter), toe te laten om alsnog zijn of haar deel van de eigenaarsvergoeding

aan te vragen, met toepassing van eenzelfde termijn als deze die gold voor de naakte eigenaar (m.n. twee jaar – verlengbaar volgens artikel 11 van het Instrumentendecreet). Deze overgangsbepaling maakt het voorwerp uit van artikel 118.

Artikel 94. (Art. 5.6.10 - woonreservegebied voor restpercelen)

Sommige voorgestelde ontwikkelingen of verkavelingen situeren zich deels in woongebied (WG), deels in woonreservegebied (WRG). De toepasselijkheid van verschillende regelgeving voor die gebieden geeft aanleiding tot diverse situaties, waarbij in sommige gevallen de huidige regelgeving niet optimaal werkt.

- Voor een niet-verkavelingsvergunningsplichtig project waarbij bebouwing wordt gerealiseerd in woongebied en de tuinen van de betrokken woning(en) zich bevindt (bevinden) in WRG is geen vrijgavebesluit nodig.

Bijvoorbeeld: via groepswoningbouw worden meerdere woningen aan de straat in woongebied gerealiseerd met tuinen die tot in het achtergelegen WRG reiken, en de woningen worden apart verkocht nadat ze winddicht zijn. Voor een verkavelingsvergunningsplichtig project waarbij bebouwing zal worden gerealiseerd in WG en de tuinen van de betrokken woning(en) zich bevinden in WRG is wel een vrijgavebesluit nodig. De perimeter van de verkaveling omvat immers ook een deel WRG. Dit geldt ook voor een éénlotsverkaveling waarbij een bebouwbaar kavel in WG wordt afgesplitst van een groter geheel en het resterend deel in WRG onbebouwd blijft. Deze (correcte) toepassing van huidig artikel 5.6.10, §1, eerste lid, VCRO kan als onlogisch worden ervaren.

- Voor een project waarbij een bestaande woning in woonreservegebied zou worden afgebroken om één of twee woningen te realiseren in woongebied dicht bij de uitgeruste weg, moet geen vrijgavebesluit geëist worden. Met een strikte lezing van artikel 5.6.10, §1, eerste lid, VCRO zou daar echter discussie over kunnen zijn, omdat tot de “stedenbouwkundige handelingen als vermeld in artikel 4.2.1” VCRO ook afbraak gerekend wordt. Weliswaar gelden in woonreservegebied de zonevrije basisrechten (tweede lid van artikel 5.6.10, §1), en als het verbouwen of herbouwen van constructies is toegelaten, dan ook het afbreken. Niettemin verdient dit verduidelijking.

Door de loutere algemene verwijzing naar artikel 4.2.1 VCRO (met opsomming van vergunningsplichtige werken), en niet naar onderdelen ervan, ontstaan overigens nog discutabele toepassingen. Zo zou een vrijgavebesluit vereist zijn vooraleer men een vergunning kan afgeven voor het vellen van bomen. Dat is uiteraard niet de bedoeling.

Om deze redenen wordt voorgesteld een derde en vierde lid toe te voegen aan artikel 5.6.10, §1 VCRO, om naast de toepasselijkheid van de afwijkingsregelingen van titel 4, hoofdstuk 4 van de VCRO nog in een tweetal bijkomende uitzonderingen op de verplichting van een voorafgaand vrijgavebesluit te voorzien.

Het eerste toegevoegde lid schrijft de vereiste van voorafgaand vrijgavebesluit weg voor vergunningen die louter op de afbraak of verwijdering van constructies of het vellen van bomen betrekking hebben.

Het tweede toegevoegde lid zorgt dat geen vrijgave nodig is voor verkavelingen waarbij ook gronden in woonreservegebied binnen de perimeter van de verkaveling zijn begrepen, maar waar de verkaveling niet in bebouwing of verharding van die gronden voorziet. Men denke aan bijvoorbeeld de afsplitsing van grond waarbij een deel in woongebied bebouwbaar wordt gemaakt maar het deel in woonreservegebied bouwvrij blijft.

Artikel 95. (Art. 5.6.11 - woonreservegebied voor restpercelen)

Artikel 5.6.11 VCRO werd in de VCRO ingevoegd met het decreet "woonreservegebieden" van 26 mei 2023²³. Het initiële voorstel van decreet woonreservegebieden bevatte een specifieke regeling voor restpercelen (met een strikte omschrijving van het begrip), om ze alsnog bebouwbaar te kunnen maken zonder vrijgavebesluit. De betrokken bepalingen werden echter bij amendement geschrapt, o.m. naar aanleiding van het advies van de Raad van State (afdeling wetgeving). De regeling kwam volgens de Raad van State in aanvaring met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake ingrepen in bestemmingsvoorschriften.

De finaal door het Vlaams Parlement goedgekeurde teksten bevatten dus geen regeling (meer) voor restpercelen. In de verantwoording van het betrokken amendement wordt expliciet gesteld dat de vereiste van vrijgave dus ook geldt voor zogenaamde restpercelen²⁴. Met andere woorden ook voor bebouwing van restpercelen moet de vrijgaveprocedure gevolgd worden. Dit levert thans problemen op aangezien eisen zoals "minimale groepering van woningen" en "menging van functies" of "ruimtelijk rendement", die expliciet vermeld zijn in de decretale regeling, moeilijk of niet kunnen ingevuld worden voor restpercelen. Er is een analoog knelpunt voor initiatieven die op een kleine oppervlakte betrekking hebben, daar is bijvoorbeeld de eis van functievermenging problematisch.

Een aanpassing dringt zich op.

Gelet op het advies van de Raad van State over de tekst in het initiële voorstel van decreet is het daarbij geen goed idee om restpercelen (en kleine oppervlaktes) vrij te stellen van de vereiste van vrijgavebesluit. Bovendien is de vereiste van vrijgave nuttig om de gemeenten de regie te geven over al dan niet ontwikkeling van de betrokken gronden: sommige nog vrij liggende gronden in WRG hebben bijvoorbeeld een belangrijke functie in de lokale groen-blauwe dooradering van een voor het overige bebouwde omgeving.

De meest aangewezen piste lijkt dan ook om in artikel 5.6.11 VCRO in te schrijven dat in specifieke situaties gemotiveerd kan afgeweken worden van de vereisten van functievermenging, gedeelde voorzieningen en groepering van woningen of hoog ruimtelijk rendement. Er kunnen oppervlaktegrenzen gehanteerd worden waaronder die vereisten niet gelden. Saucissonering wordt vermeden door wel te blijven eisen dat een vrijgave betrekking moet hebben op een samenhangend en ruimtelijk afzonderbaar onderdeel van het woonreservegebied.

Met de invoeging van de voorgestelde paragraaf 3/1 wordt het mogelijk om van de betrokken vereisten af te wijken.

Vanzelfsprekend moet dit grondig gemotiveerd worden. Er moet bijvoorbeeld verantwoord worden dat het gaat om een reëel restperceel, bijvoorbeeld een perceel van 1000 m² dat omgeven is door bebouwde percelen die deel uitmaken van een verkaveling. Daar kan bezwaarlijk in diverse functies worden voorzien, invulling met één of twee woningen is daar de logica – voor zover het ruimtelijk verantwoord is om op de betrokken plek nog bebouwing toe te laten. De wenselijke invulling zal mee afhangen van de typologie van de woningen in de omgeving. Voor deze afwijkmogelijkheid (tweede lid van de nieuw voorgestelde paragraaf) is een bovengrens van 1500 m² verdedigbaar. Het gros van de reële restpercelen zit onder die oppervlakte. Noch functievermenging, noch minimale groepering van woningen moet in zo'n geval steeds geëist worden. Boven die grens van 1500 m² is wel al groepering van woningen mogelijk, maar zijn nog niet steeds functieverweving of gedeelde voorzieningen mogelijk. Wat de uitzondering op die laatste vereisten betreft wordt de bovengrens op een halve hectare gelegd: dat is

²³ Decreet van 26 mei 2023 tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat de woonreservegebieden betreft

²⁴ Parl. St. VI. Parl., 2021-2022 – Nr. 577/4,

<https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1857541>, p. 15

de oppervlakte waarop men doorgaans niet meer dan een tien à vijftien woningen realiseert.

Bij het toestaan van de afwijking moet rekening worden gehouden met de voorzieningen en de verweving van functies in de omgeving, en met de woondichtheid in die omgeving.

Van de vereiste dat een vrijgave betrekking heeft op een samenhangend en ruimtelijk afzonderbaar geheel kan in geen van de beide gevallen afgeweken worden; die vereiste blijft onverkort gelden. Het is inderdaad niet de bedoeling dat door het opsplitsen van de ontwikkeling van een ruimere oppervlakte ("saucissoneren") van de vereisten van functievermenging, hoog rendement, groepering van woningen en dergelijke af te wijken.

Hoofdstuk 16. Wijziging van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Artikel 96. (Art. 3, §1 – uitzonderingen op de definitie van afvalstof)

➤ Punt 1°

Dit betreft de rechtzetting van een typfout.

➤ Punt 2°

Met het Verzameldecreet Omgeving van 17 mei 2024 werd in het Materialendecreet een extra uitzondering op de definitie van afvalstof ingevoegd, nl. *"afvalwater dat voldoet aan de geldende lozingsvoorwaarden zoals opgenomen in, hetzij de omgevingsvergunning van de producent van het afvalwater, hetzij in de van toepassing zijnde algemene of sectorale voorwaarden inzake lozing van dat afvalwater in oppervlaktewater, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, en dat nuttig wordt gebruikt in een productieproces;"*.

Dit punt is echter ingevoegd ter vervanging van het bestaande punt c, in plaats van als nieuw punt. Daardoor werd het vroegere punt c geschrapt wat nooit de bedoeling was. Met deze aanpassing wordt het oorspronkelijke punt c opnieuw opgenomen als punt j.

Op 21 juni 2024 werd de Grondwatertrein²⁵ definitief goedgekeurd.

Bemalingswater wordt in artikel 1.1.2. van Vlarem II gedefinieerd als : *"opgepompt grond- en bodemwater bij een bemaling"*.

De bepaling in de Grondwatertrein die het statuut van opgepompt grondwater wijzigt van bedrijfsafvalwater naar bemalingswater trad in werking in april 2025.

De term 'bemalingswater' is momenteel niet opgenomen in artikel 3, §1, 1° van het Materialendecreet zodat er onduidelijkheid kan bestaan of bemalingswater wel of niet als afvalstof moet worden beschouwd. Het is aangewezen dat het Materialendecreet ook wordt aangepast zodat het statuut van bemalingswater ondubbelzinnig in de wetgeving wordt vastgelegd. De voorgestelde wijziging zorgt ervoor dat bemalingswater dat terug in de grond wordt gebracht of nuttig wordt gebruikt, niet als afvalstof wordt beschouwd.

Bij een bemaling moet het bemalingswater worden toegepast volgens de bemalingscascade, wat inhoudt dat het netto opgepompt volume in eerste stap moet worden beperkt (onder andere door het terug in de grond brengen van het bemalingswater), in tweede stap mag het nuttig gebruikt worden, en in de laatste

²⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de waterregelgeving betreft.

stap wordt het geloosd (in eerste instantie op oppervlaktewater in een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater of in het gedeelte van de gescheiden riolering dat bestemd is voor de afvoer van hemelwater, en indien dit niet mogelijk is op de openbare riolering).

De bemalingscascade geldt ook voor niet-ingedeelde bemalingen. Ook voor niet-ingedeelde bemalingen gelden de voorwaarden inzake het nuttig gebruik van bemalingswater.

Voor het nuttig gebruik van bemalingswater moet voldaan zijn aan de sectorale voorwaarden die in titel II van het VLAREM hierover zijn opgenomen. Zo mag enkel bemalingswater nuttig worden gebruikt als het niet afkomstig is van een bemaling die zich bevindt op of in de nabijheid van een perceel waarvan men verwacht dat er verontreiniging in het grondwater aanwezig is, tenzij hiervoor toestemming wordt verkregen (na gemotiveerd verzoek van de exploitant) in de aktename of vergunning.

Bij het terug in de ondergrond brengen van bemalingswater moet het bemalingswater voldoen aan een kwaliteitskader, opgenomen in de bepalingen van titel II van het VLAREM. Hiervan kan afgeweken worden, maar enkel op gemotiveerd verzoek van de exploitant en mits toestemming wordt verkregen in de meldingsakte of vergunning.

Bijgevolg wordt een punt k) aan artikel 3, §1, 1°, van het Materialendecreet toegevoegd, dat bepaalt dat bemalingswater niet als afvalstof moeten worden beschouwd wanneer dit nuttig wordt gebruikt of terug in de ondergrond wordt gebracht.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Artikel 97. (Art. 7 – gegevens verbonden aan een landbouwbedrijf)

Het is gebleken dat de rechtsgrond waarin de categorie van persoonsgegevens was opgenomen om gegevens verbonden aan een landbouwbedrijf te verwerken, te beperkt was. De toevoeging van deze bijkomende categorie van persoonsgegevens in artikel 7, §5, tweede lid, moet dit verhelpen. Het gaat onder meer om de perceelsgegevens, specifieke areaalgegevens die jaarlijks in de verzamelaanvraag worden aangegeven, enz.

Deze betreffen op zich geen persoonsgegevens, maar wanneer zij in verband worden gebracht met een natuurlijk persoon kan die natuurlijk persoon wel potentieel geïdentificeerd worden en moeten zij wel als persoonsgegevens worden beschouwd (cf. beraadslaging VTC 2012/18). De bijkomende categorie is noodzakelijk om de goede werking van de administratie te kunnen garanderen en de wettelijke verplichtingen en de dienstverlening aan de burger na te komen.

Artikel 98. (Art. 29 – gegevens verbonden aan een landbouwbedrijf)

Artikel 29 van het Landbouwdecreet biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid de voorwaarden te bepalen waaronder:

- representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers kunnen worden erkend,
- overeenkomsten van die organisaties goedgekeurd worden,
- aan de aangesloten leden of andere vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven verplichte bijdragen kunnen worden opgelegd,
- de partijen in onderling overleg een minnelijke oplossing kunnen zoeken bij een geschil tussen diverse schakels in de keten en welke bijstand hen hierbij kan verleend worden.

Verder is er voorzien in een toezicht op die organisaties en de mogelijkheid tot algemeen verbindend verklaring van de overeenkomsten vermeld in artikel 29, §1, 2°, van het decreet.

Met het ontwerp wordt een nieuwe paragraaf 4 ingevoegd die de gegevensuitwisseling tussen representatieve producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, brancheorganisaties, (hierna "*producenten- en brancheorganisaties*") en het Agentschap Landbouw en Zeevisserij in bepaalde gevallen moet mogelijk maken.

De mogelijkheid voor producenten- en brancheorganisaties om bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij persoonsgegevens op te vragen van hun leden en - in geval van uitbreiding van regels en betalingen (algemeen verbindendverklaring) - niet-leden - is van belang voor de werking van de betreffende organisaties. De organisaties zorgen voor een goede marktwerking waarbij het gelijk speelveld tussen alle actoren bewaard blijft. De organisaties zijn dus van breder belang voor de werking van de gehele agrovoedingsketen.

De Europese Commissie heeft in de loop der jaren verschillende initiatieven genomen om de positie van landbouwers in de voedselvoorzieningsketen te versterken. De aanpak richt zich op drie belangrijke pijlers: het tegengaan van oneerlijke handelspraktijken, het verbeteren van markttransparantie en het stimuleren van samenwerking binnen de keten.

Het ondersteunen van land- en tuinbouwers is dan ook een fundamenteel onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie. Binnen de agrovoedingssector wordt de landbouwer vaak gezien als de zwakste schakel. In de EU zijn er ongeveer 11 miljoen landbouwers, van wie velen kleinschalige, onafhankelijke familiebedrijven runnen. Daarentegen kent de sector van de voedselverwerking en detailhandel een hoge mate van concentratie, waardoor landbouwers vaak in een nadelige onderhandelingspositie verkeren tegenover machtige marktspelers.

Om hun positie te versterken, biedt de EU steun aan landbouwers die zich verenigen in producentenorganisaties. Daarnaast worden samenwerkingen tussen landbouwers, producenten en handelaren binnen brancheorganisaties aangemoedigd.

Producentenorganisaties en hun unies spelen een cruciale rol bij het versterken van de positie van landbouwers in de voedselvoorzieningsketen. Door collectief op te treden, kunnen landbouwers efficiënter werken, hun kosten verlagen en sterker staan in onderhandelingen met afnemers. Dit leidt tot een betere organisatie binnen de keten en een effectievere afzet van producten.

Deze organisaties bieden hun leden diverse voordelen, zoals:

- het bundelen van het aanbod om een sterkere marktpositie te verkrijgen,
- het opzetten van gezamenlijke marketingstrategieën voor een betere afzet,
- het verlenen van technische en logistieke ondersteuning,
- het bevorderen en handhaven van kwaliteitsnormen,
- het stimuleren van kennisdeling en innovatie in de sector.

Naast producentenorganisaties kunnen ook landbouwers, verwerkers en handelaren zich verenigen in brancheorganisaties. Deze organisaties spelen een overkoepelende rol in de voedselketen, zonder zelf actief te zijn in de productie, verwerking of handel. Ze dienen als platform voor samenwerking, stimuleren de uitwisseling van goede praktijken en bevorderen markttransparantie.

Europese lidstaten kunnen brancheorganisaties erkennen, mits deze:

- 1) vertegenwoordigers van de landbouwsector omvatten,
- 2) minstens één andere schakel in de voedselvoorzieningsketen vertegenwoordigen, zoals de verwerkings- of distributiesector.

In Vlaanderen zijn er momenteel 21 producentenorganisaties erkend, alsook 3 brancheorganisaties.

Producenten- en brancheorganisaties zijn van essentieel belang voor de landbouwsector en de maatschappij om verschillende redenen.

Ten eerste hebben deze organisaties een positieve invloed op de maatschappij als geheel. Door het bevorderen van duurzame landbouwpraktijken en het ondersteunen van initiatieven die onder meer gericht zijn op duurzaamheid en minimale milieu-impact, dragen zij bij aan het behoud van natuurlijke hulpbronnen en het welzijn van toekomstige generaties. Bovendien helpen zij bij het waarborgen van de lokale voedselzekerheid door het ondersteunen van een stabiele en productieve landbouwsector.

Ze bevorderen ook de samenwerking en communicatie tussen landbouwers, waardoor kennis en best practices effectief kunnen worden gedeeld. Dit leidt tot een verhoogde efficiëntie en innovatie binnen de sector, wat cruciaal is voor het verbeteren van de productiviteit en duurzaamheid van landbouwactiviteiten.

Daarnaast spelen deze organisaties een belangrijke rol in het behartigen van de belangen van landbouwers bij beleidsmakers en andere stakeholders. Zij fungeren als een collectieve stem die de zorgen en behoeften van de sector kan overbrengen, wat resulteert in beter geïnformeerde beleidsbeslissingen die de landbouwgemeenschap ten goede komen. Dit is vooral belangrijk in een tijd waarin de landbouwsector geconfronteerd wordt met talrijke uitdagingen, zoals klimaatverandering, marktvolatiliteit, internationale politieke instabiliteit en veranderende regelgeving.

Tot slot dragen producenten- en brancheorganisaties bij aan de economische stabiliteit en groei van de landbouwsector. Door het bieden van ondersteuning en middelen aan landbouwers, helpen zij bij het verbeteren van de kwaliteit en concurrentiekracht van landbouwproducten. Dit versterkt de positie van de sector op zowel nationale als internationale markten, wat leidt tot een verhoogde economische activiteit en werkgelegenheid. De betrokken organisaties vervullen een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, lid 1, e van de Algemene verordening gegevensbescherming.

Voor een efficiënte en professionele werking vragen producentenorganisaties en brancheorganisaties doorgaans een financiële bijdrage van hun leden. Deze bijdrage is gewoonlijk afhankelijk van een aantal parameters van het bedrijf, zoals bijvoorbeeld het aantal hectares van een bepaalde teelt. Een belangrijk knelpunt is echter dat deze organisaties niet altijd beschikken over de nodige informatie, zoals de exacte oppervlakte van de bewerkte landbouwgronden. Zonder financiële bijdrage van de leden kan de werking niet verzekerd worden. Het is dus noodzakelijk dat deze organisaties, waar nodig, op een objectieve manier de nodige informatie kunnen bekomen, opdat ze hun rol in de keten slagkrachtig kunnen opnemen.

Om het gebrek aan objectieve informatie te verhelpen, is het noodzakelijk dat producenten- en brancheorganisaties toegang krijgen tot bepaalde specifieke gegevens gerelateerd aan hun opdracht. Momenteel kunnen zij dergelijke informatie enkel verwerken met de expliciete toestemming van de betrokken landbouwers of producenten. Dit brengt echter het risico met zich mee dat sommige leden weigeren hun gegevens te delen of zelfs foutieve informatie doorgeven. Een dergelijke situatie zou leiden tot een ongelijk speelveld. Landbouwers en producenten die hun toestemming geven, zouden een bijdrage moeten betalen, terwijl degenen die hun toestemming weigeren, geen financiële bijdrage hoeven te leveren. Tegelijkertijd kunnen beide groepen wel profiteren van de voordelen die de organisatie biedt. Dit zou niet alleen oneerlijk zijn, maar ook de werking en financiering van de organisaties onder druk zetten.

Indien de organisatie toegang krijgt tot de areaalgegevens die door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zijn verzameld via de verzamelaanvraag, beschikt zij over betrouwbare en geverifieerde informatie. Dit vormt een solide basis voor een

eerlijke en correcte berekening van de bijdrage. Bovendien zorgt deze aanpak ervoor dat een groter aantal landbouwers en producenten wordt meegenomen, wat bijdraagt aan een gelijk speelveld binnen de sector.

Hoewel de gegevens vaak betrekking zullen hebben op rechtspersonen en dus geen persoonsgegevens betreffen, kan er echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd (cf. beraadslaging VTC 2012/18).

De categorieën van persoonsgegevens die moeten kunnen worden verwerkt zijn identificatiegegevens en bedrijfsgegevens. De identificatiegegevens zijn nodig zodat de betreffende organisatie haar leden, en in geval van een algemeen bindend verklaring niet-leden kan contacteren om de bijdrage te kunnen innen. De bedrijfsgegevens, in het bijzonder areaalgegevens, zijn nodig om de bijdrage per bedrijf te kunnen berekenen.

De gegevens moeten worden verwerkt in overeenstemming met de bepalingen van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De persoonsgegevens mogen uitsluitend voor de vastgestelde doeleinden worden verwerkt.

De beveiligingsvereiste uit artikel 32 AVG enerzijds en de informatie- en communicatieverplichtingen uit artikel 13 en volgende van de AVG anderzijds worden daarbij expliciet vermeld in het decreet.

Voor de mededeling zal een protocol worden opgemaakt, overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer. Enkel de gegevens die noodzakelijk zijn voor de organisaties om de betrokkenen te contacteren om de bedragen te kunnen innen of de algemeen verbindend verklaarde overeenkomst te kunnen uitvoeren, worden meegedeeld. De gegevens mogen ook niet langer dan noodzakelijk bewaard worden, met name om de producenten te kunnen contacteren hun bijdrage te betalen of een algemeen verbindend verklaarde overeenkomst uit te voeren. Dit laatste is sowieso een tijdelijke maatregel waarvan de duurtijd bij ministerieel besluit wordt vastgesteld. Er wordt een maximale bewaartermijn van 10 jaar vooropgesteld waarbij rekening wordt gehouden met eventuele betwistingen. De termijn van 10 jaar ligt in lijn met de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van 10 jaar uit artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek. Bovendien geldt voor bepaalde Europese maatregelen dat relevante documenten 10 jaar bewaard moeten worden. Met de bewaartermijn in het decreet wordt hieraan ook tegemoet gekomen.

De Vlaamse Regering krijgt delegatie om bijkomende voorwaarden voor de gegevensuitwisseling op te leggen. Deze kunnen onder meer betrekking hebben op de organisatie zelf en de aanvraag die zij indienen. Bedoeling is zo veel mogelijk garanties in te bouwen dat de persoonsgegevens op een AVG-conforme manier worden verwerkt.

Hoofdstuk 18. Wijzigingen van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting

Artikel 99. (Art. 1.2.1 – Rechtsgrond toelage aan de VLM)

Het decreet van 28 maart betreffende de landinrichting²⁶ en het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni betreffende de landinrichting²⁷ bepalen dat binnen de grenzen van de begroting het Vlaams Gewest een subsidie kan toekennen aan provincies, gemeenten, publiekrechtelijke rechtspersonen, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen.

Artikel 3.4.4 van het decreet van 28 maart betreffende de landinrichting bepaalt dat de VLM kan belast worden met de uitvoering van landinrichtingsplannen.

Artikel 3.4.1.1. en volgende van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni betreffende de landinrichting bepalen de maximale subsidiepercentages. Dit is verschillend naargelang de aard van de begunstigde. Ook de VLM wordt vernoemd als begunstigde.

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) voorziet sinds 1 januari 2023 in een aantal nieuwe bepalingen en randvoorwaarden inzake subsidies. Een subsidie onderscheidt zich van een toelage en een dotatie. Een subsidie wordt echter nooit verstrekt aan een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid, zoals de VLM, behoort.

In het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting is er geen sprake van dotatie. Het voorstel is om de mogelijkheid van een 'toelage' aan de VLM in te schrijven in artikel 1.2.1 van het decreet landinrichting en om dit dan later in het uitvoeringsbesluit verder uit te werken.

Artikel 100. (Art. 2.2.1 – Meerwaarderamingsrapport)

Zoals hoger aangegeven, kan de beleidsmatige relevantie van het meerwaarderamingsrapport in vraag gesteld worden. Dit rapport is immers:

- (1) niet perceelsgewijs, maar doet enkel uitspraak over de meerwaarde op niveau van het plan;
- (2) is facultatief, dus te maken op eventueel verzoek van de plannende overheid;
- (3) is niet bedoeld om inspraakreacties (tijdens een openbaar onderzoek) uit te lokken en kan geen voorspelling maken over de hoogte van individuele planbatenheffingen of het moment van de inning.

Vandaar dat de figuur van het meerwaarderamingsrapport wordt geschrapt in de regelgeving en de verwijzing hiernaar wordt opgeheven.

Hoofdstuk 19. Wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten

Artikel 101. (Art. 2 – Definitie projectbesluit)

De ervaring met de lopende complexe projecten toont dat er vaak meerdere projectbesluiten nodig zijn om het in het voorkeursbesluit gekozen alternatief uit te voeren. Een projectbesluit kan m.a.w. bestaan uit meerdere eindbesluiten.

De definitie wordt met de wijziging meer afgestemd op dat gegeven.

Artikel 102. (Art. 14 – Omvang ontwerp voorkeursbesluit)

Artikel 14 bepaalt wat een ontwerp van voorkeursbesluit dient te bevatten. Een van deze aspecten betreft *"in voorkomend geval, de rechtsgevolgen, vermeld in de artikelen 28, 30, 31 en 34"*.

²⁶ Deel 3. De toepassing van de instrumenten via landinrichtingsplannen, Titel 3. De opmaak en uitvoering van landinrichtingsplannen.

²⁷ Deel 3. De toepassing van de instrumenten via landinrichtingsprojecten, Titel 4. Subsidies

Artikel 31 betreft de mogelijkheid van onteigening ten algemenen nutte.

Door de huidige omschrijving, nl. "het ontwerp van voorkeursbesluit bevat..." wordt vaak gedacht dat het onteigeningsbesluit zelf moet opgenomen worden.

Door de aanpassing wordt duidelijk gemaakt dat dit niet het geval is, maar dat het ontwerp dit rechtsgevolg slechts dient te vermelden.

Artikel 103. (Art. 16, §1 – afwijkingsprocedure voorkeursbesluit bij negatieve conclusies passende beoordeling)

Artikel 16, §1, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten bepaalt dat, in het geval niet vermeden kan worden dat een voorkeurbesluit zal leiden tot een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone, dit besluit toch definitief mag vastgesteld worden als er voor de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone geen minder schadelijke alternatieve oplossingen zijn, het project om dwingende redenen van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, en alle nodige compenserende maatregelen genomen worden.

Deze bepalingen vormen de omzetting van de afwijkingsregeling van artikel 6, lid 4, van de Habitatrichtlijn, specifiek voor complexe projecten. De omzetting van artikel 6, lid 4, in artikel 36ter, §5, van het Natuurdecreet is m.a.w. niet van toepassing op complexe projecten. Bijgevolg is wat betreft artikel 16, §1, van het decreet complexe projecten dezelfde wijziging aangewezen als deze die artikel 33 doorvoert in artikel 36ter, §5, van het Natuurdecreet. Er kan dan ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 33 waar er wordt op gewezen dat het vereist kan zijn om het gebied waar de compenserende maatregelen genomen worden, aan te wijzen als speciale beschermingszone. De procedure van artikel 36bis Natuurdecreet is daar op vandaag de enige mogelijke procedure voor. Krachtens paragraaf 14 van artikel 36bis geldt die procedure ook bij de herziening van een speciale beschermingszone. Dat betekent dat de procedure van artikel 36bis ook volledig moet doorlopen worden in het geval het gebied waar compenserende maatregelen moeten genomen worden, moet worden toegevoegd aan een gebied dat reeds aangewezen is als speciale beschermingszone, wat bijzonder tijdrovend is. Gelet op de procedurele waarborgen die de totstandkoming van een voorkeurbesluit biedt, is het dan ook verantwoord om de aanwijzing van het compensatiegebied als speciale beschermingszone, door opname ervan in een gebied dat reeds is aangewezen als speciale beschermingszone, te laten gebeuren door de Vlaamse Regering samen met of aansluitend op de definitieve vaststelling van het voorkeurbesluit en dit in afwijking van de procedure van artikel 36bis Natuurdecreet. De Vlaamse Regering kan dit aanwijzingsbesluit nemen samen met de definitieve vaststelling van het voorkeurbesluit als zij de bevoegde overheid is die tot vaststelling van het voorkeursbesluit overgaat. Is zij dat niet dan neemt zij het besluit aansluitend op de definitieve vaststelling van het voorkeurbesluit door de bevoegde overheid.

Artikel 104. (Art. 17 – Versturen kopie voorkeursbesluit)

Vanzelfsprekend moet de bevoegde overheid zichzelf geen kopie van het definitief vastgestelde voorkeursbesluit bezorgen. Dit wordt thans verduidelijkt.

Artikel 105. (Art. 21 – Verduidelijking)

Bij de decreetwijziging van 2024²⁸ werd door wijzigingsartikel 12 de zinsnede "*de synthesenota en het voorontwerp van projectbesluit aan de adviesinstanties,*

²⁸ Decreet van 26 april 2024 tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft het optimaliseren van de regelgeving inzake complexe projecten, B.S. 27 juni 2024.

vermeld in artikel 18, § 2, eerste lid, die uitgenodigd worden” vervangen door de zinsnede “de synthesesnota, de effectenonderzoeksrapporten en het voorontwerp van projectbesluit aan de adviesinstanties, vermeld in artikel 18, §2, die uitgenodigd worden”.

In de memorie van toelichting bij het wijzigingsdecreet wordt verduidelijkt dat de vermelding “eerste lid” werd weggelaten omdat de daar aangehaalde informatie niet enkel moet bezorgd worden aan de adviesinstanties, vermeld in artikel 18, §2, eerste lid, maar ook aan de adviesinstanties vermeld in artikel 18, §2, tweede lid (i.g.v. grensoverschrijdende effecten).

Hoewel er niet moet worden getwijfeld aan de doelstelling van die wijziging om de bevoegde autoriteiten in een vroeger stadium van de totstandkoming van het projectbesluit bij de adviesverlening te betrekken (met name reeds bij het voorontwerp i.p.v. bij het ontwerp), moet worden opgemerkt dat de bevoegde autoriteiten volgens de terminologie die oorspronkelijk werd gehanteerd in het Decreet Complexe Projecten niet onder de term “adviesinstantie” vallen.

Dit blijkt duidelijk uit het advies van de Raad van State op het voorontwerp van decreet²⁹ (zie randnr. 25.1 en 25.2).

Op grond van dat advies van de Raad van State werd het ontwerp van decreet aangepast, waarmee duidelijk is dat onder de term “adviesinstanties” enkel de door de Vlaamse Regering aangeduide adviesinstanties dienden te worden begrepen.

Dat de “bevoegde autoriteiten van de lidstaten, verdragspartijen of gewesten” niet onder de term “adviesinstanties” vallen ook uit artikel 25, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014:

“Voor het projectbesluit definitief vastgesteld wordt, beslist de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage over de goedkeuring of afkeuring van het MER. Hij bezorgt die beslissing aan de procesverantwoordelijke en aan de instanties en bevoegde autoriteiten waaraan conform artikel 18, § 2, en artikel 21, § 2, om advies werd verzocht.”

Hetzelfde blijkt ook uit artikel 27, § 2, eerste lid, 3°, waar eveneens wordt verwezen naar *“de instanties en bevoegde autoriteiten waaraan conform artikel 18, § 2 en artikel 21, § 2, om advies werd verzocht”.*

Bij de decreetwijziging van 2024 was dan ook beter apart verwezen naar de *“bevoegde autoriteiten van de lidstaten, verdragspartijen of gewesten”* naar analogie met artikel 25, tweede lid, en artikel 27, § 2, eerste lid, 3°, en had men deze niet onder de term “adviesinstanties” moeten onderbrengen.

Artikel 106. (Art. 23 – Omvang ontwerp projectbesluit)

Artikel 14 bepaalt wat een ontwerp van projectbesluit dient te bevatten. Zoals bij een voorkeursbesluit, betreft ook hier van deze aspecten *“in voorkomend geval, de rechtsgevolgen, vermeld in de artikelen 28, 30, 31 en 34”.*

Artikel 31 betreft de mogelijkheid van onteigening ten algemenen nutte.

Door de huidige omschrijving, nl. “het ontwerp van projectbesluit bevat...” wordt vaak gedacht dat het onteigeningsbesluit zelf moet opgenomen worden.

Door de aanpassing wordt duidelijk gemaakt dat dit niet het geval is, maar dat het ontwerp dit rechtsgevolg slechts dient te vermelden.

²⁹ *Parl.St.Vl.Parl.*, 2417 (2013-2014) – Nr. 1, p. 308

Artikel 107. (Art. 26 – Definitieve vaststelling projectbesluit)

Het tweede lid bepaalt dat de bepalingen van artikel 16, § 1, tweede tot en met vierde lid, van h

t decreet betreffende complexe projecten van overeenkomstige toepassing zijn bij de beslissing over de definitieve vaststelling van het projectbesluit.

Door de invoeging van een lid tussen het derde en vierde lid van artikel 16, §1, is het nodig om de verwijzing naar artikel 16, §1, in artikel 26, tweede lid, aan te passen en voortaan te verwijzen naar artikel 16, §1, tweede tot en met vijfde lid. Hierdoor wordt wat bepaald is in het nieuwe vierde lid, van artikel 16, §1, meteen ook van toepassing in het geval een projectbesluit dat zal leiden tot een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone, maar dat toch vastgesteld mag worden mits er voor de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone geen minder schadelijke alternatieve oplossingen zijn, het project om dwingende redenen van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, en alle nodige compenserende maatregelen genomen worden.

Artikel 108. (Art. 27 – Versturen kopie projectbesluit)

Vanzelfsprekend moet de bevoegde overheid zichzelf geen kopie van het definitief vastgestelde projectbesluit bezorgen. Dit wordt thans verduidelijkt.

Artikel 109. (Art. 29 – Weigeren vergunning o.b.v. ontwerp projectbesluit en anticipatieve vergunning)

Artikel 29 e.v. van decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten bepalen de rechtsgevolgen die gekoppeld kunnen worden aan het voorkeursbesluit en het projectbesluit en de doorwerking van het projectbesluit.

Een van deze rechtsgevolgen is dat een vergunning, machtiging of toestemming geweigerd kan worden als de aanvraag onverenigbaar is met het voorkeursbesluit. Het ontwerp van projectbesluit omvat een herkenbaar onderdeel dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat beschrijft meer in detail dan het voorkeursbesluit welk project zal gerealiseerd worden. Bovendien is er op basis van het onderzoek in de uitwerkingsfase meer duidelijkheid over welke percelen geraakt worden. Voorgesteld wordt om ook vermeld rechtsgevolg ook te koppelen aan een ontwerp projectbesluit.

Daarnaast is het zo dat artikel 4.4.7, §1, VCRO de mogelijkheid voorziet om zogenaamde 'anticipatieve' vergunningen te verlenen voor handelingen van algemeen belang die verenigbaar zijn met een ontwerp van RUP van zodra de resultaten van het openbaar onderzoek bekend zijn.

Artikel 23 van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten stelt dat een ontwerp van projectbesluit onder andere en in voorkomend geval, een herkenbaar onderdeel dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan als vermeld in artikel 2.2.5 VCRO. Dit decreet van 25 april 2014 bevat echter geen gelijkaardige bepaling om op basis van een ontwerp projectbesluit af te wijken van stedenbouwkundige voorschriften in het kader van een vergunningsprocedure.

Voorgesteld wordt om een anticipatieve vergunning ook mogelijk te maken in het kader van complexe projecten.

Net zoals bij toepassing van deze afwijkingsmogelijkheid bij ontwerp RUP's, zal ook hier bedachtzaam mee omgegaan moeten worden. Ook een projectbesluit kan aangevochten worden bij en vernietigd worden door de Raad van State. Een eventuele vernietiging van het projectbesluit werkt door naar de vergunning die op basis van dat besluit werd verleend.

Artikel 110. (Art. 40 – Actualisaties regelgeving)

➤ Punt 1°

Artikel 14 van de wet betreffende onbevaarbare waterlopen werd opgeheven met ingang van 29 juni 2019 door artikel 17 van het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw.

Artikel 23 van diezelfde wet werd opgeheven met ingang van 8 juli 2021 door artikel 24 van het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw.

De verwijzingen daarnaartoe in het artikel 40, eerste lid, 6°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten moeten dus worden weggelaten.

Door artikel 26 van het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw, werd met ingang van 29 juni 2019 een nieuw artikel 23ter ingevoegd in de wet betreffende onbevaarbare waterlopen. In §2, tweede lid van dit artikel is voorzien dat een machtiging vereist is vanwege de beheerder van publieke grachten om er inrichtingswerken aan, over of onder uit te voeren. Dit artikel 23ter is voor grachten een vergelijkbare machtiging als de machtiging die met toepassing van artikel 12 van de wet onbevaarbare waterlopen kan worden verleend om inrichtingswerken uit te voeren aan, over of onder een waterloop. In dat licht zou het dus logisch zijn dat het projectbesluit ook kan gelden als machtiging vermeld in artikel 23ter wet onbevaarbare waterlopen, en lijkt het gegeven dat dit op heden niet het geval is gewoon te berusten op een vergetelheid van de decreetgever.

➤ Punt 2°

De verwijzing in artikel 40, eerste lid, 8°, in fine naar artikel 90bis, § 1, laatste lid Bosdecreet stamt reeds uit de originele versie van het decreet complexe projecten van 2014.

Op dat ogenblik luidde artikel 90bis, § 1, laatste (= toen derde) lid Bosdecreet:

"Voor andere ontbossingen of voor andere verkavelingen in geheel of gedeeltelijk beboste terreinen, dan deze genoemd in het eerste lid, kan de Vlaamse Regering, op individueel en op gemotiveerd verzoek van diegene die in aanmerking wenst te komen voor een vergunning tot ontbossen of een verkavelingsvergunning, de ontheffing toestaan van het verbod tot het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing of een verkavelingsvergunning voor geheel of gedeeltelijk beboste terreinen, met inachtneming van de wetgeving inzake de ruimtelijke ordening en na advies van het Agentschap. De Vlaamse Regering bepaalt nadere regelen inzake de ontheffing van dit verbod."

Door artikel 39, 3° van het decreet van 30 juni 2017 houdende diverse bepalingen inzake omgeving natuur en landbouw, werd evenwel een vierde lid toegevoegd aan artikel 90bis, §1 Bosdecreet, dat luidt:

"Het is voor eenieder, met behoud van de toepassing van artikel 91, § 1 en § 2, van dit decreet, verboden om een onwettige ontbossing in stand te houden in ruimtelijk kwetsbare gebieden als vermeld in artikel 1.1.2, 10°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009."

Bij de invoeging van dat nieuwe laatste lid aan artikel 90bis, §1, Bosdecreet is evenwel uit het oog verloren dat in artikel 40, eerste lid, 8°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, naar het "laatste lid" van artikel 90bis, § 1 Bosdecreet werd verwezen, welke door die invoeging nu evenwel het voorlaatste (derde) lid is geworden.

Aldus moet de verwijzing in artikel 40, eerste lid, 8° nog worden aangepast aan de wijziging van het Bosdecreet.

➤ Punt 3°

De afwijkingen voorzien in artikel 4 en 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen, betreffen afwijkingen in de vrije stroken langs autosnelwegen.

Naast die afwijkingen in de vrije stroken, voorziet artikel 4, § 2 van de Wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen, ook in een afwijking om op het domein van de autosnelweg installaties of bouwwerken op te richten.

Deze luidt:

"§ 2. Bij uitzondering mag de Minister tot wiens bevoegdheid de Openbare Werken behoren van dat verbod afwijken, hetzij ten bate van een openbare dienst, hetzij voor het oprichten van installaties of gebouwen in verband met de dienst van de autosnelweg, hetzij voor de plaatsing van installaties voor hernieuwbare energie of telecommunicatie. Een afwijking kan alleen worden toegestaan voor zover deze verenigbaar is met de functie van de autosnelweg."

Er lijkt geen logische reden te zijn waarom die afwijkingsmogelijkheid niet is opgenomen in artikel 40, eerste lid, 10°, daar deze in feite van eenzelfde aard is als de afwijkingen in de vrije stroken. Wellicht betrof dit destijds een vergetelheid.

Hoofdstuk 20. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Artikel 111. (Art. 2 – Definities)

Artikel 2 van het Omgevingsvergunningendecreet spreekt verkeerdelijk over Raad van Vergunningsbetwistingen terwijl dit de Raad voor Vergunningsbetwistingen dient te zijn.

Artikel 112. (Art. 68 – Vergunning van bepaalde duur)

Het principe van een vergunning van onbepaalde duur is en blijft het uitgangspunt van de omgevingsvergunningsprocedure.

Wanneer een vergunning voor bepaalde duur wordt verleend, zal dit dus uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd. Hierbij wordt vastgehouden aan een decretaal bepaalde lijst waarin wordt bepaald voor welke aanvragen bij wijze van uitzondering een vergunning van bepaalde duur kan worden verleend.

Wel wordt het aangewezen geacht om de limitatieve lijst van gevallen waar een vergunning van bepaalde duur kan worden afgeleverd, beperkt aan te vullen.

Voorgesteld wordt om hieraan 1 extra mogelijkheid van een vergunning van bepaalde duur aan toe te voegen, met name indirecte lozingen in grondwater.

Dit wordt toegevoegd omwille van de Kaderrichtlijn Water, waarvoor Vlaanderen in gebreke werd gesteld door de Europese Commissie.

De Commissie is van oordeel dat artikel 11, lid 3 punt e) en g) van de Kaderrichtlijn Water de lidstaten verplicht toestemmingen (zijnde vergunningen en meldingen) voor (1) de onttrekking van oppervlakte of grondwater en (2) puntbronlozingen in grondwater of oppervlaktewater om de 12 jaar te toetsen.

Onder indirecte lozingen in grondwater wordt verstaan de lozingen die zijn ingedeeld in rubriek 52 van de indelingslijst van VLAREM II. Dit gaat over de indirecte lozing van huishoudelijk afvalwater of van bedrijfsafvalwater. Het gaat dus zeker niet over wadi's noch over andere projecten met ruimtebeslag waar het gaat over hemelwater.

Ook de retourbemalingen vallen daar niet onder omdat deze samen worden vergund met de winning van grondwater, die is ingedeeld in rubriek 53 van de indelingslijst van VLAREM II.

Daarnaast heeft de toevoeging ook nog een bijkomend voordeel: daar waar het lozen van afvalwater (rubriek 3 VLAREM) voor interpretatie vatbaar kan zijn, wordt

nu duidelijk een onderscheid gemaakt met indirecte lozingen in grondwater (rubriek 52).

Artikel 113. (Art. 75 – Lot lasten bij overdracht omgevingsvergunning)

Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 voorzag in artikel 75 van het Omgevingsvergunningendecreet volgende paragraaf 5:

"§5. Bij een overdracht van een omgevingsvergunning blijft de overdragende partij gehouden tot de goede uitvoering van de lasten totdat de overdracht gerealiseerd is, waarop de nieuwe vergunninghouder vervolgens gehouden is de lasten uit te voeren."

Tegelijk stond in artikel 79, vierde lid, van het Omgevingsvergunningendecreet reeds (sinds eind 2017) een bepaling over het lot van lasten bij overdracht van de vergunning:

"Als er lasten aan een omgevingsvergunning verbonden zijn, blijft de overdrager ertoe gehouden ten aanzien van de bevoegde overheid tenzij deze met de substitutie van haar schuldenaar heeft ingestemd."

Beide bepalingen regelen de uitvoering van lasten bij overdracht van de omgevingsvergunning op een verschillende manier en zijn tegenstrijdig.

Bij overdracht van een vergunning is

- het principe van artikel 75, §5 OVD:
De oorspronkelijke vergunninghouder blijft gehouden *tot aan de definitieve overdracht* (bv. de effectieve eigendomsoverdracht van het onroerend goed bij notariële akte)
Vanaf de definitieve overdracht is de nieuwe vergunninghouder verantwoordelijk voor de lasten. De overgang gebeurt automatisch door de effectieve overdracht.
- Het principe van artikel 79, vierde lid OVD:
De oorspronkelijke vergunninghouder blijft *altijd* gehouden. Er is dus geen automatisme bij een definitieve overdracht zoals in artikel 75.
Er moet een actieve instemming van de bevoegde overheid zijn voor de overdracht naar de nieuwe vergunninghouder.

Het principe van artikel 79 wordt het meest rechtszekere geacht. Doordat de overheid actief moet instemmen met de overdracht, heeft zij het beste zicht op deze overdracht en de persoon die gehouden is de lasten uit te voeren. Bij een automatische overdracht is dit veel moeilijker.

Daarom wordt voorgesteld paragraaf 5 van artikel 75 te schrappen en het vierde lid in artikel 79 te behouden.

De terminologie in artikel 79 "substitutie van de schuldenaar" sluit aan bij de terminologie die wordt gebruikt bij bestuursdwang, waarvan wordt voorgesteld om deze terug opnieuw in te voeren door toevoeging van een paragraaf 6 aan artikel 77. (cfr. infra)

Artikel 114. (Art. 77 - Lasten – bestuursdwang)

➤ Punt 1° (wijziging paragraaf 1)

De verplichte waarborg bij elke last in natura zorgt voor problemen bij de verkavelingsvergunningen er in de praktijk.

Gemeenten geven aan dat de verplichte financiële waarborg bij lasten in natura heel waardevol is, maar dat dit afhangt van de aard van de aanvraag. Zo is de verplichte waarborg van belang bij een last in natura op het openbaar domein, of een verplichte last in natura op een zonevreemde site zelf.

In andere gevallen en heel vaak bij verkavelingen zou het stellen van de waarborg best optioneel zijn, zoals het ook vroeger was.

Door het feit dat er bij een last in natura steeds een financiële waarborg is, kan het college niet meer kiezen tussen de waarborg en het effectief uitvoeren van de lasten.

Voorliggend punt voorziet bijgevolg in een uitzondering op de verplichting van het stellen van een waarborg bij een last in natura, voor omgevingsvergunningen voor het verkavelen van gronden.

(zie ook toelichting bij de wijziging aan art. 4.2.16 VCRO)

➤ Punt 2° (opheffing paragraaf 3)

Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging aan artikel 75 Omgevingsvergunningendecreet.

➤ Punt 3° (toevoeging paragraaf 6)

Ingevolge de toepassing van artikel 77 OVD – de verplichte waarborg bij elke last in natura, ontstaan er in de praktijk problemen bij de verkavelingsvergunningen.

Bij verkavelingen maken de aanleg van de wegenis en de kosteloze grondafstand de lasten in natura uit. Hiervoor moet de verkavelaar verplicht een waarborg stellen. Vroeger gold er geen verplichting.

Als deze lasten niet worden uitgevoerd, moet de bevoegde overheid deze zelf kunnen realiseren aan de hand van de financiële waarborg. Zij kan echter niet in de plaats treden van de verkavelaar omdat zij niet zomaar werken kan uitvoeren op andermans grond zonder toestemming van de eigenaar van de grond.

Daarvoor kon zij voor de afschaffing door het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, beroep doen op de bestuursdwang die in (oud) artikel 77 OVD voorzien was. De decreetgever schafte deze af met het Instrumentendecreet op grond van het argument dat deze bestuursdwang weinig werd toegepast.

Met deze decreetswijziging wordt voorgesteld om de bestuursdwang terug in te voeren gelet op de sterkte van dit instrument bij het handhaven van het niet uitvoeren van lasten in natura. Minstens als stok achter de deur.

Zonder deze bestuursdwang en het niet kunnen handhaven van deze lasten in natura, ligt er een risico bij de kopers van loten, waar mogelijks geen vergunning kan bekomen worden voor het bouwen op deze loten omwille van de niet ligging aan een voldoende uitgeruste weg (decretale weigeringsgrond: art. 4.3.5 VCRO)

Recent overleg met een aantal gemeenten wees uit dat er effectief nood aan is. (zie ook de wijziging aan art. 4.2.16 VCRO)

Artikel 115. (Art. 79 – lot waarborg bij overdracht omgevingsvergunning)

Paragraaf 3 van artikel 77 bevat een bepaling over een regeling over het borg staan voor de goede uitvoering van de lasten bij een overdracht van een vergunning. Deze paragraaf wordt naar artikel 79 verplaatst.

Hierdoor staan de gevolgen voor lasten of waarborgen bij overdracht van een vergunning samen in één artikel.

Artikel 116. (Art. 82 – Bijstelling milieuvoorwaarden)

Artikel 117. (Art. 83 – Bijstelling voorwerp of duur omgevingsvergunning)

Artikel 82 en 83 van het Omgevingsvergunningendecreet, die handelen over de bijstelling van respectievelijk de voorwaarden en het voorwerp of de duur van de

omgevingsvergunning wat betreft de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit, worden aangepast.

Meer concreet voorziet artikel 82 OVD in de mogelijkheid tot bijstellen van de in de omgevingsvergunning opgelegde milieuvoorwaarden. Deze voorwaarden kunnen worden gewijzigd of aangevuld met nieuwe voorwaarden.

Als de problemen niet opgelost geraken via aanscherping van de milieuvoorwaarden voorziet artikel 83 OVD de mogelijkheid om na iedere vergunningsperiode van 20 jaar in te grijpen op het voorwerp of de duur van de vergunning.

Door de voorgestelde wijzigingen worden de mogelijkheden tot bijstelling van de omgevingsvergunning geoptimaliseerd zodat de leidend ambtenaar van Vlaamse Milieumaatschappij als adviesinstantie met o.a. expertise in waterkwaliteit niet alleen zelf de nodige bijstelling van de milieuvoorwaarden kan initiëren maar ook van het voorwerp en de duur. En dit telkens de Kaderrichtlijn Water het vereist. Het is dus niet langer nodig voor VMM om een evaluatie van de milieuvoorwaarden of het einde van een vergunningsperiode van twintig jaar af te wachten opdat de leidend ambtenaar een procedure tot bijstelling van de milieuvoorwaarden of het voorwerp en de duur van de vergunning te initiëren.

De mogelijkheid tot ambtshalve wijziging van de bijzondere milieuvoorwaarden op initiatief van de adviesinstanties los van een evaluatie van de milieuvoorwaarden is op vandaag reeds opgenomen in het decreet tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit, zoals gepubliceerd op 9 augustus 2024. Omwille van het belang van een efficiënte bijstelling in het licht van de vereisten van de Kaderrichtlijn Water en om de inwerkingtreding te versnellen wordt deze wijziging opgenomen in dit decreet.

Bij het instellen van procedure tot bijstelling van de in de omgevingsvergunning opgenomen milieuvoorwaarden of het voorwerp of duur van de vergunning, zal de leidend ambtenaar de nodige terughoudendheid aan de dag moeten leggen, waarbij slechts wordt overgegaan tot indiening indien dit noodzakelijk en doelmatig is of vereist vanuit Europese richtlijnen.

Artikel 118. (Art. 101 – Schorsing van verval)

Deze bepaling brengt de verwijzingen naar het stakingsbevel uit titel VI van de VCRO in lijn met de terminologie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (m.n. beveiligingsmaatregel), zonder inhoudelijke wijzigingen.

Artikel 119. (Art. 393/1 – Overgangsmaatregel voor verval bij lasten)

Zoals aangegeven werkte het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 o.a. de verplichting van een financiële waarborg uit bij alle lasten in natura. Tevens werd de niet-uitvoering van de lasten gekoppeld aan het verval van de omgevingsvergunning. Het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 voorzag echter geen overgangsregeling bij deze koppeling.

Voorliggend artikel tracht de nadelige gevolgen van dit ontbreken te beperken door een overgangsregeling in te voegen.

Hoofdstuk 21. Wijzigingen van het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving

Artikel 120. (Art. 215 – overgangsregeling toezichtsregeling)**Artikel 121. (Art. 216 – overgangsregeling toezichtsregeling)**

De formulering van enkele overgangsbepalingen van het wijzigingsdecreet waarmee de ruimtelijke beleidsplannen in de VCRO werden ingevoerd³⁰ blijkt onvolledig afgestemd op de inwerkingtredingsbepalingen van hetzelfde decreet.

Het gaat met name om overgangsbepalingen die betrekking hebben op het specifiek administratief toezicht op de vaststelling van provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zo'n vaststelling kan geschorst worden op basis van strijdigheid met ruimtelijke structuurplannen dan wel ruimtelijke beleidsplannen – al naar gelang de gemeente of provincie in kwestie reeds een ruimtelijk beleidsplan heeft of niet.

Enerzijds traden de bepalingen over beleidsplannen (wijziging door artikel 23 van het decreet van 8 december 2017) in werking op 5 mei 2018, anderzijds de wijzigingen aan het administratief toezicht (artikel 36 en 42 van het decreet van 8 december 2017) in op 30 december 2017.

Daardoor verwijzen artikel 215 en 216 van het decreet van 8 december 2017 naar de verkeerde versie van VCRO-bepalingen, met name naar artikel 2.2.16, § 3, 1° en artikel 2.2.23, § 2, 1°, daar waar zij het hebben over "de bepalingen zoals ze golden tot voor de datum van inwerkingtreding van artikel 23 van dit decreet".

Er moet verwezen worden naar de bepalingen zoals ze golden voor de aanpassing ervan door het decreet van 8 december 2017, dus voor de inwerkingtreding van de artikelen 36 en 42.

Hoofdstuk 22. Wijzigingen van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023**Artikel 122. (Art. 7, §3 – Meerwaarderamingsrapport)****➤ Punt 1°**

Zoals hoger aangegeven, kan de beleidsmatige relevantie van het meerwaarderamingsrapport in vraag gesteld worden. Dit rapport is immers:

- (4) niet perceelsgewijs, maar doet enkel uitspraak over de meerwaarde op niveau van het plan;
- (5) is facultatief, dus te maken op eventueel verzoek van de plannende overheid;
- (6) is niet bedoeld om inspraakreacties (tijdens een openbaar onderzoek) uit te lokken en kan geen voorspelling maken over de hoogte van individuele planbatenheffingen of het moment van de inning.

Vandaar dat de figuur van het meerwaarderamingsrapport wordt geschrapt in de regelgeving en de verwijzing hiernaar wordt opgeheven.

➤ Punt 2°

Een aanvraag voor een planschadevergoeding als vermeld in artikel 2.6.1, §1, VCRO alsook een aanvraag voor planschadevergoeding in watergevoelig openruimtegebied als vermeld in artikel 5.6.8 VCRO, wordt ingediend met een beveiligde zending bij de initiatiefnemer. Bij die aanvraag moet onder meer het rijksregisternummer en het rekeningnummer van de aanvrager worden gevoegd. Via dit artikel wordt aan artikel 7 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 een paragraaf 4 toegevoegd om de gegevensverwerking te regelen van de initiatiefnemer als verwerkingsverantwoordelijke bij de procedure planschadevergoeding.

De nieuwe paragraaf 4 strekt ertoe in een voldoende regelgevende basis te voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens die de initiatiefnemer verricht in het kader van de taken die hem wordt toebedeeld door het Instrumentendecreet

³⁰ Decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.

van 26 mei 2023, meer bepaald bij de procedure tot planschadevergoeding. Zo worden vervolgens de doeleinden, de categorieën van persoonsgegevens en de (mogelijke) ontvangers opgesomd.

Het **eerste lid** specificeert voor welke doeleinden de initiatiefnemer persoonsgegevens kan verwerken. De taken van de initiatiefnemer vormen tegelijkertijd de doeleinden voor de verwerking van de daartoe vereiste gegevens. De initiatiefnemer heeft specifieke taken in kader van de procedure tot planschadevergoeding, vermeld in artikel 6 Instrumentendecreet. De planschadevergoeding behelst een eigenaarsvergoeding bij waardevermindering van initieel bebouwbare grond die door bestemmingswijziging of door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied niet meer bebouwbaar of verkavelbaar is. De initiatiefnemer is in die procedure belast met de opvolging van de aanvragen tot planschadevergoeding. Een aanvraag voor een planschadevergoeding wordt ingediend met een beveiligde zending bij de initiatiefnemer. Bij die aanvraag moet onder meer het rijksregisternummer en het rekeningnummer van de aanvrager worden gevoegd. De initiatiefnemer bezorgt het aanvraagdossier aan de landcommissie voor de opmaak van het schaderapport. De initiatiefnemer neemt de beslissing tot toekenning of weigering van die vergoeding en behandelt eveneens de bezwaren of de vragen van de betrokkenen om gehoord te worden. De andere essentiële elementen worden nader toegelicht in de navolgende paragrafen. Aldus bevestigt het eerste lid van paragraaf 4 dat de initiatiefnemer de gegevens verwerkt als verwerkingsverantwoordelijke, op basis van de hem toebedeelde taken van algemeen belang.

Het **tweede lid** van paragraaf 4 voorziet in een omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens die door de initiatiefnemer worden verwerkt.

Hieronder wordt onder meer verstaan:

- 1° wat de identificatiegegevens betreft: de naam, het adres, het rijksregisternummer, het BIS-nummer van de aanvragers of begunstigden van de planschadevergoeding;
- 2° wat de kadastrale gegevens betreft: het kadastrale nummer (afdeling, sectie, perceelnummer), kadastrale oppervlakte, kadastraal inkomen, bouwjaar en kadastrale aard van het perceel;
- 3° wat de vergelijkingspunten betreft: informatie over de verkoop van vergelijkbare onroerende goederen die onder meer de volgende informatie bevat:
 - Type transactie: minnelijke verkoop, openbare verkoop, enzovoort;
 - Datum akte of transactie;
 - Identificatie van het kadastraal perceel;
 - Aard van het goed zoals opgenomen in de kadastrale legger;
 - Oppervlakte van het goed zoals opgenomen in de kadastrale legger;
 - Ligging van het perceel;
 - Verkoopprijs
- 4° wat de persoonlijke en de zakelijke rechten op een onroerend goed betreft:
 - Persoonlijke rechten zoals pacht en huur die een invloed kunnen hebben op de waardering van het goed;
 - Zakelijke rechten zoals volle eigendom, vruchtgebruik, erfdienstbaarheid, erfpacht, recht van opstal die een invloed kunnen hebben op de waardering van het goed.

Het **derde lid** van paragraaf 4 geeft aan dat de verwerking door de initiatiefnemer zowel gegevens kan omvatten die rechtstreeks bij de betrokkenen zijn verkregen als gegevens die bij de andere instanties of personen zijn verkregen. Ook wordt bepaald dat de initiatiefnemer bepaalde gegevens rechtstreeks kan verkrijgen bij welbepaalde overheden of instanties, eerder dan ze op te vragen bij de betrokkenen. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan het beginsel van de eenmalige opvraging van gegevens in het kader van e-government (elektronische

overheid). In dat geval dient telkens de regelgeving die geldt voor de mededeling van gegevens tussen administraties te worden nagekomen (bijvoorbeeld het afsluiten met de bron van een protocol voor gegevens die beheerd worden door Vlaamse of federale instanties) en in het geval van een federale bron de zaak aan dit comité wil voorleggen) of bijvoorbeeld een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken (voor het gebruik van het Rijksregisternummer). Om al deze gevallen te omvatten wordt er gebruik gemaakt van een generieke formulering die ook voldoende flexibel is voor het geval die regelgeving wordt aangepast.

Om ervoor te zorgen dat elke opvraging bij een andere overheid of instantie een voldoende regelgevende basis heeft, en tegelijkertijd voldoende flexibiliteit in te bouwen, is voorzien in een delegatieregeling. Het is aan de Vlaamse Regering die bepaalt welke gegevens bij welke instanties of overheden (kunnen) worden opgevraagd. Als maatregel voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen wordt er hierbij in voorzien dat telkens het advies van de bevoegde toezichthouder op het vlak van de bescherming van persoonsgegevens moet worden gevraagd.

Het **vierde lid** van paragraaf 4 bevat een omschrijving van de mogelijke ontvangers van de gegevens. Of en aan wie de gegevens desgevallend wordt meegedeeld zal moeten worden opgenomen in de protocollen die worden gesloten of in de aanvragen voor machtiging die worden ingediend.

Het **vijfde lid** van paragraaf 4 bevat de voorwaarden waaronder de gegevensverwerking zal plaatsvinden met respect voor de minimale gegevensverwerking voorzien in artikel 5.1, c), AVG. Ook wordt bepaald dat de persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig worden geactualiseerd (cf. artikel 5.1.d), AVG) en er wordt voorzien in passende transparantie- en beveiligingsmaatregelen. Eventuele verdere modaliteiten kunnen uitgewerkt worden door de Vlaamse Regering.

Het **zesde lid** voorziet in een uitdrukkelijke bepaling dat de initiatiefnemer gehouden is de voorwaarden vermeld in het vijfde lid na te leven en ook hiertoe ter verantwoording kan worden geroepen.

Ook de informatieplicht, zoals voorzien in artikel 13-14 AVG, wordt decretaal verankerd in paragraaf 4. Eventuele verdere modaliteiten kunnen uitgewerkt worden door de Vlaamse Regering.

Voor wat betreft de maximum bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt in het **zevende lid** van paragraaf 4 verwezen naar artikel III.87, §1/1, vierde lid, 8° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Punt 8° bepaalt uitdrukkelijk dat de bestuursdocumenten die betrekking hebben op een vergoeding ter compensatie van een gebruiksbeperking op een onroerend goed, maximaal 30 jaar worden bewaard. De termijn begint te lopen vanaf het ogenblik dat de vergoeding is betaald of de aanvraag is geweigerd. Een planschadevergoeding is een vergoeding ter compensatie van een gebruiksbeperking op een onroerend goed. De documenten die de initiatiefnemer verkrijgt, kaderen allen in de behandeling van de aanvraag voor een planschadevergoeding waardoor eenzelfde bewaringstermijn voor het volledige dossier aangewezen is.

Artikel 123. (Art. 14 - Salderingsregel)

In die gevallen waar als gevolg van een ruimtelijk uitvoeringsplan zowel min- als meerwaardes worden gerealiseerd en geen gebruik wordt gemaakt van het instrument 'herverkaveling uit kracht van wet gekoppeld aan een RUP', kan het voorkomen dat een eigenaar (van één of meerdere percelen gevat binnen de contour van dat RUP) te maken krijgt met een combinatie van planschade en planbaten. Dit is doorgaans het geval bij gebiedsgerichte projecten, zoals

bijvoorbeeld een woonontwikkeling in combinatie met groen-blauwe dooradering op een plek waar eerder een bedrijfsbestemming gold.

Het onderling verrekenen van min- en meerwaarden en nadien het uitschakelen van planschade en planbaten binnen één RUP is thans enkel mogelijk bij inzet van het instrument 'herverkaveling uit kracht van wet gekoppeld aan een RUP'. Wanneer er geen reden is voor een herschikking van kadastrale grenzen of van een eigendomsruil, is dit instrument echter doorgaans te complex om een loutere verrekening van min- en meerwaarden door te voeren.

Bij toepassing van de klassieke combinatie van RUP met planschade of planbaten, leidt de hierboven beschreven situatie ertoe dat twee verschillende procedures worden doorlopen. De landcommissie stelt een schaderapport op in het kader van de planschadevergoeding en een meerwaarderapport in functie van de planbatenheffing.

Deze situatie leidt tot een onnodige verhoging van de administratieve last, zowel voor de landcommissie als voor de betrokken eigenaar.

Een oplossing wordt geboden door het principe te introduceren dat de min- en meerwaarden gegenereerd door een RUP en op één of meerdere percelen in eigendom van dezelfde eigenaar reeds met elkaar worden verrekend bij de opmaak van het schaderapport en meerwaarderapport. Afhankelijk van het uiteindelijke saldo zal deze verrekening resulteren in ofwel een beslissing over de planschadevergoeding ofwel een aanslagbiljet voor de planbatenheffing.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om nadere regels vast te stellen over de toepassing van de salderingsregel.

Het gaat dan niet om bv. de berekening van de eigenaarswaardes en de verschillen in eigenaarswaardes voor en na het RUP. Dat is immers geregeld in de andere paragrafen van artikel 14 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, en in het uitvoeringsbesluit bedoeld in paragraaf 4 van dat artikel.

Het gaat bv. wel om de manier waarop de Landcommissie er van op de hoogte is dat verschillende percelen in een RUP in handen zijn van dezelfde eigenaar (en voor toepassing van de saldering in aanmerking komen): meldt de plannende overheid dit of onderzoekt de landcommissie dit zelf (zowel de plannende overheid als de landcommissie hebben op grond van de bepalingen van het Instrumentendecreet toegang tot eigendomsgegevens in functie van de toepassing van de vergoedingsregelingen, zie ook [artikel 122](#) van dit wijzigingsdecreet). Het kan ook gaan over de timing van opmaak van het schade- of meerwaarderapport. Inderdaad, de opmaak van een meerwaarderapport wordt in gang gezet na de inwerkingtreding van een RUP, terwijl de opmaak van een schaderapport pas "getriggerd" wordt door een vergoedingsaanvraag. Bij toepassing van de salderingsregel kan een andere timing aangewezen zijn wat de redactie betreft van het rapport dat uit de gelijktijdige berekening van min- en meerwaardes resulteert. Zie ook [artikel 82](#) van dit wijzigingsdecreet, waarin een wijziging opgenomen is van art. 2.6.10 VCRO op grond waarvan de opmaak van een meerwaarderapport voor percelen betrokken in een saldering kan afgezonderd worden van de opmaak van het rapport voor de andere percelen in hetzelfde RUP.

De uitvoeringsregeling die in de vorige alinea is toegelicht kan de vorm aannemen van wijzigingen van bestaande besluiten, in het bijzonder het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende sommige aspecten van de planbatenheffing (waarin de opmaak van een meerwaarderapport nader geregeld is) en het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024 over het realisatiegericht instrumentarium (waarin de opmaak van een schaderapport en de behandeling van een vergoedingsaanvraag nader geregeld is).

Hoofdstuk 23. Wijzigingen van het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg

Artikel 124. (Art. 2, 20° - definitie parkbureau)

Uit de definitie van parkbureau (artikel 2, 20°) bleek niet duidelijk dat het ook kon gaan om een bestaande rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk waaraan het management van een Vlaams Park wordt toegewezen.

Dit wordt nu verduidelijkt.

Artikel 125. (Art. 12 – werking en organisatie parkbureau)

Daarnaast werd eenmaal in artikel 12, §1, zesde lid, onterecht verwezen naar de algemene vergadering van het parkbureau terwijl het ging om het bestuursorgaan van het parkbureau. Dit kon afgeleid worden uit de overige bewoordingen van het betreffende artikel, maar zorgde voor verwarring. Deze foute vermelding wordt nu rechtgezet.

Voor een grensoverschrijdend Vlaams Park worden ook personen uit de gemeenten buiten Vlaanderen aangeduid als lid van het parkbureau. Echter worden deze personen niet benoemd als gemeenteraadslid zoals dit in Vlaanderen gebeurt. Met de beoogde wijziging wordt ervoor gezorgd dat deze personen ook lid van het parkbureau kunnen zijn overeenkomstig artikel 12, §2, 1° van het decreet.

Hoofdstuk 24. Wijziging van het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit

Artikel 126. (Art. 187 – opheffing)

Artikel 187 van het decreet van 17 mei 2024 heft in artikel 4.3.1, §1, VCRO het derde lid op.

De inwerkingtreding van deze bepaling dient echter niet af te hangen van de wijziging van zowel het uitvoeringsbesluit inzake de omgevingsvergunning en het Omgevingsloket.

Vandaar dat voorliggend decreet voorgestelde wijziging overneemt.

Hoofdstuk 25. Slotbepalingen

Artikel 127. (Overgangsregeling wijzigingsbepalingen oprichtingsdecreet VLM)

De VLM is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap onder de vorm van een naamloze vennootschap. De statuten van de vennootschap zijn opgenomen als bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 1988 houdende goedkeuring van de statuten van de Vlaamse Landmaatschappij.

De wijzigingsbepalingen inzake het Oprichtingsdecreet van de VLM treden pas in werking op het ogenblik dat de statuten van de VLM als vennootschap zijn aangepast aan de decretale wijzigingen.

De statuten dienen ook bijkomend geactualiseerd te worden. Beide aanpassingen dienen in overeenstemming te worden gebracht (sommige decretale bepalingen worden naar de statuten overgeheveld en omgekeerd). Een statutenwijziging vereist de bijeenroeping van een buitengewone algemene vergadering. De statutenwijziging zal dan ook volledig overeenkomstig het "oude" oprichtingsdecreet worden gerealiseerd. Ook voor het overige kan het agentschap

in tussentijd gewoon rechtsgeldig verder beslissen (overeenkomstig het "oude" oprichtingsdecreet).

De aangepaste statuten (na aanneming ervan door een buitengewone algemene vergadering) dienen achteraf nog te worden goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering en te worden gepubliceerd in het Belgisch staatsblad.

Daarom wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding bepaalt. Dit kan dan gebeuren door de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van de aangepaste statuten.

Artikel 128. (Overgangsregeling vijfjaarlijkse rapportage milieuschade)

De aanpassing van de tweejaarlijkse rapportering milieuschade in artikel 15.11.1. DABM naar een vijfjaarlijkse rapportering heeft tot doel om de tweejaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering (artikel 15.11.1. DABM) en de vijfjaarlijkse rapporteringen aan de Europese Commissie (artikel 18 Milieuschaderichtlijn) te laten samenvallen.

Het initiële artikel 18, lid 1, van de Milieuschaderichtlijn voorzag een eenmalige rapportering aan de Europese Commissie over de tenuitvoerlegging van de richtlijn tegen 30 april 2013. In 2019 is deze bepaling vervangen en aangescherpt door Verordening 2019/1010 tot een vijfjaarlijkse rapporteringsplicht aan de Europese Commissie, waarbij de eerste rapportering uiterlijk 30 april 2022 diende te gebeuren en daarna om de vijf jaar (dus de eerstvolgende tegen uiterlijk 30 april 2027).

Hierbij dient er dan wel over gewaakt te worden dat de vijfjaarlijkse frequentie voor rapportering aan de Vlaamse Regering en aan de Europese Commissie effectief samenvalt, waardoor de Vlaamse rapportering en de Europese rapportering dezelfde periodes bestrijken.

Zoals eerder gesteld, is de volgende (en laatste) tweejaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering voorzien in de loop van 2027 en zal deze de periode van 30 april 2025 tot 30 april 2027 omvatten.

Artikel 129. (Overgangsregeling opname in vergunningenregister als 'vergund geacht' VCRO)

Voorliggend artikel voorziet een voor opnames in het vergunningenregister die plaats vonden voordat de aangepaste bekendmakingsregeling in werking trad, en waar er sluimerend het risico bestaat dat deze aangevochten worden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen op het moment van feitelijke kennisname.

Hier kan er overgegaan worden tot bekendmaking conform de aangepaste bekendmakingsregeling, waardoor ook de begunstigde het vermoeden kan veilig stellen van betwisting door derden onbeperkt in de tijd.

Artikel 130. (Overgangsregeling bestuursdwang OVD)

Voorliggend artikel voorziet dat de uitzondering op de verplichte waarborg bij elke last in natura bij omgevingsvergunningen voor het verkavelen van gronden, slechts geldt voor aanvragen tot omgevingsvergunningen die zijn ingediend vanaf de inwerkingtreding van deze bepalingen.

Daar de uitzondering in artikel 77 OVD voor de verplichting van het stellen van een waarborg bij een last in natura maar geldt voor aanvragen tot omgevingsvergunningen voor het verkavelen van gronden ingediend na inwerkingtreding van de uitzondering, geldt de wijziging voor verkavelingsattesten ook maar voor aanvragen ingediend na inwerkingtreding van deze bepaling.

Artikel 131. (Overgangsregeling wijziging vergoedingsregeling bij WORC VCRO)

Wat betreft de wijziging aan de vergoedingsregeling bij WORC's (zie wijziging van artikel 5.6.8 VCRO) is een overgangsregeling aangewezen om toe te laten dat wie niet vergoedingsgerechtigd was overeenkomstig artikel 5.6.8, §6 VCRO zoals het tot hiertoe gold, maar wel begunstigd als bedoeld in artikel 5 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023 (bijvoorbeeld een opstalhouder of erfpachter), alsnog zijn of haar deel van de eigenaarsvergoeding kan aanvragen, met toepassing van eenzelfde termijn als deze die gold voor de naakte eigenaar (m.n. twee jaar – verlengbaar volgens artikel 11 van het Instrumentendecreet).

Merk op dat een overgangsbepaling voor de remediëring van het verschil m.b.t de aanvraagtermijn (volgens art. 5.6.8 VCRO tot hiertoe niet verlengbaar, volgens artikel 11 Instrumentendecreet wel) zich niet opdringt. De termijn voor aanvraag van vergoedingen op basis van de aanduiding als WORC is ingegaan op 18 september 2024, en de wijziging die de verlengbaarheid van de betreffende aanvragen met zich meebrengt kent onmiddellijke ingang bij de inwerkingtreding van huidig wijzigingsdecreet, waardoor tijdige aanvragen tot verlenging mogelijk zullen zijn.

Artikel 132. (Overgangsregeling salderingsregeling Instrumentendecreet VCRO)

Met artikel 123 van dit wijzigingsdecreet wordt een salderingsregeling ingevoerd voor situaties waarin éénzelfde RUP tegelijk min- en meerwaardes doet ontstaan op percelen in eigendom van éénzelfde eigenaar.

Aangezien de vernieuwde regelingen met betrekking tot planschade en planbaten nog niet lang in werking zijn (op het ogenblik van de redactie van het voorontwerp voor dit wijzigingsdecreet waren er bijvoorbeeld nog geen vergoedingsaanvragen definitief afgehandeld), is het mogelijk en aangewezen om de salderingsregel ook toepasbaar te maken in lopende dossiers en zelfs in dossiers waar al een vergoeding werd vastgesteld of een heffing werd ingekohierd.

Bijvoorbeeld: naar aanleiding van de inwerkingtreding van een RUP werd een meerwaarderapport opgesteld, en een planbatenheffing t.a.v. een welbepaalde eigenaar ingekohierd. Er trad nog geen zogenaamd "startfeit" op (verkoop of vergunning). Na de inwerkingtreding van artikel 119 van dit wijzigingsdecreet dient diezelfde eigenaar een vergoedingsaanvraag in naar aanleiding van de bestemmingswijziging op een ander perceel in hetzelfde RUP. Er kan dan nog een verrekening gebeuren waarna de inkohiering wordt aangepast.

Artikel 133. (inwerkingtredingsbepaling)

De overgrote meerderheid van wijzigingsbepalingen zal de normale regel van inwerkingtreding volgen, meer bepaald een inwerkingtreding op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

Een eerste uitzondering betreft de wijziging in frequentie om de rapportering rond milieuschade aan de Vlaamse Regering en aan de Europese Commissie effectief te laten samenvallen. (zie ook toelichting bij artikel 128)

Een tweede uitzondering hierop is de wijziging aan artikel 16.1.1 DABM, opgenomen in artikel 36 van voorliggend wijzigingsdecreet.

Zoals aangegeven in de toelichting bij artikel 35 wordt de rechtsgrond voor de veiligheidsmaatregelen inzake aardgasdistributie, die opgenomen is in de wet van 24 december 1970, vanaf 1 januari 2026 vervangen door artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het is aangewezen dat ook de verdere handhaving van de veiligheidsmaatregelen inzake aardgasdistributie wordt uitgevoerd conform de regeling opgenomen in titel XVI DABM.

Het artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 dient dan ook te worden opgenomen in het toepassingsgebied van titel XVI DABM vanaf de datum

van inwerkingtreding van deze bepaling, zijnde -overeenkomstig artikel 52, tweede lid van het Verzameldecreet Energie VI van 17 mei 2024 - 1 januari 2026.

Een tweede uitzondering waar een vaste datum van inwerkingtreding voorzien wordt, betreft artikelen 90, 91, 92 en 118.

Gezien de betreffende wijzigingen in de artikelen 90, 91, 92 en 118 samenhangen met de wijzigingen ingevolge het decreet van 26 april 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023, is hier een afwijkende inwerkingtredingsbepaling voorzien die daarmee spoort.

Daarnaast vereisen enkele wijzigingen verder uitwerking via een uitvoeringsbesluit. In die gevallen wordt de datum van inwerkingtreding bepaald door de Vlaamse Regering.

Dit betreft de wijzigingen aan het oprichtingsdecreet van de VLM (zie ook de toelichting bij wijzigingsartikel 127)

De verdere digitalisering wat betreft verordeningen, alsook de bekendmaking van opname in het vergunningenregister vergen een aanpassing van het bestaande uitvoeringsbesluit resp. het opmaken van een nieuw uitvoeringsbesluit. Deze besluiten van de Vlaamse Regering zullen de inwerkingtreding vastleggen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS